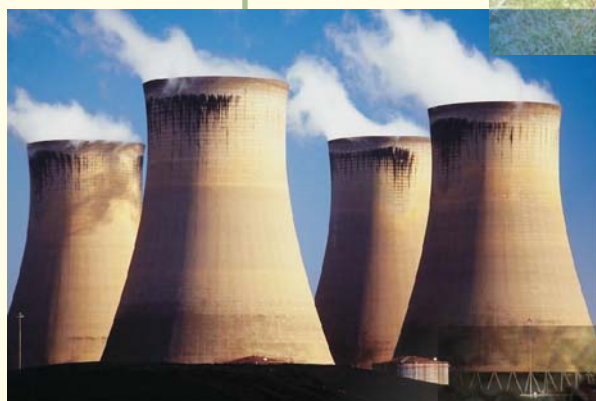

Informacje i opracowania
statystyczne

OCHRONA ŚRODOWISKA w województwie lubelskim w 2006 r.

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	-	zjawisko nie występuje
Zero	(0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
	(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Kropka	.	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
Znak	(x)	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
„W tym”		-	nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

zł	-	złoty	m ²	-	metr kwadratowy
tys.	-	tysiąc	m ³	-	metr sześcienny
mln	-	milion	dam ³	-	dekametr sześcienny
t	-	tona	hm ³	-	hektometr sześcienny
l	-	litr	dt	-	decytona
m	-	metr	szt	-	sztuka
pkt	-	punkt	dB	-	decybel
nGy	-	nanogrey	d	-	doba
r	-	rok			

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US

Urząd Statystyczny w Lublinie, ul. St. Leszczyńskiego 48,
20-068 Lublin, tel. 081 533 20 51, fax 081 533 27 61
Informacje w sprawach zbytu publikacji tel. 081 533 20 51 w. 128 lub 081 533 27 14
e-mail: SekretariatUSLUB@stat.gov.pl

URZĄD STATYSTYCZNY w LUBLINIE

INFORMACJE I OPRACOWANIA
STATYSTYCZNE

**OCHRONA ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM
W 2006 R.**

LUBLIN LISTOPAD 2007

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

PRZEWODNICZĄCY

Kazimierz Tucki

CZŁONKOWIE

Andrzej Dejneki
Waldemar Dymek
Jerzy Greszta
Elżbieta Łoś
Andrzej Matacz
Andrzej Miszczuk
Paweł Wroński
Wojciech Żuchowski

Publikację opracowano w Wydziale Analiz
przy współpracy Wydziału Statystyki
Gospodarczej

Projekt okładki
Magdalena Ściborek – Rycyk

Wykresy i kartogramy
oraz skład komputerowy
Sławomir Dziaduch

ISBN 978-83-7402-176-0

PRZEDMOWA

"Ochrona środowiska w województwie lubelskim w 2006 r." jest trzecim opracowaniem w całości poświęconym tematyce ekologicznej w aktualnych granicach administracyjnych województwa lubelskiego.

W pierwszej części opracowania w uwagach ogólnych zaprezentowano aktualny stan prawny związany z zasobami naturalnymi, ochroną środowiska i gospodarką wodną oraz podano źródła pozyskiwania danych.

Drugą część stanowią dane liczbowe zgrupowane w tablicach statystycznych podzielonych na działy tematyczne, z których każdy poprzedzono objaśnieniem podstawowych pojęć i definicji związanych z prezentowaną tematyką.

Tablice rozpoczynają się porównaniem wybranych danych statystycznych dla województwa lubelskiego z danymi krajowymi oraz z innymi województw. W dalszej kolejności zaprezentowano tematykę stanu, zagrożeń i ochrony środowiska w ujęciu podregionów, powiatów i miast oraz sekcji i działów PKD.

W wielu tablicach statystycznych informacje liczbowe 2006 r. przedstawiono na tle danych z lat poprzednich.

Zasadniczy zakres publikacji oparto na danych ze sprawozdawczości wprowadzonej przez program badań statystycznych statystyki publicznej na 2006 r. Szereg danych zaczerpnięto z wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego, tj. "Ochrona Środowiska 2007", i „Rocznik statystyczny województw 2007 r.”. Korzystano również z opracowań:

- *Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie,*
- *Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego,*
- *Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego,*
- *Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie,*

opublikowanych w „Raportach o stanie środowiska województwa lubelskiego” wydawanych w latach 2000 - 2006.

Całość opracowania uzupełniają wykresy i mapy.

Dane statystyczne z omawianego zakresu prezentowane są także na stronach internetowych GUS – w Banku Danych Regionalnych.

Mam nadzieję, iż niniejsza publikacja pogłębi wiedzę odbiorców informacji statystycznych o złożonych i wielostronnych - demograficznych, społecznych i ekonomicznych aspektach działalności człowieka w środowisku przyrodniczym województwa lubelskiego.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie*

Kazimierz Tucki

Lublin, listopad 2007 r.

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
PRZEDMOWA.....	x	3
UWAGI OGÓLNE	x	11
TABLICE STATYSTYCZNE		
TABLICE PRZEGLĄDOWE		
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska w województwie lubelskim na tle kraju (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006).....	I	13
Województwo lubelskie na tle innych województw w 2006 r.....	II	21
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według podregionów i powiatów w 2006 r.....	III	26
I. WARUNKI NATURALNE		
Uwagi metodyczne.....	x	31
Położenie geograficzne.....	1	32
Najwyżej oraz najniżej położone punkty i miejscowości	2	32
Powierzchnia i granice.....	3	32
Większe rzeki i kanały.....	4	33
Większe jeziora i zbiorniki wodne.....	5	34
Temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 1971-2004, 2006).....	6	35
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2006).....	7	35
Średnie miesięczne temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2006).....	8	36
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2006).....	9	36
II. WARUNKI DEMOGRAFICZNE I ZDROWOTNE		
Uwagi metodyczne.....	x	37
Wybrane dane demograficzne (2004, 2005, 2006)	1(10)	38
Ludność według płci i wieku w 2006 r.	2(11)	39
Zachorowania na niektóre choroby (2004, 2005, 2006)	3(12)	40
Zgony według wybranych przyczyn zgonu, podregionów i powiatów w 2005 r.....	4(13)	41
III. WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY		
Uwagi metodyczne.....	x	42
Powierzchnia geodezyjna województwa według kierunków wykorzystania (2005, 2006, 2007)	1(14)	44
Użytki rolne i lasy według podregionów i powiatów w 2007 r.	2(15)	45
Wody, użytki ekologiczne i nieużytki według podregionów i powiatów w 2007 r.	3(16)	46
Grunty zabudowane i zurbanizowane według podregionów i powiatów w 2007 r.....	4(17)	47
Struktura użytkowania gruntów według podregionów i powiatów w 2007 r.....	5(18)	48

	Tabl.	Str.
Powierzchnia geodezyjna terenów miejskich i wiejskich według podregionów i powiatów w 2007 r..	6(19)	49
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej (2004, 2005, 2006).....	7(20)	50
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2004, 2005, 2006).....	8(21)	50
Zagrożenia gleb województwa lubelskiego niekorzystnym oddziaływaniem czynników przyrodniczych w 2006 r.....	9(22)	51
Pożary upraw rolnych, rżysk i nieużytków (2004, 2005, 2006).....	10(23)	51
Powierzchnia upraw chronionych chemicznie (2004, 2005, 2006).....	11(24)	52
Gospodarstwa ekologiczne z certyfikatem i w okresie przestawiania (2004, 2005, 2006).....	12(25)	52

IV. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne.....	x	53
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (2004, 2005, 2006).....	1(26)	56
Zasoby wód leczniczych słabo zmineralizowanych udokumentowane geologicznie (2004, 2005, 2006).....	2(27)	56
Stan czystości rzek kontrolowanych w 2006 r.....	3(28)	56
Stan czystości wód jezior województwa lubelskiego (2004, 2005, 2006).....	4(29)	58
Melioracje podstawowe (2004, 2005, 2006).....	5(30)	59
Melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji (2004, 2005, 2006).....	6(31)	59
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych (2004, 2005, 2006).....	7(32)	59
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych według podregionów i powiatów w 2006 r.....	8(33)	60
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne oraz napełniane stawy rybne (2004, 2005, 2006).....	9(34)	61
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru wody (2004, 2005, 2006).....	10(35)	61
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według podregionów i powiatów w 2006 r.....	11(36)	62
Powierzchnia nawadniana i pobór wody do nawodnień według podregionów i powiatów w 2006 r....	12(37)	63
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według podregionów i powiatów w 2006 r.....	13(38)	64
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2006 r.....	14(39)	65
Gospodarowanie wodą w zakładach przemysłowych według podregionów i powiatów w 2006 r.....	15(40)	66
Bilans wody w przemyśle (2004, 2005, 2006).....	16(41)	67
Zużycie wody w zakładach przemysłowych i ich wyposażenie w zamknięte obiegi (2004, 2005, 2006).....	17(42)	67
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych i wody zasolone oraz ich wykorzystanie (2004, 2005, 2006).....	18(43)	67
Eksploatacja sieci wodociągowej (2004, 2005, 2006).....	19(44)	68
Wodociągi i kanalizacja (2004, 2005, 2006).....	20(45)	68
Dobowa zdolność produkcyjna urządzeń wodociągowych (2004, 2005, 2006).....	21(46)	68
Wodociągi i kanalizacja według podregionów i powiatów w 2006 r.....	22(47)	69
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2004, 2005, 2006).....	23(48)	70
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane (2004, 2005, 2006).....	24(49)	71

	Tabl.	Str.
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2006 r.....	25(50)	71
Ścieki przemysłowe odprowadzone według podregionów i powiatów w 2006 r.	26(51)	72
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi według podregionów i powiatów w 2006 r.....	27(52)	73
Ścieki przemysłowe wymagające oczyszczania odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2006 r.	28(53)	74
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2004, 2005, 2006).....	29(54)	75
Oczyszczalnie ścieków (2004, 2005, 2006).....	30(55)	75
Charakterystyka przemysłowych oczyszczalni i podczyszczalni ścieków (2004, 2005, 2006).....	31(56)	76
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzonych do wód lub do ziemi (2004, 2005, 2006).....	32(57)	76
Osady z oczyszczalni i podczyszczalni ścieków przemysłowych (2004, 2005, 2006).....	33(58)	77
Oczyszczalnie ścieków w miastach (2004, 2005, 2006).....	34(59)	77
Miasta obsługiwane przez komunalne oczyszczalnie ścieków według liczby ludności (2004, 2005, 2006).....	35(60)	77
Charakterystyka komunalnych oczyszczalni ścieków według podregionów i powiatów w 2006 r.	36(61)	78
Mieszkania wyposażone w podstawowe instalacje oraz ludność korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według podregionów i powiatów w 2006 r.....	37(62)	79
Ścieki komunalne odprowadzone siecią kanalizacyjną (2004, 2005, 2006).....	38(63)	80
Oczyszczalnie ścieków komunalnych (2004, 2005, 2006).....	39(64)	80
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych odprowadzonych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi (2004, 2005, 2006).....	40(65)	81
Osady z oczyszczalni komunalnych (2004, 2005, 2006).....	41(66)	81

V. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne.....	x	82
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji (2004, 2005, 2006)..	1(67)	84
Zmiany emisji zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2004, 2005, 2006).....	2(68)	84
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych (2004, 2005, 2006).....	3(69)	85
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w 2006 r.	4(70)	85
Emisja zanieczyszczeń powietrza według rodzajów substancji (2004, 2005, 2006).....	5(71)	86
Emisja metali ciężkich (2004, 2005, 2006).....	6(72)	86
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji (2004, 2005, 2006).....	7(73)	87
Wyposażenie zakładów w podstawowe urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza (2004, 2005, 2006).....	8(74)	87
Zakłady przemysłowe uciążliwe dla czystości powietrza według posiadania wyników pomiaru dopuszczalnej emisji (2004, 2005, 2006).....	9(75)	88
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających (2004, 2005, 2006).....	10(76)	88
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych według podregionów i powiatów w 2006 r.....	11(77)	89

	Tabl.	Str.
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń pyłowych w 2006 r.	12(78)	90
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń gazowych w 2006 r.	13(79)	91
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza według Polskiej Klasyfikacji Działalności (2004, 2005, 2006).....	14(80)	92
VI. LASY, OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU		
Uwagi metodyczne.....	x	93
Powierzchnia gruntów leśnych (2004, 2005, 2006).....	1(81)	95
Powierzchnia gruntów leśnych według podregionów i powiatów w 2006 r.	2(82)	96
Powierzchnia gruntów leśnych stanowiących własność prywatną według podregionów i powiatów w 2006 r.	3(83)	97
Powierzchnia gruntów leśnych stanowiących własność gmin według podregionów i powiatów w 2006 r.	4(84)	98
Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia oraz wykonanych zalesień według podregionów i powiatów w 2006 r.	5(85)	99
Struktura powierzchni lasów w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów (2004, 2005, 2006).....	6(86)	100
Zasoby drzewne na pniu w zarządzie Lasów Państwowych (2004, 2005, 2006).....	7(87)	101
Powierzchnia i kategorie lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych (2004, 2005, 2006)	8(88)	102
Struktura powierzchni lasów w zarządzie Lasów Państwowych według typów siedliskowych lasu (2004, 2005, 2006).....	9(89)	102
Powierzchnia gruntów leśnych wyłączona na cele nieleśne według typów siedliskowych lasu w 2006 r.	10(90)	103
Pozyskanie drewna według form własności (2004, 2005, 2006).....	11(91)	103
Zwalczanie szkodników lasu według Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (2004, 2005, 2006).....	12(92)	104
Pożary lasów (2004, 2005, 2006).....	13(93)	105
Ważniejsze zwierzęta łowne (2004, 2005, 2006).....	14(94)	105
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych w łowieckim roku hodowlanym (2004, 2005, 2006)	15(95)	105
Rodzinne ogrody działkowe (2004, 2005, 2006).....	16(96)	106
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach (2004, 2005, 2006).....	17(97)	106
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2004, 2005, 2006)	18(98)	107
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według podregionów i powiatów w 2006 r.	19(99)	108
Parki narodowe w 2006 r.	20(100)	109
Działalność dydaktyczna w parkach narodowych (2004, 2005, 2006).....	21(101)	109
Powierzchnia leśna parków narodowych według typów siedliskowych lasu w 2006 r.	22(102)	110
Gatunki drzew w parkach narodowych w 2006 r.....	23(103)	110
Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych (2004, 2005, 2006).....	24(104)	111
Stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych (2004, 2005, 2006).....	25(105)	111
Pomniki przyrody (2004, 2005, 2006).....	26(106)	111
Rezerваты przyrody (2004, 2005, 2006).....	27(107)	112

	Tabl.	Str.
Rezerваты przyrody w 2006 r.	28(108)	113
Parki krajobrazowe w 2006 r.	29(109)	119
Charakterystyka parków krajobrazowych w 2006 r.	30(110)	120
Obszary chronionego krajobrazu w 2006 r.	31(111)	122
Obszary natura 2000 w województwie lubelskim w 2006 r.	32(112)	125
VII. ODPADY		
Uwagi metodyczne.....	x	126
Odpady wytworzone w ciągu roku (2004, 2005, 2006).....	1(113)	128
Zakłady według ilości dotychczas składowanych (nagromadzonych) odpadów w 2006 r.	2(114)	128
Odpady wytworzone według rodzajów (2004, 2005, 2006).....	3(115)	129
Odpady według źródeł powstawania (2004, 2005, 2006).....	4(116)	130
Odpady wytworzone i nagromadzone według podregionów i powiatów w 2006 r.	5(117)	132
Odpady według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2006 r.	6(118)	133
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe w 2006 r.	7(119)	134
Składowiska odpadów komunalnych (2004, 2005, 2006).....	8(120)	134
Odpady i składowiska komunalne według podregionów i powiatów w 2006 r.	9(121)	135
Odpady komunalne zebrane, wysegregowane i zdeponowane na składowiskach według podregionów i powiatów w 2006 r.	10(122)	136
Odpady komunalne zebrane selektywnie według podregionów i powiatów w 2006 r.	11(123)	137
Nielegalne wysypiska według podregionów i powiatów w 2006 r.	12(124)	138
VIII. PROMIENIOWANIE JONIZUJĄCE. HAŁAS		
Uwagi metodyczne.....	x	139
Moc dawki promieniowania gamma (2004, 2005, 2006).....	1(125)	140
Stężenie radionuklidów w powietrzu (2004, 2005, 2006).....	2(126)	140
Hałas przemysłowy w latach 2002-2006.....	3(127)	141
Hałas drogowy w dzień w miastach w latach 2002-2006.....	4(128)	142
Monitoring szczególnych uciążliwości hałasu samochodowego według niektórych dróg krajowych i miejscowości w latach 2002-2006.....	5(129)	143
Wyniki pomiaru hałasu wykonane przy głównych trasach komunikacyjnych województwa lubelskiego w 2006 r.	6(130)	143
IX. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA, OCENA SKUTKÓW DEGRADACJI ŚRODOWISKA		
Uwagi metodyczne.....	x	145
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia (2004, 2005, 2006).....	1(131)	146
Badania emisji zanieczyszczeń powietrza według wybranych rodzajów zanieczyszczeń dla aglomeracji lubelskiej w 2006 r.	2(132)	146
Wybrane obszary działalności Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (2004, 2005, 2006).....	3(133)	147
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony powietrza (2004, 2005, 2006).....	4(134)	147

	Tabl.	Str.
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony wód (2004, 2005, 2006).....	5(135)	148
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony gleb (2004, 2005, 2006).....	6(136)	148
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami (2004, 2005, 2006).....	7(137)	149
Działalność kontrolna Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie poważnych awarii (2004, 2005, 2006).....	8(138)	149
Ocena sanitarna kąpielisk (2004, 2005, 2006).....	9(139)	150
Ocena sanitarna niektórych krajowych środków spożywczych przez Państwową Inspekcję Sanitarną (2004, 2005, 2006).....	10(140)	150
Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych, obiektów produkcji i obrotu przedmiotami użytku w ocenie Państwowej Inspekcji Sanitarnej (2004, 2005, 2006).....	11(141)	151
Działalność laboratoryjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny żywności i przedmiotów użytku (2004, 2005, 2006).....	12(142)	151
Koła i członkowie Ligi Ochrony Przyrody (2004, 2005, 2006).....	13(143)	151

X. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne.....	x	152
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według kierunków inwestowania (2004, 2005, 2006).....	1(144)	156
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania oraz podregionów i powiatów w 2006 r.	2(145)	158
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz kierunków inwestowania w 2006 r.	3(146)	162
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania (2004, 2005, 2006).....	4(147)	164
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według grup inwestorów (2004, 2005, 2006).....	5(148)	164
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według rodzaju inwestycji (2004, 2005, 2006).....	6(149)	164
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz podregionów i powiatów w 2006 r.	7(150)	165
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2006 r.	8(151)	166
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz podregionów i powiatów w 2006 r.	9(152)	167
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz źródeł finansowania (2004, 2005, 2006).....	10(153)	168
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania oraz podregionów i powiatów w 2006 r.	11(154)	169
Nakłady inwestycyjne służące gospodarce wodnej według grup inwestorów (2004, 2005, 2006).....	12(155)	170
Nakłady inwestycyjne na komunalne oczyszczalnie ścieków i efekty rzeczowe (2004, 2005, 2006)...	13(156)	170
Nakłady inwestycyjne na małą retencję wodną (2004, 2005, 2006).....	14(157)	171
Efekty rzeczowe inwestycji małej retencji wodnej (2004, 2005, 2006).....	15(158)	171
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2004, 2005, 2006).....	16(159)	172

	Tabl.	Str.
Stan wyposażenia wsi w niektóre urządzenia i obiekty ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2004, 2005, 2006).....	17(160)	173
Wsie sołeckie wyposażone w sieć wodociągową i kanalizacyjną (2004, 2005, 2006).....	18(161)	174
Realizacja inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi (2004, 2005, 2006).....	19(162)	174
Opłaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej i ich redystrybucja (2004, 2005, 2006).....	20(163)	176
Wpływy na Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z tytułu kar (2004, 2005, 2006).....	21(164)	177
Wpływy na Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2004, 2005, 2006)....	22(165)	177
Wydatki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2004, 2005, 2006).....	23(166)	177
Kierunki finansowania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2004, 2005, 2006).....	24(167)	178
Bilans i wykorzystanie środków pieniężnych funduszu ochrony gruntów rolnych (2004, 2005, 2006).....	25(168)	178
Prace i przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o środki funduszu ochrony gruntów rolnych (2004, 2005, 2006).....	26(169)	178
Gospodarowanie Powiatowymi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2004, 2005, 2006).....	27(170)	179
Gospodarowanie Gminnymi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2004, 2005, 2006).....	28(171)	179

WYKRESY I KARTOGRAMY

	Str.
Położenie geograficzne województwa lubelskiego.....	180
Powierzchnia geodezyjna województwa w 2007 r.	181
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej (2004, 2005, 2006).....	181
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2004, 2005, 2006).....	182
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych (2004, 2005, 2006).....	182
Struktura powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w 2006 r.....	183
Odpady wytworzone w ciągu roku (2004, 2005, 2006).....	183
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska (2004, 2005, 2006).....	184
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną (2004, 2005, 2006).....	184
Użytki rolne w 2006 r.	185
Lesistość w 2006 r.	185
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2006 r.	186
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2006 r.....	186
Emisja zanieczyszczeń powietrza w 2006 r.	187
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2006 r.	188
Odpady wytworzone w 2006 r.	188
Nakłady inwestycyjne w 2006 r.....	189

UWAGI OGÓLNE

Publikacja zawiera statystyczną charakterystykę zasobów naturalnych, ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz warunków demograficznych i zdrowotnych w województwie lubelskim. Zakres przedstawionych danych odpowiada aktualnemu stanowi prawnemu w prezentowanych dziedzinach, m. in. regulacji wynikającej z ustaw:

- o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20 VII 1991 r. (Dz. U. Nr 77, poz. 335 z późniejszymi zmianami),
- o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880),
- prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 II 1994 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z późniejszymi zmianami),
- o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 II 1995 r. (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z późniejszymi zmianami),
- o lasach z dnia 28 IX 1991 r. (Dz. U. Nr 101, poz. 444 z późniejszymi zmianami),
- o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 VI 2001 r. (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z późniejszymi zmianami),
- prawo łowieckie z dnia 13 X 1995 r. (Dz. U. Nr 147, poz. 713 z późniejszymi zmianami),
- o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia z dnia 11 V 2001 r. (Dz. U. Nr 63, poz. 634 z późniejszymi zmianami),
- o rolnictwie ekologicznym z dnia 20 IV 2004 r. (Dz. U. Nr 93, poz. 898),
- o odpadach z dnia 27 IV 2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami),
- prawo atomowe z dnia 29 XI 2000 r. (Dz. U. Nr 3, poz. 18 z późniejszymi zmianami),
- prawo ochrony środowiska z dnia 27 IV 2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami),
- prawo wodne z dnia 18 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami).

Podstawowym źródłem danych są badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego oparte na sprawozdawczości rocznej. Materiał uzupełniający stanowią informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego, które opatrzone odpowiednimi notkami. Przyjęto zasadę, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

Dane według województw, podregionów, powiatów, wybranych miast oraz w podziale na miasta i wieś, jeśli nie zaznaczono inaczej, opracowano zgodnie w każdorazowym podziale administracyjnym.

Dla niektórych tematów agregację danych przeprowadzono według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), która wprowadzona została z dniem 1 I 1998 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 X 1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 128, poz. 829 z późniejszymi zmianami).

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę”. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

UWAGI OGÓLNE

skrót	sekcje	pełna nazwa
Handel i naprawy		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Obsługa nieruchomości i firm		Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne
działy		
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich		Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja maszyn i urządzeń		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja masy włóknistej oraz papieru		Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru

Podmiotami gospodarki narodowej są jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Jako podmioty gospodarcze rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Pod pojęciem „przemysłowe”: ścieki, emisja zanieczyszczeń powietrza i odpady należy rozumieć zanieczyszczenia wykazane przez jednostki (podmioty gospodarcze) spełniające określone kryteria uciążliwości ekologicznej, które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe”, jak również w pozostałych sekcjach.

Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczeniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

W tablicach przeglądowych wartość udziału województwa w wielkości krajowej oznaczono gwiazdką (*).

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Objaśnienia prezentowanego zakresu danych, pojęć i kategorii (wskaźników) statystycznych podano w ramach poszczególnych działów publikacji. Pełniejszy zakres definicji, pojęć i interpretacji wskaźników zawierają: „Zasady metodyczne statystyki ochrony środowiska i zasobów naturalnych” wydane w 1990 r. (Dz. Urz. GUS, nr 11, poz. 48) oraz opracowanie „Definicje pojęć z zakresu ochrony środowiska” wydane przez GUS w 1996 r.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100*
								wskaźnik krajowy
WARUNKI DEMOGRAFICZNE								
Ludność ^a								
w tys.	2206,2	2201,7	2197,0	2191,2	2185,2	2179,6	2172,8	5,7*
mężczyźni	1072,8	1070,4	1067,5	1064,5	1061,3	1058,0	1053,8	5,7*
kobiety	1133,4	1131,3	1129,5	1126,6	1123,9	1121,6	1119,0	5,7*
w %								
miasta	46,6	46,6	46,6	46,6	46,7	46,7	46,6	61,3
wieś	53,4	53,4	53,4	53,4	53,3	53,3	53,4	38,7
według biologicznych grup wieku w%:								
0 – 14 lat	20,0	19,3	18,7	18,1	17,5	16,9	16,4	15,8
15 – 64	66,3	66,9	67,4	67,9	68,3	68,8	69,2	70,8
65 lat i więcej	13,7	13,8	13,9	14,1	14,2	14,3	14,4	13,4
na 1 km ²	88	88	87	87	87	87	86	122
Na 1000 ludności:								
przyrost naturalny	-0,1	-0,2	-0,9	-0,7	-0,9	-0,8	-0,5	0,1
miasta	1,5	1,5	0,8	1,0	0,9	0,9	1,1	-0,2
wieś	-1,3	-1,6	-2,3	-2,2	-2,5	-2,3	-1,9	0,6
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały .	-1,4	-1,7	-1,8	-2,1	-2,0	-2,2	-3,0	-0,9
Przeciętne dalsze trwanie życia:								
mężczyźni	69,1	69,6	69,6	69,9	70,0	69,9	70,3	70,9
kobiety	78,5	78,8	79,3	79,4	79,5	79,9	80,2	79,6

WARUNKI ZDROWOTNE

Zachorowania na niektóre cho- roby zakaźne na 100 tys. lud- ności:								
gruźlica	35,4	32,9	38,8	39,8	35,2	40,1	36,0	22,5
grypa	3968,0	1128,3	57,3	2996,0	863,5	616,0	281,3	644,5
wirusowe zapalenie wątroby	8,4	9,8	8,8	10,2	7,9	15,5	17,1	12,5
świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	49,5	39,7	45,2	96,5	437,9	269,8	41,3	39,6
rózyczka	72,9	150,7	133,6	81,4	7,9	10,3	83,3	54,3
zapalenie opon mózgowych	4,0	3,5	2,8	3,3	2,7	3,1	6,6	2,6
salmonellozy	100,3	87,1	88,6	64,0	51,3	68,9	43,7	35,0

a Stan w dniu 31 XII .

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100* wskaznik krajowy
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY								
Powierzchnia ogólna ^a w ha (stan w dniu 1 I)	2511448	2511448	2511448	2511448	2511448	2512154	2512249	8,0*
w tym:								
użytki rolne ^b	1729074	1726543	1792735	1794293	1792270	1790145	1792230	9,4*
grunty leśne oraz grunty za- drzewione i zakrzewione	571499	574157	574755	576343	577717	579277	581715	6,2*
grunty pod wodami	37774	37932	21081	20491	20729	19957	19865	3,1*
użytki kopalne	738	736	754	796	791	823	721	2,3*
tereny komunikacyjne	66685	66238	66029	65732	65597	65760	65774	7,4*
tereny mieszkaniowe	62250	62384	11625	9509	10092	10408	7427	3,0*
nieużytki	23193	22899	22811	22784	22997	23713	23662	4,8*
Przyrost lub ubytek (-) użytków rolnych według ewidencji geo- dezyjnej (w stosunku do roku poprzedniego) w ha	-2698	-2531	66192	1558	-2023	-2125	2085	-49396
Grunty zdewastowane i zdegra- dowane wymagające rekulty- wacji i zagospodarowania (stan w dniu 31 XII) w ha	3812	3702	3727	3464	3445	3402	3311	5,1*
Grunty w ha w ciągu roku:								
zrekultywowane	62	21	30	20	41	48	136	9,8*
zagospodarowane	23	13	18	15	39	26	126	17,6*
Zużycie nawozów sztucznych (w czystym składniku) w kg/ha użytków rolnych	77	85	83	89	100	100	122	123
azotowe	40	42	41	47	54	54	56	63
fosforowe	17	20	20	19	20	20	31	28
potasowe	20	24	22	23	25	26	34	33
nawozy wapniowe ^c	69	73	71	70	70	63	40	55

a Dane dotyczą powierzchni geodezyjnej. *b* Od roku 2002 użytki rolne stanowią: grunty orne, sady, użytki zielone oraz – ujmowane w poprzednich latach w pozycji „pozostałe grunty” – grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami, grunty pod rowami. *c* Łącznie z wapnem defekacyjnym.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100*
								wskaźnik krajowy
POBÓR, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD								
Pobór wody na potrzeby gospo- darki narodowej i ludności w hm ³	366	345	344	314	355	364	378	3,2*
na cele:								
produkcyjne ^a	125	102	100	91	111	117	126	1,5*
nawodnień w rolnictwie, le- śnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych	147	152	154	134	158	158	161	14,7*
eksploatacji sieci wodociągo- wej ^b	94	91	90	89	86	88	91	4,3*
Ludność korzystająca z oczysz- czalni ścieków ^c :								
w % ludności ogółem	47,8	48,8	49,6	49,9	50,5	51,0	51,9	61,4
w tym w miastach	91,7	92,3	93,9	93,5	93,5	93,8	94,1	86,2
Zakłady posiadające oczyszczal- nie ścieków	92	95	86	88	80	76	75	7,8*
Sieć rozdzielcza w tys. km								
wodociągowa	14,8	15,4	15,9	16,4	17,2	17,5	17,9	7,1*
kanalizacyjna.....	2,4	2,6	2,8	3,0	3,2	3,4	3,7	4,3*
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi w hm ³	152	120	120	114	136	137	155	1,6*
odprowadzone bezpośrednio z zakładów przemysłowych ^d	93	65	67	64	85	87	103	1,2*
w tym wody chłodnicze (umownie czyste).....	70	43	46	43	63	65	83	1,1*
odprowadzone siecią kanalizacji miejskiej	60	55	53	51	51	51	52	4,1*
ścieki wymagające oczyszczenia oczyszczane ^e	82	77	75	71	72	73	72	3,4*
w tym:								
mechanicznie	13	12	14	13	13	14	13	2,2*
chemicznie	2	2	2	2 ^f	2 ^f	2 ^f	2 ^f	1,8*
biologicznie.....	51	47	43	40	38	38	36	7,5*
z podwyższonym usuwa- niem biogenów.....	13	13	16	15	17	18	20	2,5*
nieoczyszczane.....	3	2	1	1	2	2	2	1,2*

a Poza rolnictwem i leśnictwem z ujęć własnych. *b* Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. *c* Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. *d* Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami kopalnianymi i zanieczyszczonymi wodami opadowymi. *e* W oczyszczalniach zakładów przemysłowych i jednostek gospodarki komunalnej. *f* Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100*
								wskaźnik krajowy
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA								
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a	95	97	102	106	102	103	106	6,1*
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:								
pyłowych.....	75	75	74	76	73	74	72	5,9*
gazowych.....	15	12	15	12	11	10	11	4,7*
nie posiadające wyników pomiarów emisji:								
pyłów.....	31	25	37	37	37	46	49	9,4*
gazów.....	28	22	36	35	35	43	44	9,4*
wyników pomiarów imisji.....	79	79	84	96	93	95	99	6,3*
Emisja zanieczyszczeń na 1 km ² w t								
pyłowych.....	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
w tym pyły ze spalania paliw	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	6,7
w tym:								
dwutlenek siarki.....	0,9	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,7	2,9
tlenki azotu.....	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	1,2
tlenek węgla.....	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. t:								
pyłowe.....	333,9	312,6	368,0	327,9	424,6	371,3	378,7	1,2*
gazowe (bez dwutlenku węgla).....	29,0	21,7	113,8	197,2	186,3	212,6	206,5	10,0*
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w %:								
pyłowych.....	97,7	97,7	98,1	97,9	98,5	98,2	98,6	99,5
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	41,5	36,4	74,5	84,1	83,0	84,7	84,8	84,8
Zwiększenie lub zmniejszenie (-) zanieczyszczeń ^b w tys. t:								
pyłowych.....	-1,6	-0,8	0,1	-0,4	-0,2	0,1	-1,3	-8,0
gazowych.....	-579,5	-281,9	911,1	-75,8	159,9	-4,3	-205,1	9647,7

a Stan w dniu 31 XII. b W stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego w warunkach porównywalnych, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100*
								wskaźnik krajowy
LASY, OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU								
Powierzchnia lasów ^a w tys. ha ...	552	557	559	562	561	564	566	6,3*
prywatne	208	214	216	217	219	221	222	13,8*
publiczne	343	343	343	344	342	343	343	4,6*
Lesistość w %	22,0	22,2	22,3	22,4	22,3	22,4	22,5	28,9
Zalesienie w %	21,7	21,9	22,0	22,1	22,1	22,1	22,5	35,9
Lasy ochronne ^b :								
w tys. ha	113,5	122,5	123,1	123,1	122,4	126,5	127,2	3,9*
w % powierzchni lasów ogó- łem ^b	35,3	37,6	38,2	38,0	35,8	39,2	38,4	.
Powierzchnia lasów objęta za- biegami pielęgnacyjnymi:								
w tys. ha	17,1	17,3	14,7	16,6	17,0	16,5	17,0	5,6*
w % powierzchni lasów ogó- łem	3,1	3,1	2,6	2,9	3,0	2,9	3,0	3,4
Odnowienia i zalesienia ogółem w tys. ha	3,3	3,0	2,8	3,4	2,7	2,8	2,8	4,3*
w tym użytków rolnych ^c i nie- użytków:								
w tys. ha	1,4	1,4	1,3	1,4	0,6	0,6	0,6	.
w % ogółem	42	47	46	41	22	21	21	.
Pozyskanie drewna -grubizny w dam ³	1291,3	1213,1	1202,2	1333,3	1490,7	1443,6	1363,5	4,5*
w tym:								
igłasta	997,5	824,2	785,7	857,3	985,0	947,0	893,3	4,0*
liściasta	293,7	388,9	416,5	475,9	505,7	496,6	470,2	6,0*
Zadrzewienia w tys. szt:								
sadzenie drzew	164,4	167,9	86,7	66,0	85,7	38,3	76,0	.
sadzenie krzewów	25,8	34,4	15,2	21,6	47,6	20,8	11,0	.
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych praw- nie chroniona ^{ad} :								
w tys. ha	570,0	570,0	569,9	572,1	572,3	572,1	570,4	5,7*
w % powierzchni ogółem	22,7	22,7	22,7	22,8	22,8	22,8	22,7	32,1
na 1 mieszkańca w m ²	2554	2559	2594	2611	2619	2625	2625	2633
Parki narodowe ^e								
w tys. ha	18,2	18,2	18,2	18,2	18,2	18,2	18,2	5,7*
w % powierzchni ogółem	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	1,0
w tym lasów w tys. ha	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9	193,8
w tym pod ochroną ścisłą:								
w tys. ha	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	52,5
w % powierzchni ogólnej parków narodowych	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	16,5

a Stan w dniu 31 XII. b W zarządzie Lasów Państwowych. c Nieprzydatnych do produkcji rolnej, określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. d Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin. e Bez otuliny.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100*
								wskaźnik krajowy
LASY, OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU (dok.)								
Rezerваты przyrody ^a :								
w tys. ha	11,4	11,4	11,4	11,4	11,5	11,5	11,5	6,9*
w % powierzchni ogółem	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
w tym ściśle:								
w tys. ha	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	14,0*
w % powierzchni ogólnej rezerwatów	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	2,0
Parki krajobrazowe ^{ab} :								
w tys. ha	231,1	231,1	231,1	233,6	233,6	233,6	233,6	9,3*
w % powierzchni ogółem	9,2	9,2	9,2	9,3	9,3	9,3	9,3	8,3
Obszary chronionego krajo- brazu ^b :								
w tys. ha	301,0	301,0	300,9	300,9	300,9	300,9	299,2	4,4*
w % powierzchni ogółem	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	11,9	22,2
Pomniki przyrody ^c	1545	1547	1531	1544	1547	1550	1554	4,5*
ODPADY								
Odpady (z wyłączeniem odpa- dów komunalnych):								
wytworzone w ciągu roku w tys. t	4242,6	3670,4	3844,3	4132,4	4072,2	5155,4	4884,3	4,0*
w %:								
poddane odzyskowi ^d	79,4	89,8	94,9	93,2	92,3	94,3	85,9	76,8
unieszkodliwione	16,4	5,3	1,6	2,6	5,8	4,8	13,1	19,3
w tym składowane ^e	15,8	4,3	1,5	1,5	4,6	4,0	12,4	15,2
magazynowane czasowo ^f	4,1	4,9	3,6	4,2	2,0	0,9	1,0	3,9
dotychczas składowane (na- gromadzone ^g ; stan w dniu 31 XII) w tys. t	14275,0	14676,4	14632,4	14586,9	14546,6	14234,7	14737,2	0,8*
Tereny składowania odpadów zrekultywowane w ciągu roku w ha	13,8	3,6	3,0	8,6	-	0,1	2,1	1,7*
Odpady komunalne zebrane (bez wyselekcjonowanych) w ciągu roku w tys. t ^h	563,9	487,2	424,8	357,1	306,6	326,2	350,0	3,7*
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA								
Nakłady na środki trwałe służą- ce:								
ochronie środowiska w mln zł ..	186,5	191,1	157,3	142,0	193,5	225,3	256,8	3,7*
w tym:								
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	37,4	32,8	24,0	19,3	31,7	27,2	62,0	3,4*
gospodarka ściekowa i ochrona wód	101,8	123,4	111,1	102,2	146,8	179,4	181,9	4,6*
gospodarka odpadami	30,2	26,8	20,0	19,3	13,2	13,3	10,0	1,5*

a Bez otuliny. b Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. c Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin. d Do 2001 r. – wykorzystane. e Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. f Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. g Na terenach własnych zakładów. h Dane szacunkowe.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100*
								wskaźnik krajowy
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA (cd.)								
Nakłady na środki trwałe służące (dok.) ochronie środowiska w mln zł (dok.)								
ochrona i przywrócenie warto- ści użytkowej gleb; ochrona wód podziemnych i po- wierzchniowych	16,6	6,9	0,3	0,7	0,6	3,7	1,9	3,0*
zmniejszanie hałasu i wibra- cji	0,3	0,2	1,3	0,2	0,0	0,1	0,8	1,1*
ochrona różnorodności biolo- gicznej i krajobrazu	0,0	0,0	0,2	0,2	0,9	0,0	0,0	0,0*
na 1 mieszkańca w zł	84	86	72	65	89	103	118	180
gospodarce wodnej w mln zł	59,1	53,0	63,3	106,5	100,1	58,1	76,8	3,8*
w tym:								
ujęcie i doprowadzenie wody . zbiorniki wodne	39,4	33,1	30,8	46,1	59,0	35,9	52,2	5,0*
regulacja i zabudowa rzek, kanałów i potoków	4,3	2,6	3,0	3,8	5,0	7,1	9,0	3,2*
obwałowania przeciwpowo- dziowe i stacje pomp	2,0	1,3	9,1	20,5	3,3	0,4	3,3	2,1*
na 1 mieszkańca w zł	8,8	11,7	14,5	29,9	25,7	9,2	7,8	5,0*
na 1 mieszkańca w zł	26	24	29	49	46	27	35	52
Efekty rzeczowe inwestycji: ochrony środowiska:								
przepustowość oczyszczalni ścieków w m ³ /d	981	3686	2121	14306	12921	15133	2512	0,8*
mechanicznych	481	510	230	919	7230	-	31	0,2*
biologicznych	500	3176	1891	735	5391	3983	2481	0,8*
z podwyższonym usuwa- niem biogenów	-	-	-	12652	300	11150	-	-
zdolność zainstalowanych urządzeń do redukcji zanie- czyszczeń (w t/r):								
pyłowych	528	78	37	263	787	335	277	0,1*
gazowych	311	1207	1230	240	8	-	10	0,1*

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM NA TLE KRAJU (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
							woje- wództwo	Polska =100* wskaznik krajowy
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA (dok.)								
Efekty rzeczowe inwestycji (dok.)								
ochrony środowiska (dok.)								
wydajność urządzeń do go- spodarczego wykorzystania odpadów w t/r.....	412	423	-	250	264	20	-	-
rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz in- nych terenów zdewastowa- nych i zdegradowanych w ha.	12,2	6,1	12,7	4,6	2,4	5,3	5,9	9,1*
sieć kanalizacyjna odprowa- dzająca ścieki w km	160	175	181	186	225	147	252	4,4*
gospodarki wodnej:								
ujęcia wody w m ³ /d.....	9593	1960	9994	4818	11017	8090	14721	14,6*
uzdatnianie wody w m ³ /d.....	900	1638	1834	67	5027	505	189	0,2*
sieć wodociągowa w km	564	448	544	455	834	218	486	8,3*
pojemność zbiorników wod- nych w tys. m ³	622	1137	62	24	210	4402	-	-
regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	12,6	8,2	3,2	37,2	2,5	-	4,3	1,9*
obwałowania przeciwpowo- dziowe w km.....	4,3	4,6	3,3	7,1	17,1	17,0	0,3	0,3*
Fundusze ekologiczne w tys. zł								
fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej:								
wymierzono	806,7	3760,2	1160,5	7183,4	3394,4	5920,4	977,7	4,3*
wpłynęło z tytułu kar	406,5	289,3	405,2	586,4	362,2	241,7	-	-
fundusz ochrony gruntów rol- nych								
wydatki	4510,8	5314,3	7664,4	6100,1	6798,9	8268,2	7458,7	6,8*

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gęstość zaludnienia w osobach na 1 km ²	Powierzchnia ^a				Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania w ha
		ogółem w ha	w tym:			
			użytki rolne	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	grunty pod wodami	
POLSKA	122	31267938	61,0	30,1	2,0	65143
Dolnośląskie.....	145	1994677	60,4	30,9	0,9	7310
Kujawsko-pomorskie .	115	1797168	65,9	24,1	2,6	4442
Lubelskie	86	2512249	71,3	23,2	0,8	3311
Lubuskie.....	72	1398788	41,1	49,1	1,6	1320
Łódzkie.....	141	1821894	71,8	21,4	0,6	4614
Małopolskie.....	215	1518287	61,8	30,3	1,5	2633
Mazowieckie	145	3555818	69,5	23,1	1,1	4248
Opolskie	111	941167	64,4	27,7	1,2	3300
Podkarpackie	118	1784566	54,8	39,1	1,1	2534
Podlaskie	59	2018701	61,1	30,9	1,3	2821
Pomorskie.....	120	1831036	51,2	37,2	4,0	2676
Śląskie	379	1233351	53,0	33,0	1,4	4717
Świętokrzyskie	109	1171020	64,9	29,2	0,7	2922
Warmińsko-mazurskie	59	2417317	55,2	32,0	5,7	4990
Wielkopolskie.....	113	2982651	65,6	26,3	1,4	10222
Zachodniopomorskie..	74	2289248	49,6	36,7	5,2	3083

a Stan w dniu 1 I 2007; dane dotyczą powierzchni geodezyjnej.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	Powierzchnia zmierzonych użytków rolnych w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi w odsetkach	Emisja zanieczyszczeń powietrza ^a	
				pyłowych	gazowych
				na 1 mieszkańca w kg/r	
POLSKA	37,8	40,3	100,0	2,7	5857,3
Dolnośląskie	23,7	45,3	2,5	2,6	6084,6
Kujawsko-pomorskie ..	13,7	44,3	1,2	2,7	3727,8
Lubelskie	15,1	21,5	1,6	2,5	2334,7
Lubuskie	7,4	36,2	0,4	2,5	2196,4
Łódzkie	18,3	42,9	1,3	2,8	13725,8
Małopolskie	57,4	29,4	8,6	2,8	4691,8
Mazowieckie	83,9	36,3	28,2	2,2	5631,0
Opolskie	13,6	44,0	1,0	3,6	13653,8
Podkarpackie	17,5	28,2	2,0	1,5	1713,7
Podlaskie	4,6	31,8	0,4	1,4	1422,8
Pomorskie	14,8	53,8	2,2	1,6	2822,9
Śląskie	41,6	45,1	3,8	4,3	9655,6
Świętokrzyskie	103,0	20,4	11,2	3,2	8807,5
Warmińsko-mazurskie..	5,7	61,8	0,7	1,1	987,6
Wielkopolskie	62,2	55,0	17,5	3,1	5326,7
Zachodniopomorskie....	83,1	41,2	17,4	3,3	5606,0

a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^{ab}							
	ogółem w ha	w % po- wierzchni ogółem kraju/ województwa	z ogółem					użytki ekolo- giczne
			parki narodo- we ^c	rezerwaty przyrody ^c	parki krajo- brazowe ^{cd}	obszary chronionego krajobrazu ^d		
			w %					
POLSKA	10039210	32,1	3,2	1,7	25,1	68,8	0,5	
Dolnośląskie	361849	18,1	3,3	2,9	54,4	37,6	1,3	
Kujawsko-pomorskie	581616	32,4	-	3,1	37,0	57,5	1,2	
Lubelskie	570422	22,7	3,2	2,0	41,0	52,4	1,2	
Lubuskie	547766	39,2	2,5	0,7	13,9	79,7	0,6	
Łódzkie	299055	16,4	0,0	2,5	31,8	61,7	0,5	
Małopolskie	790296	52,1	4,8	0,4	22,3	72,4	0,1	
Mazowieckie	1050727	29,5	3,7	1,7	16,0	77,9	0,2	
Opolskie	255469	27,1	-	0,3	24,4	74,1	0,2	
Podkarpackie	794216	44,5	5,9	1,4	34,4	58,3	0,1	
Podlaskie	644996	32,0	14,3	3,7	13,0	68,8	0,3	
Pomorskie	594771	32,5	4,4	1,2	25,6	66,0	0,6	
Śląskie	271289	22,0	-	1,4	83,7	13,3	0,2	
Świętokrzyskie	733273	62,6	1,0	0,4	17,3	81,2	0,0	
Warmińsko-mazurskie	1118520	46,3	-	2,7	12,5	82,7	0,3	
Wielkopolskie	936355	31,4	0,9	0,6	18,5	79,6	0,2	
Zachodnio-pomorskie	488591	21,3	3,3	2,1	23,8	67,7	1,3	

a Stan w dniu 31 XII. b Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin. c Bez otuliny. d Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku ^a			Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{abc}	Niezekulturowane ^c tereny składowania odpadów	Wytworzone odpady niebezpieczne
	ogółem w tys. t	w tym				
		poddane odzyskowi	unieszkodliwione			
		w % wytworzonych				
POLSKA	123463,4	76,8	19,3	100,0	100,0	100,0
Dolnośląskie	35180,7	74,3	23,8	32,4	28,7	21,8
Kujawsko-pomorskie	2088,6	76,5	18,7	1,3	3,1	1,3
Lubelskie	4884,3	85,9	13,1	0,8	1,2	0,2
Lubuskie	708,6	75,9	19,6	0,1	0,6	0,0
Łódzkie	4120,7	68,3	29,8	2,5	4,9	0,3
Małopolskie	8676,7	76,0	14,4	9,3	9,6	42,8
Mazowieckie	5773,3	52,7	39,7	2,6	6,8	4,4
Opolskie	1846,8	90,9	4,8	1,3	2,5	0,4
Podkarpackie	1336,9	88,6	6,3	0,0	0,8	1,4
Podlaskie	957,4	89,1	6,1	0,1	0,4	0,0
Pomorskie	2539,9	75,5	21,6	1,3	1,7	2,8
Śląskie	41678,1	89,0	6,0	38,2	25,2	15,3
Świętokrzyskie	1579,6	80,3	18,5	1,0	1,3	0,2
Warmińsko-mazurskie	753,2	86,1	6,9	0,1	0,1	1,3
Wielkopolskie	4363,9	61,2	36,5	2,7	7,5	1,1
Zachodniopomorskie	6974,7	37,4	61,3	6,0	5,7	6,6

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów. c Stan w dniu 31 XII.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

II. WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2006 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nakłady inwestycyjne na:		Zdolność zainstalowanych urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	
	ochronę środowiska	gospodarkę wodną	pyłowych	gazowych
	na 1 mieszkańca w zł		w t/r	
POLSKA	180	52	244136	19024
Dolnośląskie	198	71	1223	433
Kujawsko-pomorskie ..	153	58	371	50
Lubelskie	118	35	277	10
Lubuskie	184	55	10571	-
Łódzkie	203	20	283	1244
Małopolskie	143	103	177456	16
Mazowieckie	164	47	475	-
Opolskie	234	58	622	-
Podkarpackie	152	31	3	58
Podlaskie	130	56	13685	-
Pomorskie	134	40	1239	-
Śląskie	247	41	36815	-
Świętokrzyskie	120	43	17	195
Warmińsko-mazurskie..	102	56	58	1
Wielkopolskie	220	51	636	16617
Zachodniopomorskie....	296	78	405	400

III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a		Powierzchnia ^b				
	w odsetkach	na 1 km ²	ogółem w ha	w tym			
				użytki rolne	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	grunty pod wodami	grunty zabudowane i zurbanizowane
w %							
WOJEWÓDZTWO.....	100,0	86	2512249	71,3	23,2	0,8	3,5
Podregion bialskopodlaski.....	14,3	52	597736	65,5	28,7	1,0	3,2
Powiaty:							
bialski.....	5,2	41	275428	69,0	26,8	0,6	3,0
parczewski.....	1,7	38	95220	67,3	25,7	2,3	3,2
radzyński.....	2,8	63	96506	75,0	20,9	0,4	2,8
włodawski.....	1,8	32	125642	50,1	41,6	1,7	2,8
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	2,7	1176	4940	42,9	15,4	0,5	40,4
Podregion chełmsko-zamojski.....	30,1	70	929097	72,7	22,4	0,4	3,3
Powiaty:							
biłgorajski.....	4,8	62	168109	57,3	39,1	0,3	2,4
chełmski.....	3,7	42	188560	74,7	18,9	0,4	3,0
hrubieszowski.....	3,1	54	126802	82,3	13,3	0,3	3,2
krasnostawski.....	3,2	67	103144	80,8	15,4	0,4	2,8
tomaszowski.....	4,1	59	148891	73,1	22,2	0,3	3,2
zamojski.....	5,1	59	187029	74,1	21,8	0,6	3,1
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	3,1	1924	3528	38,1	7,8	0,4	52,7
Zamość.....	3,1	2192	3034	47,6	2,1	1,5	48,0
Podregion lubelski.....	55,7	123	985416	73,5	20,6	1,0	3,8
Powiaty:							
janowski.....	2,2	55	87527	55,3	41,1	0,4	2,0
kraśnicki.....	4,6	99	100530	74,7	20,9	1,0	2,9
lubartowski.....	4,2	70	128875	73,8	20,2	1,6	3,3
lubelski.....	6,5	84	167954	86,7	10,2	0,2	2,5
łęczyński.....	2,6	90	63665	77,3	13,7	1,4	3,9
łukowski.....	5,0	78	139421	74,1	21,7	0,1	3,2
opolski.....	2,9	78	81003	72,7	22,5	1,3	2,7
puławski.....	5,4	125	93393	65,4	26,7	2,3	4,5
rycki.....	2,7	96	61470	69,8	22,3	1,4	3,9
świdnicki.....	3,3	154	46833	82,6	11,0	0,4	4,4
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	16,3	2397	14745	39,5	11,6	2,7	43,4

a Stan w dniu 31 XII 2006. b Stan w dniu 1 I 2007; dane dotyczą powierzchni geodezyjnej.

**III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności		Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia ^a		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b w % ludności ogółem	Emisja zanieczyszczeń powietrza ^c	
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby przemysłu w %	ogółem w dm ³	w tym oczyszczane w %		pyłowych	gazowych
						na 1 mieszkańca w kg/r	
WOJEWÓDZTWO	355,1	34,7	72293	97,7	51,9	2,5	2334,7
Podregion białkopodlaski	40,2	4,7	6533	96,7	46,3	0,9	616,0
Powiaty:							
białski	7,1	10,4	1735	95,2	32,7	0,4	196,6
parczewski	24,5	0,7	472	97,5	39,4	1,3	374,4
radzyński	4,0	17,5	1194	98,0	27,8	0,9	632,4
włodawski	2,3	4,3	910	98,1	59,1	1,2	881,2
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska	2,3	8,3	2222	96,3	87,9	1,5	1390,2
Podregion chełmsko-zamojski ...	63,3	8,7	13654	95,3	45,3	1,6	2884,6
Powiaty:							
biłgorajski	8,9	1,4	1566	91,8	46,4	0,9	300,4
chełmski	5,8	15,4	545	99,1	23,2	1,3	2323,7
hrubieszowski	3,7	12,8	1529	83,0	40,9	2,3	1282,9
krasnostawski	7,7	15,2	1861	99,5	46,0	1,7	1503,9
tomaszowski	14,0	6,9	1946	97,3	33,7	0,8	279,3
zamojski	17,2	4,4	805	96,3	11,8	1,3	477,8
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm	3,0	23,1	2611	98,4	99,6	4,7	19269,6
Zamość	3,0	10,7	2791	95,9	88,9	1,1	1407,8
Podregion lubelski	251,5	46,0	52108	98,4	57,0	3,4	2476,9
Powiaty:							
janowski	10,6	0,4	463	93,5	26,5	0,5	156,9
kraśnicki	21,9	1,7	1609	98,6	37,2	1,6	706,5
lubartowski	33,0	1,0	1397	99,1	41,6	1,3	424,9
lubelski	5,9	6,5	1042	97,6	16,5	0,7	318,5
łęczyński	2,6	31,0	5951 ^d	106,6 ^d	49,4	7,3	1477,9
łukowski	9,5	8,6	2230	97,1	34,1	1,2	507,4
opolski	10,4	3,4	1108	95,0	35,9	1,3	513,5
puławski	119,0	90,7	13869	99,4	61,1	16,0	13154,2
rycki	13,0	7,2	2503	74,4	45,2	2,8	1232,8
świdnicki	4,7	2,9	1978 ^d	103,3 ^d	61,2	1,2	1219,1
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin	20,9	17,5	19958	98,2	98,5	2,7	2726,0

a Odprowadzane do wód lub do ziemi. *b* Na podstawie szacunków. *c* Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. *d* Większa ilość ścieków oczyszczanych od odprowadzanych wynika z szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odprowadzonych siecią kanalizacyjną.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a					
	ogółem		z ogółem			
	w ha	w % powierzchni geograficznej województwa	parki narodowe ^b	rezerваты przyrody ^b	parki krajobrazowe ^{bc}	obszary chronionego krajobrazu ^c
			w %			
WOJEWÓDZTWO...	570422	22,7	3,2	2,0	41,0	52,4
Podregion bialskopodlaski.....	92408	15,5	9,3	2,8	30,9	54,5
Powiaty:						
bialski.....	24779	9,0	-	1,9	61,9	35,1
parczewski.....	15656	16,4	15,6	2,5	6,9	69,7
radzyński.....	849	0,9	-	1,9	-	76,6
włodawski.....	51124	40,7	12,1	3,3	23,7	58,9
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska.....	-	-	-	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski ...	210972	22,7	4,5	1,4	55,7	37,5
Powiaty:						
biłgorajski.....	18406	10,9	1,0	0,5	98,4	0,1
chełmski.....	74959	39,8	1,3	1,8	30,1	65,5
hrubieszowski.....	24781	19,5	-	0,4	21,0	77,8
krasnostawski.....	25378	24,6	-	1,9	55,7	42,2
tomaszowski.....	15689	10,5	-	1,6	94,3	-
zamojski.....	51758	27,7	16,0	1,3	82,6	-
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm.....	1	-	-	100,0	-	-
Zamość.....	-	-	-	-	-	-
Podregion lubelski	267043	27,1	0,1	2,3	32,8	63,5
Powiaty:						
janowski.....	55106	63,0	-	7,0	56,7	36,3
kraśnicki.....	23681	23,6	-	1,5	-	97,6
lubartowski.....	32475	25,2	-	0,1	36,9	59,0
lubelski.....	30621	18,2	-	0,3	28,4	70,8
łęczyński.....	19163	30,1	1,1	0,7	53,8	36,4
łukowski.....	22359	16,0	-	5,5	-	94,5
opolski.....	35309	43,6	-	0,2	19,1	80,7
puławski.....	31585	33,8	-	0,8	41,4	57,5
rycki.....	7247	11,8	-	-	-	99,4
świdnicki.....	6967	14,9	-	0,4	77,6	18,5
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin.....	2530	17,2	-	0,9	-	99,1

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin. *b* Bez otuliny. *c* Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku ^a			Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{abc} na 1 km ² w tys. t	Struktura terenów składowania odpadów niezrehabilitowanych ^c w %
	ogółem w tys. t	w tym			
		poddane odzyskowi	unieszkodliwione		
w % wytworzonych					
WOJEWÓDZTWO	4884,3	85,9	13,1	14737,2	100,0
Podregion białkopodlaski	93,3	94,5	4,9	0,8	-
Powiaty:					
białski	30,6	86,3	13,4	0,8	-
parczewski	14,4	100,0	-	-	-
radzyński	30,3	100,0	-	-	-
włodawski	7	100,0	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:					
Biała Podlaska	11	91,8	4,5	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	879,6	92,2	5,7	33,8	5,4
Powiaty:					
biłgorajski	18,6	74,7	25,3	0,4	0,1
chełmski	7,3	74,0	26,0	0,1	0,2
hrubieszowski	450,8	88,7	7,3	33,0	1,8
krasnostawski	303,3	99,8	-	-	-
tomaszowski	18,2	100,0	-	-	-
zamojski	20,9	52,6	47,4	-	-
Miasta na prawach powiatu:					
Chełm	37,7	99,2	0,8	-	3,3
Zamość	22,8	96,9	3,1	0,3	-
Podregion lubelski	3911,4	84,3	15,0	14702,6	94,6
Powiaty:					
janowski	2,4	100,0	-	-	-
kraśnicki	33,1	84,6	15,4	-	0,4
lubartowski	34,2	90,1	1,8	35,6	3,0
lubelski	10,5	83,8	16,2	-	-
łęczyński	3102	82,5	17,5	8563,3	51,6
łukowski	15,7	79,0	21,0	-	-
opolski	12	99,2	-	-	-
puławski	224,3	85,8	14,2	5216,0	39,6
rycki	19,5	99,5	-	-	-
świdnicki	14,2	100,0	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:					
Lublin	443,5	93,9	0,4	887,7	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów. c Stan w dniu 31 XII.

TABLICE PRZEGLĄDOWE

**III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nakłady na środki trwałe służące (ceny bieżące):							
	ochronie środowiska				gospodarce wodnej			
	ogółem	w tym na:			ogółem	w tym na:		
		gospodarkę ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę odpadami		ujęcia i doprowadzenia wody	budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	zbiorniki wodne
w zł na 1 mieszkańca								
WOJEWÓDZTWO	118	84	29	5	35	24	2	4
Podregion białskopodlaski	122	72	48	2	48	39	4	-
Powiaty:								
białski	55	44	7	4	59	48	0	-
parczewski	81	34	47	0	23	17	-	-
radzyński	135	78	55	1	27	26	1	-
włodawski	94	13	79	2	47	47	-	-
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska	287	184	102	2	65	43	21	-
Podregion chełmsko-zamojski	114	90	16	7	33	24	2	4
Powiaty:								
biłgorajski	110	110	-	-	22	9	12	-
chełmski	55	50	2	4	62	49	0	-
hrubieszowski	214	183	30	-	40	40	-	-
krasnostawski	148	129	13	7	43	43	-	-
tomaszowski	153	128	14	10	25	20	-	5
zamojski	86	45	20	22	51	23	-	17
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm	15	15	-	-	6	6	-	-
Zamość	143	71	60	10	5	5	-	-
Podregion lubelski	120	83	30	4	33	20	2	6
Powiaty:								
janowski	66	65	0	2	19	18	-	-
kraśnicki	11	6	5	-	95	40	-	45
lubartowski	156	59	92	4	19	14	0	-
lubelski	76	68	6	1	17	12	4	1
łęczyński	265	192	67	5	69	49	4	15
łukowski	84	65	17	2	14	13	1	-
opolski	55	31	22	2	90	5	1	-
puławski	343	247	88	5	35	21	5	6
rycki	75	65	-	0	21	19	0	2
świdnicki	253	127	108	7	25	25	-	-
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin	71	58	5	7	22	19	1	1

I. WARUNKI NATURALNE

UWAGI METODYCZNE

W niniejszym dziale przedstawiono podstawową charakterystykę kartograficzno-topograficzną oraz wybrane elementy hydrograficzne i meteorologiczne, które w ogólnym zarysie obrazują warunki naturalne na obszarze województwa lubelskiego.

Zlewnia obejmuje część dorzecza zamkniętą działem wodnym w dowolnym przekroju, np. wodowskazowym, zapory, mostu itp.

Stacje meteorologiczne (synoptyczne) prowadzą obserwacje i pomiary elementów meteorologicznych co godzinę, natomiast do obliczeń średniodobowych i ekstremalnych korzysta się z ośmiu obserwacji na dobę.

Średnie roczne temperatury powietrza zostały wyznaczone na podstawie średnich dobowych wartości liczonych z ośmiu obserwacji na stacjach synoptycznych IMGW.

Roczne sumy opadu atmosferycznego zostały obliczone na podstawie sum dobowych w oparciu o wybrane stacje, posterunki IMGW, które wskazują przestrzenne zróżnicowanie przebiegu sum opadu atmosferycznego na określonym obszarze.

Recipient - rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

WARUNKI NATURALNE

Tabl. 1 **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina	W stopniach i minutach	W km
Najdalsze wysunięcie granicy województwa:			
na północ (szerokość geograficzna północna).....	Konstantynów	52° 17'	x
na południe (szerokość geograficzna północna).....	Lubycza Królewska	50° 15'	x
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Stężycza	21° 37'	x
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Horodło	24° 08'	x
Rozciągłość:			
z południa na północ.....	x	2° 02'	225
z zachodu na wschód	x	2° 31'	175

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Lublinie.

Tabl. 2 **NAJWYŻEJ ORAZ NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY I MIEJSCOWOŚCI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nazwa	Gmina	Wzniesienie nad poziomem morza w m
Najwyżej położony punkt.....	Kragły Goraj	Lubycza Królewska	388,7
Najwyżej położona miejscowość...	Łuszczacz	Susiec	330-350
Najniżej położony punkt.....	-	Stężycza	106,6
Najniżej położona miejscowość	Piotrowice	Stężycza	106,6-110,0

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Lublinie; na podstawie mapy topograficznej w skali 1:50000.

Tabl. 3 **POWIERZCHNIA I GRANICE**

Stan w dniu 1 I 2006 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych	W odsetkach
Powierzchnia województwa w km ²	25122	x
Długość granicy województwa w km.....	1127	100,0
z Białorusią.....	168	14,9
z Ukrainą	277	24,6
z województwami:		
mazowieckim	363	32,2
podkarpackim.....	282	25,0
podlaskim	4	0,4
świętokrzyskim.....	33	2,9
Na 1000 km ² powierzchni przypada granic w km.....	44,9	x
Na 1 km granicy przypada powierzchni województwa w km ²	22,3	x
Obwód koła o powierzchni równej powierzchni województwa w km	561,6	x

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Lublinie.

WARUNKI NATURALNE

Tabl. 4 **WIĘKSZE RZEKI I KANAŁY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Recypient	Długość w km	
		ogółem	w tym w województwie
ZLEWNIA RZEKI WISŁY			
Wisła	M. Bałtyckie	1047,5	116,8
Wyżnica	Wisła	44,5	44,5
Chodelka	Wisła	55,3	55,3
Bystra	Wisła	36,0	36,0
Kurówka.....	Wisła	49,7	49,7
ZLEWNIA RZEKI WIEPRZ			
Wieprz	Wisła	303,2	303,2
Por	Wieprz	50,5	50,5
Wolica	Wieprz	38,3	38,3
Giełczew	Wieprz	34,8	34,8
Świnka.....	Wieprz	43,5	43,5
Bystrzyca.....	Wieprz	74,4	74,4
Tyśmienica	Wieprz	76,3	76,3
Minina	Wieprz	44,6	44,6
ZLEWNIA RZEKI BUG			
Bug	Narew	772,0	366,8
Sołokija	Bug	83,2	37,7
Huczwa	Bug	77,4	77,4
Uherka.....	Bug	45,1	45,1
Włodawka	Bug	31,5	31,5
Krzna.....	Bug	67,3	67,3
ZLEWNIA RZEKI SAN			
San.....	Wisła	443,0	x
Tanew	San	113,0	69,3
Biała Łada	Łada	55,4	55,4
Czarna Łada	Łada	30,1	30,1
KANAŁ			
Wieprz-Krzna	x	139,9	139,9

Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Inspektorat w Lublinie.

Tabl. 5 WIEKSZE JEZIORA I ZBIORNIKI WODNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina	Maksymalna głębokość w m	Powierzchnia zwierciadła wody w ha	Objętość w tys. m ³
J. Białe Włodawskie.....	Włodawa	33,6	106,4	14998,0
J. Białe Sosnowickie	Sosnowica	2,7	144,8	2018,0
J. Bikcze	Ludwin	3,3	85,0	1269,0
J. Czarne Sosnowickie.....	Sosnowica	15,6	38,8	1968,0
J. Czarne Uścimowskie	Uścimów	10,3	24,8	915,0
J. Czarne Włodawskie.....	Włodawa	11,4	23,6	704,0
J. Firlej.....	Firlej	9,6	91,3	4565,0
J. Glinki	Włodawa	8,8	46,9	1342,0
J. Głębokie.....	Uścimów	7,1	20,5	689,0
J. Kleszczów.....	Ostrów Lubelski	2,4	53,9	693,0
J. Krasne	Uścimów	30,4	75,9	8180,0
J. Łukcze	Ludwin	8,9	56,5	2091,0
J. Łukie.....	Uścimów	6,5	150,1	2726,0
J. Maśluchowskie	Uścimów	9,4	26,7	1231,0
J. Piaseczno	Ludwin	38,8	84,7	10674,0
J. Rogóźno.....	Ludwin	25,4	57,1	4209,0
J. Sumin.....	Uścimów	6,5	91,5	1454,0
J. Uścimowskie.....	Uścimów	4,4	66,7	1795,0
J. Uściwierz.....	Cyców, Ludwin	6,6	284,1	9167,0
J. Wytyckie ^a	Uścimów	.	487,0	9174,0
J. Zagłębocze.....	Sosnowica	25,0	59,0	4279,0
Zb. Dratów ^a	Łęczna	.	168,0	4166,0
Zb. Zalew Zemborzycki ^a	Lublin	6,0	282,0	6300,0

^a Wielkość powierzchni i objętość zbiornika retencyjnego.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie.

WARUNKI NATURALNE

Tabl. 6 TEMPERATURY POWIETRZA

STACJE METEOROLOGICZNE	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	Temperatury w °C						
		średnie ^a				skrajne		amplitudy temperatur skrajnych
		1971-2000	1991-2000	1996-2000	2006	maksimum	minimum	
								1971-2006
Lublin	238	7,4	7,7	7,7	8,0	35,3	-33,7	69,0
Terespol.....	133	7,5	7,9	7,9	8,0	35,3	-34,3	69,6
Włodawa	177	7,5	7,8	7,8	7,9	36,0	-34,2	70,2

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 7 OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE

STACJE METEOROLOGICZNE	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	Roczne sumy opadów w mm				Średnia prędkość wiatru w m/s	Usłonecznienie w h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a
		średnie ^b			2006			
		1971-2000	1991-2000	1996-2000				
Lublin	238	572	590	628	521	2,9	1714	5,0
Terespol.....	133	512	527	550	544	2,8	1908	5,1
Włodawa	177	515	518	544	557	3,8	1862	4,9

a Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (całkowite pokrycie chmurami). *b* Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

WARUNKI NATURALNE

Tabl. 8 ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA

STACJE METEOROLOGICZNE	Lata ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w °C											
Lublin	1971-2000	-3,1	-2,0	1,8	7,4	13,1	15,8	17,3	17,0	12,6	7,6	2,1	-1,3
	1991-2000	-2,2	-1,3	1,9	8,1	13,2	16,4	18,0	17,7	12,8	7,7	1,9	-2,0
	1996-2000	-3,1	-0,9	1,4	8,5	13,8	16,8	17,3	17,3	12,3	8,0	2,7	-2,0
	2006	-8,3	-4,7	-1,6	8,6	13,2	16,6	21,5	17,5	15,4	10,1	5,1	2,6
Terespol.....	1971-2000	-3,1	-2,2	1,8	7,8	13,7	16,4	17,8	17,3	12,6	7,6	2,2	-1,2
	1991-2000	-2,0	-1,2	2,0	8,5	13,7	17,1	18,4	17,8	12,8	7,7	1,9	-1,9
	1996-2000	-3,1	-0,7	1,6	9,0	14,1	17,7	17,9	17,5	12,3	8,0	2,6	-2,1
	2006	-8,3	-5,4	-1,7	8,7	13,6	16,8	21,2	18,0	15,0	9,7	4,8	3,2

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 9 MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH

STACJE METEOROLOGICZNE	Lata ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w mm											
Lublin	1971-2000	27	26	30	43	56	71	76	68	59	44	37	36
	1991-2000	24	33	36	55	57	68	81	52	68	46	37	33
	1996-2000	19	37	31	64	66	68	112	60	55	41	44	31
	2006	16	27	57	34	81	19	7	188	11	19	41	21
Terespol.....	1971-2000	23	21	26	38	51	63	71	62	53	38	34	33
	1991-2000	21	28	33	48	50	52	78	51	61	35	37	32
	1996-2000	17	31	26	51	48	49	111	57	47	35	42	35
	2006	8	28	21	38	51	38	28	249	14	20	31	19

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

II. WARUNKI DEMOGRAFICZNE I ZDROWOTNE

UWAGI METODYCZNE

Dział ten zawiera wybrane informacje dotyczące ludności, wskaźników demograficznych oraz zachorowań na niektóre choroby.

Ludność (populacja) jest to ogół osób zamieszkujących dane terytorium lub ogół osób danej zbiorowości.

Stan ludności oznacza liczbę osób zamieszkujących w danym momencie czasu określone terytorium.

Określa się trzy podstawowe **ekonomiczne grupy wieku**:

- wiek przedprodukcyjny – 0-17 lat,
- wiek produkcyjny (wiek zdolności do pracy) – mężczyźni 18-64, kobiety 18-59 lat,
- wiek poprodukcyjny – mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej.

Współczynnik gęstości zaludnienia określa stosunek liczby ludności do powierzchni przez nią zamieszkałej i wyrażany jest w osobach na km².

Ogólne **saldo migracji** - suma sald migracji wewnętrznych i zagranicznych.

Saldo migracji zagranicznych – różnica między wielkością imigracji i emigracji.

Saldo migracji wewnętrznych – różnica między wielkością napływu i odpływu migracyjnego.

Napływ migracyjny jest to ogół osób nowo zameldowanych na pobyt stały w danym okresie, odpływ migracyjny jest to ogół osób wymeldowanych z pobytu stałego w danym okresie.

Dane o **zachorowaniach** podano według „Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych”.

Tabl. 1 (10). WYBRANE DANE DEMOGRAFICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Ludność (stan w 31 XII).....	2185156	2179611	2172766
mężczyźni	1061281	1058006	1053772
kobiety.....	1123875	1121605	1118994
miasta	1019992	1016865	1013049
wieś	1165164	1162746	1159717
Na 100 mężczyzn przypada kobiet.....	106	106	106
Ludność w miastach w % ogółu ludności	46,7	46,7	46,6
Ludność na 1 km ²	87	87	86
Na 1000 ludności:			
małżeństwa.....	5,44	5,93	6,20
urodzenia żywe	9,47	9,75	9,85
zgony	10,38	10,58	10,39
w tym niemowląt ^a	7,93	7,31	6,42
przyrost naturalny	-0,91	-0,84	-0,54
Migracje wewnętrzne i zewnętrzne ludności na pobyt stały:			
napływ.....	23808	23421	24903
z miast.....	12232	11750	12396
ze wsi	11303	11340	12237
z zagranicy	273	331	270
odpływ.....	28268	28322	31496
do miast.....	14326	14398	15456
na wieś	13760	13597	14337
za granicę.....	182	327	1703
saldo migracji.....	-4460	-4901	-6593
w tym wewnętrznej.....	-4551	-4905	-5160

a Na 1000 urodzeń żywych.

Tabl. 2 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

GRUPY WIEKU	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	2172766	1053772	1118994	1013049	479107	533942	1159717	574665	585052
0-4 lata	103537	53127	50410	45245	23283	21962	58292	29844	28448
5-9.....	113518	58150	55368	47611	24422	23189	65907	33728	32179
10-14 ...	139798	71449	68349	56818	28957	27861	82980	42492	40488
15-19 ...	169133	86553	82580	78780	39818	38962	90353	46735	43618
20-24 ...	193740	99115	94625	96109	48434	47675	97631	50681	46950
25-29 ...	168573	87642	80931	85167	42918	42249	83406	44724	38682
30-34 ...	150051	77427	72624	74543	37486	37057	75508	39941	35567
35-39 ...	133470	68021	65449	62848	31112	31736	70622	36909	33713
40-44 ...	136259	68948	67311	64004	30473	33531	72255	38475	33780
45-49 ...	157770	78769	79001	78005	36019	41986	79765	42750	37015
50-54 ...	163162	79890	83272	85475	38721	46754	77687	41169	36518
55-59 ...	139813	65665	74148	72282	32433	39849	67531	33232	34299
60-64 ...	91516	40771	50745	45002	19500	25502	46514	21271	25243
65-69 ...	87042	37402	49640	38688	16293	22395	48354	21109	27245
70-74 ...	81892	32849	49043	32979	13203	19776	48913	19646	29267
75-79 ...	72781	26608	46173	25576	9353	16223	47205	17255	29950
80-84....	45869	14420	31449	15326	4573	10753	30543	9847	20696
85 lat i więcej	24842	6966	17876	8591	2109	6482	16251	4857	11394

Tabl. 3 (12). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2004	2005	2006
	w liczbach bezwzględnych			na 100 tys. ludności		
Tężec	1	1	-	0,0	0,0	-
Krztusiec	17	37	14	0,8	1,7	0,6
Odra	1	-	7	0,0	-	0,3
Wirusowe zapalenie wątroby	173	337	371	7,9	15,5	17,1
w tym typ B	67	95	129	3,1	4,4	5,9
Różyczka	172	225	1813	7,9	10,3	83,3
AIDS ^a	3	7	8	0,1	0,3	0,4
Salmonellozy	1122	1504	950	51,3	68,9	43,7
Czerwonka bakteryjna	9	6	4	0,4	0,3	0,2
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	57	78	71	2,6	3,6	3,3
Szkarlatyna (płonica)	106	236	288	4,8	10,8	13,2
Zapalenie opon mózgowych.....	59	68	143	2,7	3,1	6,6
Zapalenie mózgu	7	6	16	0,3	0,3	0,7
Świnka (zapalenie przyusznicy na- gminne)	9581	5887	899	437,9	269,8	41,3
Toksoplazmoza	17	12	37	0,8	0,5	1,7
Tasiemczyce	1	6	6	0,0	0,3	0,3
Świerzb	613	597	507	28,0	27,4	23,3
Grypa	18892	13443	6120	863,5	616,0	281,3
Gruźlica ^c	771	874	784	35,2	40,1	36,0
układu oddechowego	714	806	711	32,6	36,9	32,7
innych układów i narządów	57	68	73	2,6	3,1	3,4

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. *b* Zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi oraz skutki toksyczne substancji zazwyczaj niestosowanych w celach leczniczych lub nieokreślonych. *c* Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych.

Tabl. 4 (13). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ ZGONU, PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2005 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym							
		choroby zakaźne i pasożytnicze	nowotwory	zaburzenia wydzielania wewnętrzne	choroby układu krążenia	choroby układu oddechowego	choroby układu trawienne	objawy, cechy chorobowe i nieprawidłowe wyniki badań laboratoryjnych i klinicznych	zewnętrzne przyczyny zgonu
		na 100 tys. ludności							
WOJEWÓDZTWO	1058,4	4,6	221,4	12,6	526,7	45,3	38,6	111,7	55,2
Podregion białkopodlaski	1077,2	4,5	207,2	9,9	557,9	57,3	38,8	96,1	66,8
Powiaty:									
białski	1216,8	6,0	233,0	9,5	643,8	62,1	44,9	100,1	75,1
parczewski	1212,2	8,0	248,9	5,4	636,9	77,6	34,8	99,0	66,9
radzyński	1050,5	3,2	193,2	8,0	530,0	76,6	44,7	87,8	60,7
włodawski	1090,8	2,4	136,7	24,4	597,9	41,5	31,7	153,7	68,3
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska	726,9	1,7	193,5	5,2	334,7	24,4	27,9	54,0	55,8
Podregion chełmsko-zamojski	1117,5	5,3	235,8	14,3	525,6	46,1	38,9	132,0	70,1
Powiaty:									
biłgorajski	1021,0	4,7	217,1	6,6	471,1	35,1	29,4	166,8	55,0
chełmski	1347,4	9,4	245,1	6,7	667,0	53,6	62,9	136,6	103,1
hrubieszowski	1120,5	4,2	249,8	22,6	469,9	42,3	32,5	180,6	70,6
krasnostawski	1371,6	6,5	251,0	14,2	692,3	86,7	59,5	152,7	62,1
tomaszowski	1151,2	4,4	250,8	18,8	557,9	48,6	34,2	93,9	79,5
zamojski	1238,9	6,2	271,3	20,5	573,9	49,1	38,4	163,3	73,2
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm	894,6	4,4	197,0	8,8	427,6	26,3	35,0	81,7	58,4
Zamość	694,8	1,5	182,7	15,0	295,0	24,0	21,0	46,4	59,9
Podregion lubelski..	1021,0	4,2	217,2	12,3	519,3	41,7	38,4	104,6	43,9
Powiaty:									
janowski	1275,1	4,1	278,8	18,5	680,6	67,7	36,9	116,9	41,0
kraśnicki	1058,2	1,0	214,8	15,8	599,9	48,5	30,7	57,4	55,4
lubartowski	1121,6	5,4	228,7	16,3	613,1	29,4	34,8	89,3	61,0
lubelski	1115,9	5,7	197,6	7,2	629,9	50,1	40,1	99,5	42,9
łęczyński	892,9	-	185,5	6,9	421,3	71,1	31,2	93,6	45,1
łukowski	979,9	5,5	171,1	7,3	551,4	34,6	29,1	92,8	52,8
opolski	1141,1	1,6	208,0	18,6	596,2	52,8	35,7	124,2	54,3
puławski	1043,3	6,0	240,8	12,0	445,7	34,1	43,5	159,7	56,3
rycki	974,2	3,3	211,4	18,2	516,8	29,7	44,6	64,4	44,6
świdnicki	1017,8	5,5	234,5	11,0	474,4	26,2	38,6	158,6	34,5
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin	922,8	4,3	225,2	12,1	430,2	39,3	42,7	101,6	29,5

III. WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY

UWAGI METODYCZNE

Informacje o stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Nowa ewidencja gruntów wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcje urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.

Dane o **gruntach zabudowanych i zurbanizowanych** dotyczą:

- **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.) oraz ogródki przydomowe,
- **terenów przemysłowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące do produkcji przemysłowej oraz ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.,
- **innych terenów zabudowanych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowiska zwierząt oraz inne grunty zabudowane,
- **zurbanizowanych terenów niezabudowanych**, do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej,
- **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych**, do których zalicza się nie zajęte pod budynki:
 - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
 - tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
 - tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska itp.,

- tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
- ogrody botaniczne i zoologiczne,
- tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
- **terenów komunikacyjnych** do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych i autobusowych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyładowniczych i placów składowych,
 - tereny kolejowe,
 - inne tereny komunikacyjne obejmujące m.in.: obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytku rolnego pod względem jego przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI najniższą. Grunty orne oraz pastwiska zaliczone do klasy VI z odpowiednim symbolem RZ (grunty orne) lub PsZ (pastwiska) są to grunty, które ze względu na niską jakość zostały uznane w toku gleboznawczej klasyfikacji gruntów za nieprzydatne do uprawy i przeznaczone do zalesienia.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78) z późniejszymi zmianami, która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V—VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowaniu stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrehabilitowane podlegają zagospodarowaniu czyli rolnictwu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Erozja gleb to proces niszczenia (zmywania, żłobienia, wywiewania) wierzchniej warstwy gleby wywołany siłą wiatru i płynącej wody. Erozję gleb przyspiesza działalność gospodarcza człowieka: nadmierny wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie bagien itp.

Erozja wietrzna (eoliczna) polega na wywiewaniu odspojonych cząstek gruntu, a następnie ich przemieszczaniu, sortowaniu i osadzaniu.

Erozja wodna polega na zmywaniu i wymywaniu cząstek gleby.

Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** – zgodnie z ustawą o rolnictwie ekologicznym z dnia 20 IV 2004 r. (Dz. U. Nr 93, poz. 898) nadzór nad działalnością upoważnionych jednostek certyfikujących rolnictwo ekologiczne sprawuje od 1 I 2003 r. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych zgodnie z w/w ustawą pozyskał dane statystyczne od upoważnionych jednostek certyfikujących rolnictwo ekologiczne dotyczące liczby i powierzchni gospodarstw ekologicznych.

Tabl. 1 (14). **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	
			razem	na 1 mieszkańca
w ha				
OGÓLEM	2512154	2512249	2512249	1,16
Użytki rolne.....	1790145	1792230	1790777	0,82
w tym:				
grunty orne.....	1348007	1352757	1344407	0,62
sady	32166	29927	32474	0,01
łąki trwałe	259205	257845	256616	0,12
pastwiska.....	81391	81192	80660	0,04
grunty rolne zabudowane, pod sta- wami i rowami	69376	51876	76620	0,04
Grunty leśne oraz zadrzewione i za- krzewione	579277	581715	582564	0,27
Grunty pod wodami.....	19957	19865	19516	0,01
Grunty zabudowane i zurbanizowane ..	89526	86781	87365	0,04
w tym tereny:				
mieszkaniowe.....	10408	7427	7696	0,00
przemysłowe	3613	3633	3656	0,00
rekreacji i wypoczynku	2345	2288	2270	0,00
komunikacyjne.....	65760	65774	65822	0,03
użytki kopalne.....	823	721	765	0,00
Użytki ekologiczne.....	3221	4014	4107	0,00
Nieuzytki	23713	23662	23577	0,01
Tereny różne.....	6316	3982	4343	0,00

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Tabl. 2 (15). **UŻYTKI ROLNE I LASY WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2007 R.**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia geodezyjna w ha	Użytki rolne						Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	
		razem		w tym					
		w ha	w odsetkach	grunty orne i sady		użytki zielone		w ha	w odsetkach
				w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach		
WOJEWÓDZTWO	2512249	1790777	100,0	1376881	100,0	337276	100,0	582564	100,0
Podregion bialskopodlaski	597736	391516	21,9	254458	18,5	118642	35,2	171403	29,4
Powiaty:									
bialski.....	275428	190051	10,6	126753	9,2	55659	16,5	73744	12,7
parczewski	95220	64100	3,6	41058	3,0	19083	5,7	24449	4,2
radzyński.....	96506	72341	4,0	50878	3,7	17716	5,3	20190	3,5
włodawski	125642	62907	3,5	34237	2,5	25689	7,6	52259	9,0
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska.....	4940	2117	0,1	1532	0,1	495	0,1	761	0,1
Podregion chełmsko-zamojski	929097	675013	37,7	528439	38,4	120424	35,7	208270	35,8
Powiaty:									
biłgorajski	168109	96303	5,4	72626	5,3	20256	6,0	65661	11,3
chełmski	188560	140811	7,9	98057	7,1	37426	11,1	35629	6,1
hrubieszowski	126802	104344	5,8	85948	6,2	14578	4,3	16846	2,9
krasnostawski.....	103144	83380	4,7	72073	5,2	8025	2,4	15934	2,7
tomaszowski.....	148891	108839	6,1	86630	6,3	17652	5,2	33089	5,7
zamojski	187029	138548	7,7	111250	8,1	21671	6,4	40773	7,0
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm.....	3528	1345	0,1	938	0,1	346	0,1	274	0,0
Zamość.....	3034	1443	0,1	917	0,1	470	0,1	64	0,0
Podregion lubelski..	985416	724248	40,4	593984	43,1	98210	29,1	202891	34,8
Powiaty:									
janowski	87527	48416	2,7	40628	3,0	5164	1,5	35954	6,2
kraśnicki.....	100530	75114	4,2	68106	4,9	4130	1,2	20996	3,6
lubartowski.....	128875	95147	5,3	66641	4,8	24597	7,3	26036	4,5
lubelski.....	167954	145638	8,1	133143	9,7	6888	2,0	17132	2,9
łęczyński	63665	49229	2,7	35877	2,6	11341	3,4	8716	1,5
łukowski.....	139421	103286	5,8	80177	5,8	18632	5,5	30315	5,2
opolski.....	81003	58871	3,3	50254	3,6	5492	1,6	18187	3,1
puławski	93393	61099	3,4	48844	3,5	9358	2,8	24942	4,3
rycki	61470	42922	2,4	31638	2,3	8644	2,6	13737	2,3
świdnicki.....	46833	38707	2,2	33590	2,4	3504	1,0	5167	0,9
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin.....	14745	5819	0,3	5086	0,4	460	0,1	1709	0,3

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

Tabl. 3 (16). **WODY, UŻYTKI EKOLOGICZNE I NIEUŻYTKI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2007 R.**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grunty pod wodami		Użytki ekologiczne		Nieżytki	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
WOJEWÓDZTWO	19516	100,0	4107	100,0	23577	100,0
Podregion						
 bialskopodlaski	6224	31,9	1188	28,9	7577	32,1
Powiaty:						
bialski	1544	7,9	220	5,4	1574	6,7
parczewski	2168	11,1	207	5,0	1246	5,3
radzyński	386	2,0	143	3,5	750	3,2
włodawski	2103	10,8	618	15,0	3971	16,8
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska	23	0,1	-	-	36	0,2
Podregion						
 chelmsko-zamojski	3827	19,6	1931	47,0	8052	34,2
Powiaty:						
biłgorajski	543	2,8	124	3,0	1176	5,0
chelmski	828	4,2	1173	28,6	4137	17,5
hrubieszowski	401	2,1	14	0,3	773	3,3
krasnostawski	416	2,1	0	0,0	416	1,8
tomaszowski	446	2,3	608	14,8	1015	4,3
zamojski	1134	5,8	12	0,3	515	2,2
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm	13	0,1	-	-	19	0,1
Zamość	46	0,2	-	-	1	0,0
Podregion lubelski	9465	48,5	988	24,1	7948	33,7
Powiaty:						
janowski	346	1,8	11	0,3	889	3,8
kraśnicki	965	4,9	31	0,8	363	1,5
lubartowski	2085	10,7	35	0,9	1304	5,5
lubelski	363	1,9	46	1,1	494	2,1
łęczyński	922	4,7	822	20,0	1421	6,0
łukowski	138	0,7	3	0,1	1152	4,9
opolski	1090	5,6	-	-	539	2,3
puławski	2131	10,9	3	0,1	800	3,4
rycki	859	4,4	37	0,9	614	2,6
świdnicki	168	0,9	-	-	346	1,5
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin	398	2,0	-	-	26	0,1

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

Tabl. 4 (17) **GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2007 R.**
 Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym tereny				
		mieszkaniowe	komunikacyjne	przemysłowe	zurbanizowane niezabudowane	rekreacyjne i wypoczynkowe
		w ha				
WOJEWÓDZTWO	87365	7696	65822	3656	1775	2270
Podregion białkopodlaski	19401	1386	16080	370	197	247
Powiaty:						
białski	8159	383	7357	103	20	82
parczewski	3016	89	2683	13	13	41
radzyński	2673	147	2237	85	4	43
włodawski	3558	171	3048	84	40	46
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska	1995	596	755	85	120	35
Podregion chełmsko-zamojski	30688	2385	24067	1233	473	573
Powiaty:						
biłgorajski	4118	259	3533	64	64	28
chełmski	5667	69	4979	175	1	73
hrubieszowski	4120	192	3485	117	93	64
krasnostawski	2888	128	2358	152	20	74
tomaszowski	4725	301	4017	111	26	81
zamojski	5856	405	4947	186	80	106
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm	1858	556	394	297	77	86
Zamość	1456	475	354	131	112	61
Podregion lubelski	37276	3925	25675	2053	1105	1450
Powiaty:						
janowski	1785	100	1480	16	7	40
kraśnicki	2903	237	2169	118	56	69
lubartowski	4208	290	3436	83	50	134
lubelski	4181	179	3572	108	61	125
łęczyński	2473	133	1755	196	110	52
łukowski	4481	383	3596	156	67	76
opolski	2175	92	1747	112	12	106
puławski	4193	358	2869	413	72	143
rycki	2412	209	1829	106	49	73
świdnicki	2061	218	1524	109	12	80
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin	6404	1726	1698	636	609	552

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

Tabl. 5 (18). **STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2007 R.**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Użytki rolne	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Grunty pod wodami	Użytki ekologiczne	Nieużytki	Tereny różne
WOJEWÓDZTWO	100,0	71,3	23,2	3,5	0,8	0,2	0,9	0,2
Podregion								
 bialskopodlaski	100,0	65,5	28,7	3,2	1,0	0,2	1,3	0,1
Powiaty:								
bialski	100,0	69,0	26,8	3,0	0,6	0,1	0,6	0,0
parczewski	100,0	67,3	25,7	3,2	2,3	0,2	1,3	0,0
radzyński	100,0	75,0	20,9	2,8	0,4	0,1	0,8	0,0
włodawski	100,0	50,1	41,6	2,8	1,7	0,5	3,2	0,2
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska	100,0	42,9	15,4	40,4	0,5	-	0,7	0,2
Podregion								
 chełmsko-zamojski	100,0	72,7	22,4	3,3	0,4	0,2	0,9	0,1
Powiaty:								
biłgorajski	100,0	57,3	39,1	2,4	0,3	0,1	0,7	0,1
chełmski	100,0	74,7	18,9	3,0	0,4	0,6	2,2	0,2
hrubieszowski	100,0	82,3	13,3	3,2	0,3	0,0	0,6	0,2
krasnostawski	100,0	80,8	15,4	2,8	0,4	-	0,4	0,1
tomaszowski	100,0	73,1	22,2	3,2	0,3	0,4	0,7	0,1
zamojski	100,0	74,1	21,8	3,1	0,6	0,0	0,3	0,1
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm	100,0	38,1	7,8	52,7	0,4	-	0,5	0,5
Zamość	100,0	47,6	2,1	48,0	1,5	-	0,0	0,8
Podregion lubelski	100,0	73,5	20,6	3,8	1,0	0,1	0,8	0,3
Powiaty:								
janowski	100,0	55,3	41,1	2,0	0,4	0,0	1,0	0,1
kraśnicki	100,0	74,7	20,9	2,9	1,0	0,0	0,4	0,2
lubartowski	100,0	73,8	20,2	3,3	1,6	0,0	1,0	0,0
lubelski	100,0	86,7	10,2	2,5	0,2	0,0	0,3	0,1
łęczyński	100,0	77,3	13,7	3,9	1,4	1,3	2,2	0,1
łukowski	100,0	74,1	21,7	3,2	0,1	0,0	0,8	0,0
opolski	100,0	72,7	22,5	2,7	1,3	-	0,7	0,2
puławski	100,0	65,4	26,7	4,5	2,3	0,0	0,9	0,2
rycki	100,0	69,8	22,3	3,9	1,4	0,1	1,0	1,4
świdnicki	100,0	82,6	11,0	4,4	0,4	-	0,7	0,8
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin	100,0	39,5	11,6	43,4	2,7	-	0,2	2,6

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY

Tabl. 6 (19). **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA TERENÓW MIEJSKICH I WIEJSKICH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2007 R.**

Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem w ha	Tereny					
		miejskie			wiejskie		
		w ha	na 1 mieszkańca w ha	w odsetkach	w ha	na 1 mieszkańca w ha	w odsetkach
WOJEWÓDZTWO	2512249	96341	0,04	100,0	2415908	1,11	100,0
Podregion							
 bialskopodlaski	597736	12487	0,04	13,0	585249	1,89	24,2
Powiaty:							
bialski	275428	3014	0,03	3,1	272414	2,39	11,3
parczewski	95220	805	0,02	0,8	94415	2,59	3,9
radzyński	96506	1931	0,03	2,0	94575	1,54	3,9
włodawski	125642	1797	0,04	1,9	123845	3,09	5,1
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska	4940	4940	0,09	5,1	-	-	-
Podregion							
 chełmsko-zamojski	929097	26926	0,04	27,9	902171	1,38	37,3
Powiaty:							
biłgorajski	168109	4146	0,04	4,3	163963	1,58	6,8
chełmski	188560	1428	0,02	1,5	187132	2,34	7,7
hrubieszowski	126802	3303	0,05	3,4	123499	1,81	5,1
krasnostawski	103144	4213	0,06	4,4	98931	1,43	4,1
tomaszowski	148891	3181	0,04	3,3	145710	1,65	6,0
zamojski	187029	4093	0,04	4,2	182936	1,66	7,6
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm	3528	3528	0,05	3,7	-	-	-
Zamość	3034	3034	0,05	3,1	-	-	-
Podregion lubelski	985416	56928	0,05	59,1	928488	0,77	38,4
Powiaty:							
janowski	87527	1484	0,03	1,5	86043	1,80	3,6
kraśnicki	100530	3302	0,03	3,4	97228	0,98	4,0
lubartowski	128875	6046	0,07	6,3	122829	1,36	5,1
lubelski	167954	3015	0,02	3,1	164939	1,17	6,8
łęczyński	63665	1900	0,03	2,0	61765	1,08	2,6
łukowski	139421	4490	0,04	4,7	134931	1,25	5,6
opolski	81003	3038	0,05	3,2	77965	1,24	3,2
puławski	93393	9475	0,08	9,8	83918	0,72	3,5
rycki	61470	6555	0,11	6,8	54915	0,93	2,3
świdnicki	46833	2878	0,04	3,0	43955	0,61	1,8
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin	14745	14745	0,04	15,3	-	-	-

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY

Tabl. 7 (20). **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE^a Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w ha		
OGÓŁEM	85	130	114
rolne	75	123	97
w tym według klas bonitacyjnych:			
mineralne:			
I-II.....	19	31	29
III.....	47	86	61
IV.....	7	5	1
organiczne:			
IV.....	1	-	5
V-VI.....	1	1	-
leśne	10	7	17
Kierunki wyłączenia:			
na tereny:			
komunikacyjne	5	53	13
osiedlowe	52	43	59
przemysłowe	8	20	17
pod użytki kopalne	7	4	9
na inne cele.....	14	10	16

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 8 (21). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w ha		
Grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania.....	3445	3402	3311
zdewastowane	3234	3197	3093
zdegradowane	211	205	218
Grunty w ciągu roku:			
zrekultywowane	41	48	136
w tym przeznaczone na cele:			
rolnicze	14	29	127
leśne	14	19	9
zagospodarowane.....	39	26	126
w tym przeznaczone na cele:			
rolnicze	23	15	119
leśne	16	11	7

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 9 (22). **ZAGROŻENIA GLEB WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NIEKORZYSTNYM ODDZIAŁYWANIEM CZYNNIKÓW PRZYRODNICZYCH W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według stopnia zagrożenia		
		słaba	średnia	silna
Zagrożenia gleb:				
erozją wietrzną ^a :				
w km ²	8928	2098	6684	146
w % powierzchni ogólnej województwa ..	35,5	8,4	26,6	0,6
erozją wodną powierzchniową ^b :				
w km ²	7578	3843	2208	1527
w % powierzchni ogólnej województwa ..	30,2	15,3	8,8	6,1
erozją wąwozową ^b :				
w km ²	4925	1406	1755	1074
w % powierzchni ogólnej województwa ..	19,6	5,6	7,0	4,3

a Grunty użytkowane rolniczo. b Grunty rolne i leśne.

Źródło: dane Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

Tabl. 10 (23). **POŻARY ^a UPRAW ROLNYCH, RŻYSK I NIEUŻYTKÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Liczba pożarów:			
upraw rolnych, łąk i rżysk.....	543	818	1278
nieużytków.....	1161	1497	599
Powierzchnia pożarów w ha:			
upraw rolnych, łąk i rżysk.....	602	774	1124
nieużytków.....	1824	1547	670

a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY

Tabl. 11 (24). **POWIERZCHNIA UPRAW CHRONIONYCH CHEMICZNIE ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w ha		
OGÓLEM	1596390	1586336	1648166
w tym:			
Siewy zaprawionymi nasionami zbóż.....	336178	338121	352590
Chemiczne zwalczanie chwastów w:			
zbożach	537690	558815	567090
ziemniakach.....	29273	28203	27204
burakach	40319	45070	39082
rzepaku i rzepiku	19854	21870	24918
kukurydzy.....	22690	25110	25880
motylkowych.....	21796	9530	9950
warzywach.....	15095	14649	16481
truskawkach.....	4868	4876	4899
drzewach i krzewach owocowych.....	30730	31856	32267
Zwalczanie:			
chorób zbóż w okresie wegetacji.....	121698	114599	128107
szkodników zbóż.....	26585	22166	26178
zarazy ziemniaka	25481	26596	32754
stonki ziemniaczanej	64103	51696	49282
chorób i szkodników:			
buraków	36549	35565	32589
rzepaku i rzepiku.....	22712	24866	28407
motylkowych	21395	9365	10423
warzyw	29195	27640	28005
truskawek.....	5712	5569	5629
drzew i krzewów owocowych.....	69466	69096	71620
Zapobieganie wyleganiu zbóż.....	49509	53505	49561

a Dane szacunkowe przekazane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie.

Tabl. 12 (25). **GOSPODARSTWA EKOLOGICZNE Z CERTYFIKATEM I W OKRESIE PRZESTAWIANIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Gospodarstwa z certyfikatem:			
liczba	210	230	371
powierzchnia gospodarstwa w ha.....	3151,0	3057,9	4934,3
Gospodarstwa w okresie przestawiania:			
liczba	183	543	701
powierzchnia gospodarstwa w ha.....	3871,1	7817,9	15022,3

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

IV. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

UWAGI METODYCZNE

W dziale zawarte są informacje dotyczące: zasobów wodnych i kierunków ich wykorzystania, ścieków przemysłowych i komunalnych oraz stopnia ich oczyszczania, wyposażenia miast i wsi w instalacje wodne i oczyszczalnie ścieków oraz stanu czystości wód powierzchniowych (rzek i jezior).

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych stanowią część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszenia równowagi hydrogeologicznej.

Wody lecznicze to wody mineralne i/lub swoiste (zawierające jeden lub więcej składników farmakologicznie czynnych), odznaczające się stałością cech fizycznych i chemicznych (w granicach dopuszczalnych wahań), nie budzące zastrzeżeń pod względem sanitarnym i określone jako lecznicze przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia (Dz. U. z 1994 r. Nr 89, poz. 417). Do **zasobów eksploatacyjnych wód leczniczych** zaliczane są zarówno wody mineralne, tj. zawierające w 1 dm³ wody nie mniej niż 1000 mg rozpuszczonych składników mineralnych, jak i wody słabo zmineralizowane, ale zawierające składniki farmakodynamiczne (dwutlenek węgla, fluor, radon, siarkowodór itp.)

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1. w pozycji „**na cele produkcyjne**” (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem) – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór wody z ujęć własnych, rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków,
2. w pozycji „**nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych**” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha,
3. w pozycji „**eksploatacja sieci wodociągowej**” – wszystkich podmiotów prowadzących działalność w zakresie dostarczania wody gospodarstwu domowemu (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Stan czystości rzek podaje się w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 II 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji i prezentacji tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284). Wprowadza ona 5 klas czystości, a badane rzeki oceniane są w punktach.

Informacje o stanie **czystości jezior** podano na podstawie wyników badań monitoringowych i badań wykonanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Kategorię podatności jezior na degradację określono na podstawie wskaźników morfometrycznych, hydrograficznych i zlewniowych.

Do miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków zaliczono te miasta, z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do odbiornika były poddane procesom oczyszczania: mechanicznie, biologicznie lub z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Dane o **recykulacji wody w przemyśle** dotyczą zakładów przemysłowych wyposażonych w zamknięte obiegi wody oraz udziału wody zużytej w obiegach zamkniętych w ogólnym zużyciu wody na cele produkcyjne. **Obieg zamknięty** jest układem, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzana do odbiornika lecz zawracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu celem powtórnych rotacji i wykorzystania.

Dane o **ściekach przemysłowych** dotyczą ścieków odprowadzanych z jednostek określonych w pkt 1, które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemyśle” obejmującym sekcje: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki. Do tych samych jednostek odnoszą się **dane o poborze wód i wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Ścieki przemysłowe wymagające oczyszczania to ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych). Wody chłodnicze obejmują ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodzenia w procesach technologicznych.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzanych do wód powierzchniowych. **Ścieki oczyszczane mechanicznie** to ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa. **Chemiczne oczyszczanie ścieków** polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp. **Biologiczne oczyszczanie ścieków** następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych. **Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach** następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu. **Dwu-stopniowe oczyszczanie** mechaniczne i biologiczne oraz mechaniczne i chemiczne odprowadzonych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego i chemicznego).

Osady ściekowe są to pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków. Ilości i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Unieszkodliwianie osadów ściekowych polega na ich usuwaniu lub ograniczeniu uciążliwości poprzez spalanie, pirolizę (odgazowanie), utlenianie na mokro, neutralizację chemiczną, chlorowanie lub inne metody, których efektem jest zmniejszenie lub likwidacja uciążliwości osadów. **Osady ściekowe nagromadzone** obejmują osady nagromadzone na terenie oczyszczalni na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych, w okresie sprawozdawczym lub latach poprzednich.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach jest to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach, odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków przez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

Ścieki wymagające oczyszczenia to te, które przed wprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

Dane o **oczyszczalniach ścieków komunalnych** obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (pryzagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych kanalizacją** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, mechaniczno-biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Tabl. 1 (26). **ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w m ³ /h		
OGÓLEM	129421,4	130455,5	131277,7
Z utworów geologicznych:			
czwartorzędowych	21176,4	21397,6	21447,9
trzeciorzędowych	12092,6	12101,1	12324,7
kredowych	95347,1	96151,5	96699,8
starszych	805,3	805,3	805,3

Źródło: dane Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Tabl. 2 (27). **ZASOBY WÓD LECZNICZYCH SŁABO ZMINERALIZOWANYCH**
UDOKUMENTOWANE GEOLOGICZNIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Liczba złóż	1	1	1
Zasoby eksploatacyjne w m ³ /h	96	96	96
Pobór wód w tys. m ³ /r	4,4	5,0	3,8

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabl. 3 (28). **STAN CZYSTOŚCI RZEK KONTROLOWANYCH W 2006 R.**

NAZWA RZEKI	Punkt kontrolno-pomiarowy		Klasa czystości
	miejsowość	odległość od ujścia w km	
ZLEWNIA RZEKI BUG			
Bug.....	Zosin	523,3	IV
	Dorohusk.....	456,2	IV
	Sławatycze	344,0	IV
	Terespol-most	291,0	V
Sołokija	Wierzbica	52,4	IV
Huczwa	Tyszowce	42,8	IV
	Hrubieszów	8,7	IV
Uherka.....	Chełm.....	31,9	IV
Włodawka	Włodawa	0,6	IV
Krzna.....	Rzeczycza	71,0	V
	Biała Podlaska.....	33,6	IV
Piszczka	Międzyrzec Podlaski.....	0,7	IV
Zielawa.....	Rossosz	24,7	IV
Czyżówka.....	Janów Podlaski	4,2	V

Tabl. 3 (28). STAN CZYSTOŚCI RZEK KONTROLOWANYCH W 2006 R. (dok.)

NAZWA RZEKI	Punkt kontrolno-pomiarowy		Klasa czystości
	miejsowość	odległość od ujścia w km	
ZLEWNIA RZEKI WISŁY			
Wisła	Annopol	298,4	IV
	Kazimierz Dolny	359,0	IV
	Puławy	372,0	IV
Wyźnica	Józefów nad Wisłą	0,2	IV
Chodelka	Podgórz	0,5	IV
Bystra	Bochońnica	2,2	IV
Świder	Kobiałki Stare	83,0	IV
ZLEWNIA RZEKI WIEPRZ			
Wieprz.....	Szczebrzeszyn.....	250,8	IV
	Krasnystaw.....	197,6	IV
	Łęczna	132,1	IV
	Dęblin.....	0,6	IV
Świerszcz	Zwierzyniec	0,1	IV
Łabuńka	Wysokie	12,0	IV
Wojśławka	Wojśławice.....	28,6	IV
Siennica.....	Zagroda	17,8	IV
Bystrzyca	Zakrzówek	65,5	III
	Lublin – Wrotków.....	29,0	IV
	Lublin – ul. Mełgiewska ...	18,7	IV
	Spiczyn.....	0,6	IV
Czerniejówka	Lublin – ul. Fabryczna	0,1	III
Czechówka.....	Lublin – Al. Tysiąclecia.....	0,1	V
Tyśmienica.....	Ostrów Lubelski.....	60,8	V
	Kock.....	3,4	V
Piwonia	Parczew	11,2	V
ZLEWNIA RZEKI SAN			
Tanew	Osuchy	69,4	IV
Czarna Łada	Biłgoraj	6,7	IV
Biała Łada.....	Goraj	48,5	III

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie.

Tabl. 4 (29). STAN CZYSTOŚCI WÓD JEZIOR WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO ^a

NAZWA JEZIORA	Powierzchnia w ha	Kategoria podatności na degradację	Klasa czystości		
			2004	2005	2006
Bialskie	31,7	II	nb	II	nb
Białe Sosnowickie	144,8	III	nb	nb	III
Białe Włodawskie	106,4	I	I	I	I
Bikcze	85,0	III	nb	nb	II
Brudno	40,3	PZK	III	nb	nb
Brudzieniec	19,0	III	III	nb	nb
Cycowe	11,3	PZK	nb	nb	nb
Czarne Gościńskie	11,6	III	nb	nb	nb
Czarne Sosnowickie	38,8	II	nb	III	nb
Czarne Uścimowskie	24,8	III	nb	nb	nb
Czarne Włodawskie	23,6	II	II	nb	nb
Długie	28,4	.	nb	II	nb
Dratów ^b	168,0	.	nb	nb	nb
Dubeczyńskie	11,6	III	nb	nb	nb
Firlej ^c	91,3	II	nb	II	nb
Glinki	46,9	PZK	nb	PZK	nb
Głębokie	20,5	III	nb	nb	II
Głębokie Cycowskie	11,4	II	nb	nb	nb
Gumienek	8,1	III	nb	nb	III
Kleszczów	53,9	III	nb	nb	II
Kodeniec	21,0	III	nb	nb	nb
Krasne	75,9	II	II	nb	nb
Krzczęń ^b	174,0	.	nb	nb	nb
Kunów ^c	117,5	PZK	nb	nb	nb
Lipieniec	4,1	III	nb	nb	nb
Łukcze ^c	56,5	II	II	nb	nb
Łukie	150,1	III	nb	nb	II
Maśluchowskie	26,7	III	nb	nb	nb
Miejskie	45,3	PZK	nb	nb	II
Moszne	17,5	.	nb	II	nb
Mytycze ^b	202,0	.	nb	nb	nb
Pereszpa	24,3	III	nb	nb	nb
Piaseczno	84,7	I	II	nb	II
Płotycze	15,8	PZK	nb	nb	nb
Rogóżno	57,1	II	nb	nb	II
Rotcze	42,7	III	II	nb	nb
Skomielno ^b	74,0	.	nb	nb	nb
Słone	4,6	PZK	nb	nb	nb
Spólne	65,3	III	nb	nb	nb
Sumin	91,5	III	nb	nb	nb
Ściegienne	27,4	PZK	nb	nb	nb
Świerszczów	0,9	.	nb	nb	nb
Święte	5,7	III	II	nb	nb
Tomasznie ^b	95,0	.	nb	nb	nb
Uścimowskie	66,7	III	nb	III	nb
Uściwierz	284,1	III	nb	nb	nb
Wereszczyńskie	5,2	PZK	nb	nb	nb
Wytyckie ^b	487,0	.	nb	III	nb
Zagłębcze	59,0	II	nb	II	nb
Zienkowskie	7,6	PZK	III	nb	nb

a Morfometria jezior wg Wilgata („Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej” tom XIX). *b* Powierzchnia zbiornika retencyjnego. *c* Morfometria jezior wg „Stan czystości jezior województwa lubelskiego za rok 1993”, BMŚ, Lublin.

Uwaga: nb. – nie badano, PZK –poza klasą.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie.

Tabl. 5 (30). **MELIORACJE PODSTAWOWE**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Rzeki i kanały w km.....	4935	4908	4884
w tym rzeki uregulowane.....	3488	3469	3474
Długość wałów w km.....	196	199	200
Obszar chroniony wałami w tys. ha.....	27,2	27,3	27,3
Pojemność użytkowa zbiorników wod- nych w dam ³	48596	48814	36338
Stacje pomp odwadniających:			
liczba.....	19	19	23
obszar oddziaływania w tys. ha.....	17,8	17,8	18,9

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 6 (31). **MELIORACJE PODSTAWOWE WYMAGAJĄCE ODBUDOWY
LUB MODERNIZACJI**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Melioracje podstawowe:			
rzeki w km.....	1566	1521	1508
wały w km.....	166	167	159
zbiorniki w tys. m ³	13809	13809	11368
stacje pomp w szt.....	4	4	4
Powierzchnia użytków rolnych z urzą- dzeniami wymagającymi odbudowy lub modernizacji w tys. ha.....	61,9	61,9	61,9
w tym:			
grunty orne.....	8,7	8,7	8,7
użytki zielone.....	53,2	53,2	53,2

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 7 (32). **POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004		2005		2006	
	ogółem	w tym objęte utrzymaniem	ogółem	w tym objęte utrzymaniem	ogółem	w tym objęte utrzymaniem
	w ha					
OGÓŁEM	323914	102549	323322	94859	318333	97181
Grunty orne.....	151286	52608	150922	49244	150748	59156
w tym:						
zdrenowane.....	124799	50615	124481	50156	124405	54092
nawadniane.....	337	41	337	32	337	32
Trwałe użytki zielone.....	172628	49941	172400	45616	167585	38117
w tym:						
zdrenowane.....	30383	6465	30385	5705	30290	8899
nawadniane.....	48679	11389	48651	8327	47226	7346

Źródło: dane Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie.

Tabl. 8 (33). **POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grunty orne			Użytki zielone			
		razem	w tym		razem	w tym		z liczby razem zagospoda- rowane
			nawadnia- ne	zdrenowa- ne		nawadnia- ne	zdrenowa- ne	
w ha								
WOJEWÓDZTWO.	318333	150748	337	124405	167585	47226	30290	33441
Podregion								
 bials kopodlaski	117352	46510	43	32814	70842	26748	9828	15189
Powiaty:								
bialski.....	54396	23763	-	17289	30633	8243	3045	-
parczewski	21044	8064	43	4925	12980	7547	1209	-
radzyński.....	19724	8317	-	6068	11407	4692	544	-
włodawski	21888	6354	-	4532	15534	6266	5030	15189
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	300	12	-	-	288	-	-	-
Podregion								
 chełmsko-zamojski	105210	50283	106	44227	54927	10729	13466	18252
Powiaty:								
biłgorajski	30773	22135	-	21048	8638	1552	2956	-
chełmski	23745	8384	-	5881	15361	2686	4097	15248
hrubieszowski	14070	8098	-	7310	5972	156	1665	-
krasnostawski	3427	274	-	191	3153	473	637	2987
tomaszowski.....	18328	7505	106	6557	10823	3707	2696	-
zamojski.....	14591	3821	-	3184	10770	2120	1391	-
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm.....	17	-	-	-	17	-	-	17
Zamość.....	259	66	-	56	193	35	24	-
Podregion lubelski..	95771	53955	188	47364	41816	9749	6996	-
Powiaty:								
janowski.....	6246	3941	-	3815	2305	545	977	-
kraśnicki.....	3349	1740	-	1258	1609	269	241	-
lubartowski.....	23559	11824	-	10280	11735	3525	2059	-
lubelski.....	3710	1432	10	1278	2278	548	877	-
łęczyński	8588	2840	72	1562	5748	1625	793	-
łukowski.....	19048	9556	106	7606	9492	1077	531	-
opolski.....	3283	1299	-	1026	1984	970	127	-
puławski	14853	11874	-	11345	2979	492	1001	-
rycki	11801	9363	-	9180	2438	501	255	-
świdnicki.....	1218	86	-	14	1132	177	135	-
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	116	-	-	-	116	20	-	-

Źródło: dane Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Lublinie.

Tabl. 9 (34). **NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE ORAZ NAPEŁNIANE STAWY RYBNE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Powierzchnia nawadniana użytków rolnych i gruntów leśnych^a w ha	9875	7280	6786
według sposobów nawadniania:			
podsiąkowe	9846	7260	6746
deszczownie	29	20	40
Pobór wody do nawodnień^b - ogółem w dam³	5823	3720	3560
według sposobów nawodnień:			
podsiąkowe	5808	3709	3545
deszczownie	15	11	15
Napełnianie stawów rybnych^c powierzchnia ogółem w ha	6647	6730	6891
pobór wody w dam ³	152060	154693	157745
na 1 ha	22,9	22,9	22,9
w tym stawy leśne:			
powierzchnia ogółem w ha	51	32	122
pobór wody w dam ³	1160	920	3653

a Obiekty o powierzchni co najmniej 20 ha. b Łącznie z poborem ścieków do nawodnień. c Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha.

Tabl. 10 (35). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU WODY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	
	w hm ³			w odsetkach
OGÓŁEM	355,0	363,7	378,2	100,0
na 1 km ² w dam ³	14,1	14,5	15,1	x
na cele:				
produkcyjne ^a	111,0	117,4	126,3	33,4
w tym:				
wody powierzchniowe	91,9	98,2	105,8	28,0
wody podziemne	17,4	17,4	18,6	4,9
nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych	157,9	158,4	161,3	42,6
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	86,1	87,9	90,6	24,0
wody powierzchniowe	0,1	0,0	0,0	0,0
wody podziemne	86,0	87,9	90,6	24,0

a Poza rolnictwem i leśnictwem z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

Tabl. 11 (36). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne ^a			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełniania stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^b		
	razem	w tym wody		razem	w tym wody				
		powierzchniowe	podziemne		powierzchniowe	podziemne			
	w dam ³	na 1 km ² w dam ³	w dam ³						
WOJEWÓDZTWO ..	378217	15,1	126343	105806	18611	161290	90584	15	90569
Podregion bialskopodlaski.....	42137	7,0	2026	120	1906	29435	10676	-	10676
Powiaty:									
bialski.....	7669	2,8	825	-	825	3594	3250	-	3250
parczewski.....	24782	26,0	173	-	173	23316	1293	-	1293
radzyński.....	4403	4,6	705	-	705	1661	2037	-	2037
włodawski.....	2573	2,0	98	-	98	854	1621	-	1621
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska.....	2710	55,3	225	120	105	10	2475	-	2475
Podregion chełmsko-zamojski..	71902	7,7	6582	682	4219	39822	25498	5	25492
Powiaty:									
biłgorajski.....	9541	5,7	126	-	126	5606	3809	-	3809
chełmski.....	6333	3,4	904	-	126	3228	2201	2	2198
hrubieszowski.....	4219	3,3	724	149	575	1470	2025	-	2025
krasnostawski.....	8159	7,9	1230	164	1066	4482	2447	3	2444
tomaszowski.....	14456	9,7	1005	13	992	10421	3030	-	3030
zamojski.....	17721	9,5	753	356	397	14615	2353	-	2353
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm.....	7890	225,4	1517	-	614	-	6373	-	6373
Zamość.....	3583	119,4	323	-	323	-	3260	-	3260
Podregion lubelski.....	264179	26,8	117735	105004	12486	92033	54411	10	54401
Powiaty:									
janowski.....	10741	12,3	51	-	51	9282	1408	-	1408
kraśnicki.....	22910	22,8	518	-	518	18699	3693	-	3693
lubartowski.....	33801	26,2	333	-	333	29919	3549	10	3539
lubelski.....	7102	4,2	606	-	606	1511	4985	-	4985
łęczyński.....	3015	4,7	1003	154	604	-	2012	-	2012
łukowski.....	10303	7,4	706	-	706	4683	4914	-	4914
opolski.....	11044	13,6	363	-	363	8265	2416	-	2416
puławski.....	121034	129,7	108412	103963	4449	6873	5749	-	5749
rycki.....	14149	23,0	956	-	956	10463	2730	-	2730
świdnicki.....	6108	13,1	468	-	468	2338	3302	-	3302
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin.....	23972	163,1	4319	887	3432	-	19653	-	19653

a Poza rolnictwem i leśnictwem. b Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

Tabl. 12 (37). **POWIERZCHNIA NAWADNIANA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia		ogółem ^c	Pobór wody ^d			
	nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a	napelnianych stawów rybnych ^b		w tym			
				do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych		do napelniania stawów rybnych	
				razem	na 1 ha	razem	na 1 ha
w ha		w dam ³					
WOJEWÓDZTWO	6786	6891	172342	3560	1	157745	23
Podregion							
białkopodlaski	5436	1406	29450	2112	0	27338	19
Powiaty:							
białski	1428	125	3594	584	0	3010	24
parczewski	2950	980	23331	1096	0	22235	23
radzyński	747	172	1661	273	0	1388	8
włodawski	286	129	854	149	1	705	6
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska	25	-	10	10	0	-	-
Podregion							
chełmsko-zamojski	492	1526	39822	886	2	38936	26
Powiaty:							
biłgorajski	150	50	5606	300	2	5306	106
chełmski	279	174	3228	558	2	2670	15
hrubieszowski	-	38	1470	-	-	1470	39
krasnostawski	63	204	4482	28	0	4454	22
tomaszowski	-	580	10421	-	-	10421	18
zamojski	-	480	14615	-	-	14615	30
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm	-	-	-	-	-	-	-
Zamość	-	-	-	-	-	-	-
Podregion lubelski	858	3959	103070	562	1	91471	23
Powiaty:							
janowski	125	917	9282	75	1	9207	10
kraśnicki	-	225	18699	-	-	18699	83
lubartowski	237	1014	29919	79	0	29840	29
lubelski	94	109	1511	85	1	1426	13
łęczyński	-	-	-	-	-	-	-
lukowski	80	325	4683	132	2	4551	14
opolski	182	364	19302	106	1	8159	22
puławski	55	192	6873	50	1	6823	36
rycki	85	748	10463	35	0	10428	14
świdnicki	-	65	2338	-	-	2338	36
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin	-	-	-	-	-	-	-

a Obiekty o powierzchni co najmniej 20 ha. b Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem wody do napelniania pstrągarni. d Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

Tabl. 13 (38). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo	Eksploatacja sieci wodociągowej	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo	Eksploatacja sieci wodociągowej
	w hm ³				w odsetkach ogółem		
WOJEWÓDZTWO ..	355,1	123,1	161,3	70,7	34,7	45,4	19,9
Podregion							
 bialskopodlaski.....	40,2	1,9	29,5	9,0	4,7	73,4	22,4
Powiaty:							
bialski.....	7,1	0,7	3,6	2,8	10,4	50,3	39,3
parczewski.....	24,5	0,2	23,3	1,0	0,7	95,3	4,0
radzyński.....	4,0	0,7	1,7	1,7	17,5	41,1	41,4
włodawski.....	2,3	0,1	0,9	1,4	4,3	37,0	58,7
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	2,3	0,2	0,0	2,1	8,3	0,4	91,2
Podregion							
 chelmsko-zamojski ..	63,3	5,5	39,8	17,9	8,7	62,9	28,3
Powiaty:							
biłgorajski.....	8,9	0,1	5,6	3,1	1,4	63,2	35,4
chelmski.....	5,8	0,9	3,2	1,6	15,4	56,1	28,5
hrubieszowski.....	3,7	0,5	1,5	1,8	12,8	39,5	47,7
krasnostawski.....	7,7	1,2	4,5	2,0	15,2	58,4	26,5
tomaszowski.....	14,0	1,0	10,4	2,6	6,9	74,7	18,4
zamojski.....	17,2	0,8	14,6	1,9	4,4	84,8	10,7
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	3,0	0,7	-	2,3	23,1	-	76,9
Zamość.....	3,0	0,3	-	2,6	10,7	-	89,3
Podregion lubelski.....	251,5	115,8	92,1	43,8	46,0	36,6	17,4
Powiaty:							
janowski.....	10,6	0,0	9,3	1,3	0,4	87,6	11,9
kraśnicki.....	21,9	0,4	18,7	2,9	1,7	85,3	13,1
lubartowski.....	33,0	0,3	29,9	2,8	1,0	90,6	8,4
lubelski.....	5,9	0,4	1,5	4,0	6,5	25,7	67,8
łęczyński.....	2,6	0,8	-	1,8	31,0	-	69,0
łukowski.....	9,5	0,8	4,7	4,0	8,6	49,1	42,3
opolski.....	10,4	0,4	8,3	1,8	3,4	79,4	17,2
puławski.....	119,0	108,0	6,9	4,2	90,7	5,8	3,5
rycki.....	13,0	0,9	10,5	1,6	7,2	80,2	12,6
świdnicki.....	4,7	0,1	2,3	2,2	2,9	49,7	47,4
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	20,9	3,7	-	17,2	17,5	-	82,5

Tabl. 14 (39). **GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody					Rozchód wody	
	ogółem	z ujęć własnych			z zakupu	zużycie na potrzeby własne	sprzedaż
		razem	w tym				
			powierzchniowych	podziemnych			
w hm ³							
OGÓŁEM	127,0	126,3	105,8	18,6	0,6	123,1	3,3
w tym:							
Przemysł.....	124,6	124,2	105,8	16,5	0,3	121,3	2,8
w tym:							
przetwórstwo przemysłowe.....	123,3	123,0	105,1	16,2	0,3	120,2	2,6
w tym:							
produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych.....	11,1	10,8	1,0	9,8	0,3	10,6	0,4
produkcja wyrobów włókienniczych i odzieży.....	0,2	0,2	0,1	0,1	-	0,1	0,0
produkcja wyrobów chemicznych	107,7	107,7	104,0	3,7	0,0	107,1	0,6
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych.....	2,7	2,7	-	1,0	0,0	1,9	0,8
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	0,5	0,5	-	0,5	-	0,3	0,1
produkcja sprzętu transportowego	0,8	0,8	-	0,8	-	0,0	0,4
Handel i naprawy ^Δ	0,5	0,5	-	0,5	-	0,4	0,2
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1,0	0,9	0,0	0,9	0,2	1,0	0,0

a Patrz uwagi metodyczne do działu str. 53.

Tabl. 15 (40). **GOSPODAROWANIE WODĄ W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zużycie wody na potrzeby przemysłu		Pobór wody		Zakup wody	
	razem	na 1 km ²	podziemnych	powierzchniowych	razem	w tym z sieci wodociągowej na cele produkcyjne
	w dm ³					
WOJEWÓDZTWO	123117	5	18611	105806	615	331
Podregion bielskopodlaski	1923	0	1906	120	45	44
Powiaty:						
białski	746	0	825	-	26	35
parczewski	174	0	173	-	8	6
radzyński	710	1	705	-	8	-
włodawski	100	0	98	-	3	3
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska	193	4	105	120	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	5389	1	4219	682	69	39
Powiaty:						
biłgorajski	128	0	126	-	7	-
chełmski	884	0	126	-	7	6
hrubieszowski	476	0	575	149	-	9
krasnostawski	1164	1	1066	164	1	24
tomaszowski	960	1	992	13	-	-
zamojski	762	0	397	356	22	-
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm	697	20	614	-	11	-
Zamość	318	11	323	-	21	-
Podregion lubelski	115805	12	12486	105004	501	248
Powiaty:						
janowski	46	0	51	-	1	1
kraśnicki	364	0	518	-	-	-
lubartowski	319	0	333	-	-	-
lubelski	380	0	606	-	-	-
łęczyński	818	1	604	154	-	-
łukowski	821	1	706	-	127	95
opolski	354	0	363	-	-	43
puławski	107958	116	4449	103963	124	15
rycki	940	2	956	-	11	11
świdnicki	137	0	468	-	-	13
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin	3668	25	3432	887	238	70

Tabl. 16 (41). **BILANS WODY W PRZEMYSŁE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w hm ³		
Przychód wody	111,6	118,0	127,0
z ujęć własnych	111,0	117,4	126,3
wody powierzchniowe	91,9	98,2	105,8
wody podziemne	17,4	17,4	18,6
z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.....	1,7	1,8	1,9
z zakupu od innych jednostek	0,6	0,6	0,6
Rozchód wody	111,6	118,0	127,0
zużycie na potrzeby własne	108,0	114,0	123,1
w tym do produkcji	104,6	111,2	120,0
w tym z sieci wodociągowej	0,2	0,3	0,3
sprzedaż wody	3,2	3,5	3,3
straty w sieci	0,4	0,5	0,5

Tabl. 17 (42). **ZUŻYCIE WODY W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH I ICH WYPOSAŻENIE W ZAMKNIĘTE OBIEGI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Zużycie wody na cele produkcyjne w hm ³	104,6	111,2	120,0
w tym w obiegach zamkniętych w % ogółem.....	10,1	10,1	8,5
Zakłady wyposażone w obiegi zamknięte: w % zakładów ^a ogółem.....	55,5	55,1	54,9
według wskaźnika ujęcia w obiegi zużywanej wody:			
poniżej 10%	56	54	54
10,1% - 50,0%	19	16	13
50,1% - 90,0%	4	5	5
90,1% i więcej.....	1	-	-

a Zużywających wodę do produkcji.

Tabl. 18 (43). **WODY Z ODWADNIANIA ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH ORAZ OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I WODY ZASOLONE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych w dam ³	9335	10570	10113
w tym nadające się do wykorzystania	9335	10570	10113
w tym wykorzystane ^a	1686	1771	1926
w % nadających się do wykorzystania.....	18,1	16,8	19,0
Wody zasolone ^b w dam ³	-	-	-
odprowadzone do wód powierzchniowych.....	-	-	-
zagospodarowane.....	-	-	-

a Użyte do produkcji w zakładzie bądź sprzedane lub przekazane. *b* Łącznie z wodami zasolonymi z odwadniania zakładów górniczych.

Tabl. 19 (44). **EKSPLOATACJA SIECI WODOCIĄGOWEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w hm ³		
Woda pobrana z ujęć	86,1	87,9	90,6
Zakup hurtowy wody	2,1	2,1	2,4
Sprzedaż hurtowa wody	4,0	4,6	5,0
Woda dostarczona odbiorcom (zużycie wody) – ogółem	67,9	68,6	70,7
w tym:			
gospodarstwom domowym	56,7	57,2	59,0
na cele produkcyjne	5,2	5,3	5,6
Straty w sieci	12,5	12,3	12,3

Tabl. 20 (45). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Sieć rozdzielcza ^a w km:			
wodociągowa	17151,6	17484,7	17940,6
kanalizacyjna.....	3183,1	3366,4	3652,3
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w tys. szt:			
wodociągowe	307,2	313,8	317,7
kanalizacyjne	71,9	75,8	81,5
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domo- wych ^b w hm ³	56,7	57,2	59,0
miasta w hm ³	34,4	33,5	33,4
na 1 mieszkańca w m ³	33,8	32,9	32,9
wieś w hm ³	22,3	23,7	25,7

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b W ciągu roku.

Tabl. 21 (46). **DOBOWA ZDOLNOŚĆ PRODUKCYJNA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w dm ³ /d		
Ujęcia wody	715,6	717,7	761,9
Urządzenia do uzdatniania	369,0	383,1	420,9
Całe wodociągi.....	689,5	691,8	710,7

Tabl. 22 (47). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć rozdzielcza ^a		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku)	
	wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowe	kanalizacyjne	w dm ³	na 1 mieszkańca w m ³
	w km		w szt			
	stan w dniu 31 XII					
WOJEWÓDZTWO	17940,6	3652,3	317729	81463	59044,5	27,1
Podregion białskopodlaski	3417,9	736,8	50008	16931	7495,7	24,2
Powiaty:						
białski	1412,2	263,1	19726	5823	2407,2	21,2
parczewski	525,2	88,7	7990	2280	895,6	24,5
radzyński	749,8	69,3	10431	2088	1451,6	23,6
włodawski	573,9	174,7	7219	2485	1137,6	28,4
Miasto na prawach powiatu:						
Biała Podlaska	156,8	141,0	4642	4255	1603,7	27,6
Podregion chełmsko-zamojski	5279,5	1096,5	101117	24794	14762,1	22,5
Powiaty:						
biłgorajski	947,4	277,7	22117	7379	2661,9	25,5
chełmski	1063,9	143,7	15908	2829	1499,4	18,7
hrubieszowski	444,1	102,1	7404	2082	1167,3	17,0
krasnostawski	820,4	123,6	14590	2122	1589,6	22,9
tomaszowski	789,7	121,0	14689	2982	2221,8	25,1
zamojski	925,0	67,9	17299	1944	1694,3	15,4
Miasta na prawach powiatu:						
Chełm	166,9	129,5	4395	2470	1888,9	27,8
Zamość	122,1	131,0	4715	2986	2038,9	30,6
Podregion lubelski	9243,2	1819,0	166604	39738	36786,7	30,4
Powiaty:						
janowski	455,7	44,3	7730	1422	1133,6	23,7
kraśnicki	725,2	117,5	14750	3416	2574,9	25,8
lubartowski	1056,9	203,0	18698	4735	2465,3	27,2
lubelski	1940,8	144,8	29445	2273	3645,4	25,9
łęczyński	756,8	110,8	8732	1580	1681,9	29,3
łukowski	1163,4	140,5	21108	4317	3345,7	30,9
opolski	655,4	66,0	11976	1581	1560,6	24,8
puławski	852,5	301,8	17278	6534	3236,6	27,7
rycki	582,4	72,0	10397	1857	1435,3	24,3
świdnicki	499,2	86,3	9885	1795	1948,7	27,0
Miasto na prawach powiatu:						
Lublin	554,9	532,0	16605	10228	13758,7	38,8

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów.

Tabl. 23 (48). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
W HM ³			
Ilość ścieków ogółem	135,7	137,3	155,0
Odprowadzane:			
bezpośrednio z zakładów przemysłowych ^a	85,0	86,7	103,4
w tym wody chłodnicze (umownie czyste)	63,3	64,6	82,7
siecią kanalizacyjną	50,7	50,6	51,5
Ścieki wymagające oczyszczenia	72,4	72,7	72,3
oczyszczane ^b	70,8	70,9	70,6
mechanicznie	13,3	13,5	12,6
chemicznie ^c	2,2	2,2	2,0
biologicznie	38,4	37,5	36,3
z podwyższonym usuwaniem biogenów	16,9	17,7	19,8
nie oczyszczane	1,6	1,7	1,7
w tym odprowadzone:			
bezpośrednio z zakładów przemysłowych	0,0	0,0	0,1
siecią kanalizacyjną	1,6	1,7	1,6
W ODSETKACH			
Ilość ścieków ogółem	100,0	100,0	100,0
Odprowadzane:			
bezpośrednio z zakładów przemysłowych ^a	62,6	63,1	66,7
w tym wody chłodnicze (umownie czyste)	46,6	47,1	53,4
siecią kanalizacyjną	37,4	36,9	33,2
Ścieki wymagające oczyszczenia	53,4	52,9	46,6
oczyszczane ^b	52,2	51,6	45,5
mechanicznie	9,8	9,8	8,1
chemicznie ^c	1,6	1,6	1,3
biologicznie	28,3	27,3	23,4
z podwyższonym usuwaniem biogenów	12,5	12,9	12,8
nie oczyszczane	1,2	1,2	1,1
w tym odprowadzone:			
bezpośrednio z zakładów przemysłowych	0,0	0,0	0,0
siecią kanalizacyjną	1,2	1,2	1,1

a Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami kopalnianymi i zanieczyszczonymi wodami opadowymi. *b* W oczyszczalniach zakładów przemysłowych i jednostek gospodarki komunalnej. *c* Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

Tabl. 24 (49). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2004	2005	2006
	w hm ³			w odsetkach		
OGÓLEM ^a	91,6	93,4	110,8	100,0	100,0	100,0
bezpośrednio do wód lub do ziemi ..	85,0	86,7	103,4	92,8	92,8	93,3
w tym wody chłodnicze ^b	63,3	64,6	82,7	69,1	69,2	80,0
do sieci kanalizacyjnej	6,6	6,7	7,3	7,2	7,2	6,6
Ścieki wymagające oczyszczenia	21,7	22,1	20,8	23,7	23,7	20,1
oczyszczane	21,7	22,0	20,7	23,7	23,6	20,0
mechanicznie	13,2	13,4	12,5	14,4	14,3	12,1
chemicznie	2,2	2,2	2,0	2,4	2,4	1,9
biologicznie	6,1	6,0	5,8	6,7	6,4	5,6
z podwyższonym usuwaniem						
biogenów	0,2	0,4	0,4	0,2	0,4	0,4
nieoczyszczane	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1

a Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami kopalnianymi i zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Umownie czyste.

Tabl. 25 (50). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^b			
	ogółem	bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi		do sieci kanalizacyjnej
		razem	w tym wody chłodnicze ^c	
	w hm ³			
OGÓLEM	110,8	103,4	82,7	7,3
w tym:				
Przemysł	109,2	103,1	82,7	6,1
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	104,0	98,1	82,7	6,0
w tym:				
produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych	9,5	4,2	0,1	5,3
produkcja wyrobów włókienniczych i odzieży	0,1	0,1	-	0,1
produkcja wyrobów chemicznych	92,2	92,1	81,6	0,0
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	0,3	0,0	-	0,3
produkcja sprzętu transportowego	0,5	0,4	-	0,1
Handel i naprawy ^Δ	0,1	0,1	-	0,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ..	1,0	0,1	-	0,9

a Patrz uwagi metodyczne do działu str. 53. b Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami kopalnianymi i zanieczyszczonymi wodami opadowymi. c Umownie czyste.

Tabl. 26 (51). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE ODPROWADZONE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a			
	ogółem	bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi		do sieci kanalizacyjnej
		razem	w tym wody chłodnicze ^b	
w dam ³				
WOJEWÓDZTWO	110753	103434	82659	7319
Podregion białskopodlaski	1669	1321	82	348
Powiaty:				
białski	659	658	9	1
parczewski	153	46	27	107
radzyński	602	602	46	-
włodawski	77	15	-	62
Miasto na prawach powiatu:				
Biała Podlaska	178	-	-	178
Podregion chełmsko-zamojski	4609	3263	951	1346
Powiaty:				
biłgorajski	50	36	-	14
chełmski	810	793	763	17
hrubieszowski	501	392	-	109
krasnostawski	947	937	1	10
tomaszowski	866	405	1	461
zamojski	530	463	5	67
Miasta na prawach powiatu:				
Chełm	615	219	181	396
Zamość	290	18	-	272
Podregion lubelski	104475	98850	81626	5625
Powiaty:				
janowski	66	20	-	46
kraśnicki	288	101	-	187
lubartowski	242	205	-	37
lubelski	256	211	4	45
łęczyński	5446	5078	11	368
łukowski	768	54	12	714
opolski	254	84	-	170
puławski	92668	92514	81579	154
rycki	950	54	-	896
świdnicki	531	521	20	10
Miasto na prawach powiatu:				
Lublin	3006	8	-	2998

a Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami kopalnianymi i zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Umownie czyste.

Tabl. 27 (52). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE BEZPOŚREDNIO DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane	
		razem	mecha- nicznie	chemicz- nie ^a	biolo- gicznie	z pod- wyższo- nym usuwa- niem biogenów	razem	w tym odprowa- dzone siecią kanaliza- cyjną
w dam ³								
WOJEWÓDZTWO	72293	70601	12576	1972	36291	19762	1692	1636
Podregion białkopodlaski .	6533	6315	72	-	2332	3911	218	218
Powiaty:								
białski.....	1735	1652	48	-	1074	530	83	83
parczewski	472	460	23	-	437	-	12	12
radzyński.....	1194	1170	-	-	603	567	24	24
włodawski	910	893	1	-	218	674	17	17
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	2222	2140	-	-	-	2140	82	82
Podregion chełmsko- zamojski.....	13654	13013	207	117	4033	8656	641	637
Powiaty:								
biłgorajski	1566	1438	17	-	382	1039	128	128
chełmski	545	540	12	-	485	43	5	5
hrubieszowski	1529	1269	10	-	1246	13	260	260
krasnostawski.....	1861	1851	29	117	1127	578	10	6
tomaszowski.....	1946	1894	85	-	554	1255	52	52
zamojski.....	805	775	44	-	193	538	30	30
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm.....	2611	2569	10	-	28	2531	42	42
Zamość.....	2791	2677	-	-	18	2659	114	114
Podregion lubelski.....	52108	51273	12297	1855	29926	7195	1296	1245
Powiaty:								
janowski.....	463	433	-	-	433	-	30	10
kraśnicki.....	1609	1586	-	-	231	1355	23	23
lubartowski.....	1397	1384	21	-	1363	-	13	13
lubelski.....	1042	1017	-	-	1017	-	25	25
łęczyński	5951 ^b	6346 ^b	4949	-	253	1144	-	-
łukowski.....	2230	2165	-	-	336	1829	65	56
opolski.....	1108	1053	-	-	1053	-	55	55
puławski.....	13869	13788	7307	1788	2470	2223	81	79
rycki	2503	1861	20	-	1197	644	642	622
świdnicki.....	1978 ^b	2044 ^b	-	67	1977	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	19958	19596	-	-	19596	-	362	362

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych. b Większa ilość ścieków oczyszczanych od odprowadzonych wynika z szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odprowadzonych siecią kanalizacyjną.

Uwaga: Z powodu zastosowania szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odprowadzonych siecią kanalizacyjną ilość ścieków nieoczyszczonych nie sumuje się na „ogółem”.

Tabl. 28 (53). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE BEZPOŚREDNIO DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI ^a W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Oczyszczane					Nie-oczyszczane
		razem	metodą				
			mechaniczną	chemiczną	biologiczną	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
w hm ³							
OGÓŁEM	20,8	20,7	12,5	2,0	5,8	0,4	0,1
w tym:							
Przemysł.....	20,5	20,4	12,4	2,0	5,6	0,4	0,1
w tym:							
przetwórstwo przemysłowe	15,4	15,3	7,5	2,0	5,5	0,4	0,1
w tym:							
produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych.....	4,0	4,0	0,4	-	3,2	0,4	0,0
produkcja wyrobów włókienniczych i odzieży	0,1	0,1	-	-	0,1	-	0,0
produkcja wyrobów chemicznych	10,6	10,6	7,0	1,8	1,7	-	-
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	-	-
produkcja sprzętu transportowego	0,4	0,4	0,0	0,1	0,4	-	-
Handel i naprawy ^Δ	0,1	0,1	0,0	-	0,1	-	-
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	0,1	0,1	0,0	-	0,0	-	-

^a Patrz uwagi metodyczne do działu str. 53.

Tabl. 31 (56). **CHARAKTERYSTYKA PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI I PODCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
OCZYSZCZALNIE			
OGÓLEM	87	83	81
mechaniczne			
liczba	17	18	16
przepustowość projektowa w m ³ /d	61518	60468	57808
ścieki oczyszczane w m ³ /d	36210	36077	33202
chemiczne			
liczba	8	7	7
przepustowość projektowa w m ³ /d	30994	30889	30889
ścieki oczyszczane w m ³ /d	6130	6364	5945
biologiczne			
liczba	60	56	56
przepustowość projektowa w m ³ /d	49377	47438	49078
ścieki oczyszczane w m ³ /d	22749	17405	16923
z podwyższonym usuwaniem biogenów			
liczba	2	2	2
przepustowość projektowa w m ³ /d	2640	2640	2640
ścieki oczyszczane w m ³ /d	758	1093	1217
PODCZYSZCZALNIE			
OGÓLEM	114	114	110
mechaniczne			
liczba	91	93	90
ścieki oczyszczane w m ³ /d	35015	34735	35169
chemiczne			
liczba	11	11	9
ścieki oczyszczane w m ³ /d	10818	10994	11830
biologiczne			
liczba	12	10	11
ścieki oczyszczane w m ³ /d	6566	5087	5964

Tabl. 32 (57). **ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH PRZEMYSŁOWYCH ODPROWADZONYCH DO WÓD LUB DO ZIEMI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w kg/r		
Ładunki zanieczyszczeń:			
BZT ₅	152590	233891	314851
ChZT	1001324	1170888	1436254
Zawiesina	749289	317965	769888
Chlorki i siarczany	6860351	5653399	5808588
Metale ciężkie	702	152	56

Tabl. 33 (58). **OSADY Z OCZYSZCZALNI I PODCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. t suchej masy		
Osady wytworzone w ciągu roku.....	46,3	51,4	32,1
w tym			
stosowane:			
w rolnictwie	1,6	1,8	1,7
do rekultywacji terenów, w tym na cele rolne	8,2	6,0	6,1
składowane.....	36,4	43,5	24,2
w tym na terenie zakładu	36,0	43,0	23,7
Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie własnym zakładu na składowiskach, poletkach i stawach osadowych (stan w dniu 31 XII)	294,4	277,5	179,0

Tabl. 34 (59). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W MIASTACH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	42	40	41
biologiczne.....	31	28	27
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	11	12	14
Ludność ^a w miastach obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków:			
w tys.	953,2	953,6	953,2
w % ludności miast ogółem	93,5	93,8	94,1
w tym:			
biologiczne	59,9	58,5	54,6
z podwyższonym usuwaniem biogenów	40,1	41,5	45,4

a Stan w dniu 31 XII.

Tabl. 35 (60). **MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
OGÓLEM	41	41	41
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	41	40	41
biologiczne	29	27	26
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	12	13	15
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta o liczbie ludności:			
do 5000	14	14	14
5001-10000	6	7	7
10001-20000	9	8	8
20001-50000	7	8	8
50001 i więcej.....	5	4	4

Tabl. 36 (61). **CHARAKTERYSTYKA KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Typ oczyszczalni			Przepustowość oczyszczalni			Ścieki oczyszczane ^b w dam ³ /r
	mechaniczny	biologiczny	z podwyższonym usuwaniem biogenów	mechanicznych	biologicznych ^a	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
WOJEWÓDZTWO	10	202	27	484	202642	152097	60729
Podregion białkopodlaski	3	39	7	150	8107	23280	7051
Powiaty:							
białski.....	1	13	3	90	3235	2300	1084
parczewski	1	7	-	38	2973	-	668
radzyński.....	-	4	2	-	383	4180	1097
włodawski	1	15	1	22	1516	4800	873
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	-	-	1	-	-	12000	3329
Podregion chełmsko-zamojski	7	93	12	334	18912	67477	15027
Powiaty:							
biłgorajski	-	14	2	-	3697	8365	1924
chełmski.....	2	22	-	80	4080	-	495
hrubieszowski	2	16	4	104	4783	112	1002
krasnostawski.....	-	11	1	-	2159	3100	954
tomaszowski.....	3	26	1	150	2359	6300	1989
zamojski.....	-	4	2	-	1834	500	324
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	-	-	1	-	-	24100	3858
Zamość.....	-	-	1	-	-	25000	4481
Podregion lubelski.....	-	70	8	-	175623	61340	38651
Powiaty:							
janowski.....	-	2	-	-	8305	-	846
kraśnicki.....	-	4	2	-	770	12702	1991
lubartowski.....	-	12	-	-	9188	-	1503
lubelski.....	-	14	-	-	7777	-	862
łęczyński	-	7	2	-	1123	16128	1295
łukowski.....	-	8	1	-	2498	8650	2684
opolski.....	-	7	-	-	9514	-	1192
puławski.....	-	9	2	-	8448	17860	4077
rycki	-	3	1	-	7300	6000	2177
świdnicki.....	-	3	-	-	700	-	141
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	-	1	-	-	120000	-	21883

a Części biologicznej. b Łącznie z wodami opadowymi i dowożonymi do oczyszczalni, bez ścieków oczyszczanych na oczyszczalniach przemysłowych.

Tabl. 37 (62). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W PODSTAWOWE INSTALACJE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania wyposażone w:					Ludność korzystająca z sieci:	
	wodociąg	ustęp	łazienkę	gaz sieciowy	centralne ogrzewanie	wodociągowej	kanalizacyjnej
	w % ogółu						
WOJEWÓDZTWO	88,3	75,9	76,2	40,5	71,0	79,2	45,4
Podregion białskopodlaski	83,7	71,8	72,0	9,3	64,8	72,4	40,3
Powiaty:							
białski.....	78,1	65,2	65,7	2,0	56,9	63,9	27,8
parczewski	82,0	65,4	65,6	-	59,4	76,1	30,8
radzyński.....	82,0	68,8	68,8	6,1	59,7	71,3	26,6
włodawski	86,6	71,3	72,5	-	65,7	81,8	49,1
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	94,6	91,0	89,9	37,8	86,9	81,5	79,2
Podregion chełmsko-zamojski	85,9	70,6	72,0	28,5	66,3	73,1	38,4
Powiaty:							
biłgorajski	91,1	72,3	73,9	14,1	66,7	90,4	37,7
chełmski.....	74,4	53,1	55,3	7,6	48,9	60,2	17,5
hrubieszowski	79,0	68,4	71,3	0,2	66,4	50,8	30,1
krasnostawski.....	83,7	60,1	63,5	29,1	58,9	77,1	28,8
tomaszowski.....	87,7	70,5	73,2	26,1	66,8	70,8	28,8
zamojski.....	77,6	57,0	59,3	17,9	52,3	50,9	8,0
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	98,9	95,3	92,6	60,2	87,4	96,9	92,1
Zamość.....	97,9	95,9	94,8	84,5	91,8	94,2	89,7
Podregion lubelski.....	90,7	79,7	79,5	54,6	75,1	84,2	50,6
Powiaty:							
janowski.....	85,9	66,0	68,3	9,3	57,9	71,6	23,8
kraśnicki.....	87,7	74,0	75,0	53,7	72,9	77,7	37,1
lubartowski.....	85,7	66,6	67,5	1,1	60,2	84,6	35,0
lubelski.....	83,9	64,2	66,0	30,1	62,9	71,4	12,5
łęczyński	85,9	72,9	74,0	42,4	70,8	82,9	45,7
łukowski.....	85,1	67,0	67,9	29,3	60,4	81,9	29,8
opolski.....	84,3	66,9	67,4	40,5	62,9	80,2	29,8
puławski.....	91,0	82,3	82,0	61,6	78,7	84,3	54,9
rycki	85,7	73,2	73,9	35,9	68,4	79,1	26,1
świdnicki.....	91,1	81,2	81,0	60,9	80,2	85,7	55,8
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	98,6	95,8	93,6	87,6	89,2	94,9	89,7

Tabl. 38 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
OGÓŁEM w hm³	50,7	50,6	51,5
oczyszczane	49,1	48,9	49,9
mechanicznie	0,1	0,1	0,1
biologicznie	32,3	31,5	30,5
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	16,7	17,3	19,4
nie oczyszczane	1,6	1,7	1,6
Z ogółem w %:			
oczyszczane	96,9	96,7	96,8
w tym biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów	33,0	34,3	36,7
nie oczyszczane	3,1	3,3	3,2

Tabl. 39 (64). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII)		Przepustowość w m ³ /d	Ścieki komunalne w dam ³		
	ogółem	w tym nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych		dopływające do oczyszczalni	w tym oczyszczane ^b	
					razem	w tym bez wód infiltracyjnych i opadowych
TYPU MECHANICZNEGO						
2004.....	13	3	614	70	70	67
2005.....	12	2	584	67	67	63
2006.....	10	2	484	55	55	50
TYPU BIOLOGICZNEGO						
2004.....	187	4	226953	36204	36204	32271
2005.....	186	4	221039	36234	36234	31499
2006.....	202	2	202642	33832	33832	30465
Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW						
2004.....	22	-	128735	22449	22449	16749
2005.....	25	-	140197	24090	24090	17339
2006.....	27	1	152097	27133	27038	19367

a Miejskie i wiejskie. *b* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

Tabl. 40 (65). ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH KOMUNALNYCH
ODPROWADZONYCH PO OCZYSZCZENIU DO WÓD LUB DO ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w kg/r		
Ładunki zanieczyszczeń:			
BZT ₅	597102	640166	611156
ChZT.....	3053394	3404006	3504457
Zawiesina.....	973025	1059850	1115258
Azot ogólny.....	1112710	1129857	1096561
Fosfor ogólny.....	243753	188870	120167

Tabl. 41 (66). OSADY Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. t suchej masy		
Osady wytworzone w ciągu roku	22,9	18,4	20,9
w tym:			
stosowane w rolnictwie.....	9,0	5,6	7,3
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne	8,6	8,4	9,7
składowane.....	4,7	3,6	3,1
w tym na terenie oczyszczalni	3,9	2,5	1,9
Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie oczyszczalni ^a	121,9	114,9	115,4

a Na składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych; stan w dniu 31 XII.

V. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

UWAGI METODYCZNE

Zawarte w tym dziale informacje charakteryzują źródła, rozmiary i strukturę zanieczyszczeń powietrza oraz przedsięwzięcia mające na celu ochronę powietrza atmosferycznego przed nadmiernym zanieczyszczeniem. Dotyczy to w szczególności charakterystyki stanu wyposażenia i efektów eksploatacji zainstalowanych urządzeń do ochrony powietrza.

Zanieczyszczanie powietrza oznacza wprowadzanie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku.

Źródło emisji zanieczyszczeń powietrza – miejsce, w którym następuje wydalenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Ogólnie źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie, elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy, wysypiska), rolnictwo (np. stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) ustalana jest na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

Zbiorowość źródeł zanieczyszczeń objętą statystyczną charakterystyką w oparciu o coroczną sprawozdawczość GUS stanowią tak zwane **punktowe źródła emisji zanieczyszczeń**, do których zaliczono wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez b. Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze. Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń. W niniejszym opracowaniu dla zbiorowości tej przyjęto określenie – **zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza**.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych – dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzanych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj. pyły ze spalania paliw, cementowo-wapienne i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadze i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych – dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzanych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176).

Ochrona powietrza – polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych** (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzanego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochrony danego źródła zanieczyszczeń.

Dane o **emitorach** na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza przedstawiają ilość oraz udział emitorów w ogólnej emisji zorganizowanej z podziałem według ich wysokości.

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Tabl. 1 (67). **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE			
OGÓŁEM	85	86	86
Wielkość emisji w t/r			
25 i mniej	45	46	53
26 – 100	23	26	24
101 – 500	16	12	8
501 i więcej.....	1	2	1
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE			
Łącznie z dwutlenkiem węgla			
OGÓŁEM	102	103	105
Wielkość emisji w t/r:			
25 i mniej	7	9	11
26 – 100	7	2	4
101 – 500	7	12	9
501 – 1000	7	9	8
1001 – 2000	11	14	13
2001 – 5000	18	13	16
5001 – 10000	7	7	4
10001 – 20000	11	8	12
20001 – 50000	14	15	14
50001 i więcej.....	13	14	14
Bez dwutlenku węgla			
OGÓŁEM	101	100	101
Wielkość emisji w t/r:			
25 i mniej	29	36	39
26 – 100	31	23	22
101 – 500	30	30	31
501 – 1000	6	7	5
1001 – 2000	2	-	-
2001 i więcej.....	3	4	4

Tabl. 2 (68). **ZMIANY^a EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE
UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	wzrost lub zmniejszenie (-) w t/r		
Zanieczyszczenia pyłowe.....	-197	51	-1269
Zanieczyszczenia gazowe	159986	-4264	-205088
w tym dwutlenek siarki.....	395	65	-522

a W stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego w warunkach porównywalnych, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod.

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Tabl. 3 (69). **EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Emisja zanieczyszczeń pyłowych:			
w t/r.....	6681	6732	5463
w tym:			
ze spalania paliw.....	5616	5580	4440
cementowo-wapiennicze i materiałów ognio- trwałych.....	397	477	337
krzemowe.....	32	41	59
nawozów sztucznych.....	439	461	498
węglowo-grafitowe, sadza.....	37	38	35
na 1 km ²	0,3	0,3	0,2
Emisja zanieczyszczeń gazowych:			
w t/r.....	5287938	5283674	5078586
w tym:			
dwutlenek siarki.....	19038	19103	18581
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂).....	11083	10803	9874
tlenek węgla.....	6939	6970	7071
dwutlenek węgla.....	5249655	5245365	5041535
na 1 km ²	210,6	210,3	202,2
w tym:			
dwutlenek siarki.....	0,8	0,8	0,7
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂).....	0,4	0,4	0,4
tlenek węgla.....	0,3	0,3	0,3
dwutlenek węgla.....	209,0	208,8	200,7

Tabl. 4 (70). **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI WYTWORZONYCH ZANIECZYSZCZEŃ W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zakłady emitujące zanieczyszczenia	
	pyłowe	gazowe
OGÓLEM.....	86	105
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	72	11
o stopniu redukcji zanieczyszczeń:		
10% i mniej.....	2	3
10,1-30,0.....	1	1
30,1-50,0.....	7	3
50,1-70,0.....	9	2
70,1-90,0.....	28	1
90,1% i więcej.....	25	1
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń ...	14	94

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Tabl. 5 (71). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA ^a WEDŁUG RODZAJÓW SUBSTANCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w t/r		
OGÓLEM.....	5294556	5290406	5084049
Benzo(a)piren.....	1	1	1
Amoniak.....	663	934	891
Dwutlenek siarki.....	19038	19103	18581
Dwutlenek węgla.....	5249655	5245365	5041535
Metan.....	84	85	89
Pyły ze spalania paliw.....	5616	5580	4440
Pyły z przemysłu cementowo-wapienniczego i materiałów ogniotrwałych.....	397	477	337
Pyły węglowo-grafitowe, sadza.....	37	38	35
Pyły nawozów sztucznych.....	439	461	498
Pyły pozostałe.....	160	176	153
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂).....	11083	10803	9874
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^b	160	162	209
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne.....	147	117	119
Alkohole alifatyczne i ich pochodne.....	42	64	86
Etery i ich pochodne.....	4	1	3
Ketony i ich pochodne.....	37	19	63
Kwasy nieorganiczne, ich sole i bezwodniki.....	13	15	18
Oleje (mgła olejowa).....	4	-	-
Tlenek węgla.....	6939	6970	7071
Pozostałe wyżej niewymienione.....	37	35	105

a Z zakładów szczególnie uciążliwych. *b* Z wyjątkiem wymienionych w innych grupach.

Tabl. 6 (72). EMISJA METALI CIĘŻKICH ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w kg/r		
Arsen.....	1	4	1
Chrom.....	39	137	66
Kadm.....	10	25	6
Mangan.....	14	127	14
Nikiel.....	6	19	3
Ołów.....	366	652	53

a Z zakładów szczególnie uciążliwych.

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Tabl. 7 (73). **EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Liczba emitorów ogółem	1346	1259	1284
o wysokości:			
do 50 m	1289	1199	1222
51-99 m	42	45	48
od 100 m	15	15	14
Emisja zanieczyszczeń w tys. t/r:			
pyłowych z emitorów o wysokości:			
do 50 m	2,2	1,6	1,4
51-99 m	1,7	2,0	1,7
od 100 m	2,7	3,1	2,4
gazowych z emitorów o wysokości:			
do 50 m	1638,2	1519,9	1334,4
51-99 m	1694,5	1941,9	1932,0
od 100 m	1914,4	1805,4	1812,2

Tabl. 8 (74). **WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW W PODSTAWOWE URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Urządzenia o skuteczności						
			niskiej		średniej		wysokiej		
	liczba	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	liczba	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	liczba	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	liczba	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h	
Cyklony	2004	243	4176	40	422	60	864	143	2890
	2005	230	4886	29	1217	67	1281	134	2388
	2006	219	4086	27	374	59	1207	133	2505
Multicyklony	2004	110	3763	4	186	49	1810	57	1767
	2005	103	3722	8	275	36	1682	59	1765
	2006	99	3439	8	284	31	1422	60	1733
Filtry tkaninowe	2004	119	2794	9	225	60	675	50	1894
	2005	108	2305	7	142	52	624	49	1539
	2006	109	2445	8	165	49	617	52	1663
Elektrofiltry	2004	19	3876	-	-	4	537	15	3339
	2005	19	3799	-	-	5	633	14	3166
	2006	18	3575	-	-	4	545	14	3030
Urządzenia mokre .	2004	44	2868	35	2789	5	36	4	43
	2005	47	3122	40	2999	3	80	4	43
	2006	49	3023	39	2879	6	101	4	43
Inne	2004	45	1371
	2005	38	1179
	2006	31	1163

Tabl. 11 (77). **EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń pyłowych				Emisja zanieczyszczeń gazowych				na 1 km ²
	ogółem	w tym		na 1 km ²	ogółem	w tym		na 1 km ²	
		ze spalania paliw	cemen- towo-wa- piennicze i materiałów ognio- trwałych			dwutle- nek węgla	dwutle- nek siarki		
w t/r									
WOJEWÓDZTWO	5463	4440	337	0,2	5078586	5041535	18581	9874	202,2
Podregion									
 bialskopodlaski ...	280	269	-	0,0	190823	189068	712	326	31,9
Powiaty:									
bialski.....	43	41	-	0,0	22364	22140	80	20	8,1
parczewski	46	45	-	0,0	13669	13483	85	25	14,4
radzyński.....	55	48	-	0,1	38855	38458	142	73	40,3
włodawski.....	48	47	-	0,0	35292	34965	218	53	28,1
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska.....	88	88	-	1,8	80643	80022	187	155	1645,8
Podregion chełmsko-zamojski	1070	657	333	0,1	1890909	1880251	2545	4070	203,5
Powiaty:									
biłgorajski	91	90	-	0,1	31326	30852	104	127	18,6
chełmski.....	101	5	96	0,1	185878	183816	607	594	98,5
hrubieszowski	157	156	-	0,1	88294	87628	279	140	69,6
krasnostawski.....	117	52	-	0,1	104181	103496	449	142	101
tomaszowski.....	69	65	3	0,0	24671	24389	96	47	16,6
zamojski.....	142	141	-	0,1	52660	52466	51	41	28,1
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm.....	319	76	234	9,1	1310124	1304101	779	2911	37432,1
Zamość.....	74	72	-	2,5	93775	93503	180	68	3125,8
Podregion lubelski.	4113	3514	4	0,4	2996854	2972216	15324	5478	304,3
Powiaty:									
janowski.....	23	23	-	0,0	7513	7378	37	13	8,6
kraśnicki.....	162	140	-	0,2	70489	69894	277	82	70,1
lubartowski.....	118	115	-	0,1	38450	37994	195	70	29,8
lubelski.....	102	97	4	0,1	44776	44219	368	76	26,7
łęczyński	421	417	-	0,7	84705	83385	636	144	133
łukowski.....	130	127	-	0,1	54997	54414	210	119	39,5
opolski.....	79	78	-	0,1	32366	31940	178	61	40
puławski.....	1870	1357	-	2,0	1536791	1521860	9928	3754	1647,2
rycki	168	166	-	0,3	72895	72313	226	97	118,5
świdnicki.....	87	80	-	0,2	88131	87364	466	101	188,3
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin.....	953	914	-	6,5	965741	961455	2803	961	6569,7

a W przeliczeniu na NO₂.

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Tabl. 12 (78). EMISJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego		Na 1 km ²
		ze spalania paliw	pozostałych ^a	
w t/r				
OGÓLEM	5463	4440	1023	0,2
MIASTA	4539	3531	1008	6,1 ^b
w tym:				
Bełżyce	31	31	-	1,3
Biała Podlaska	88	88	-	1,8
Biłgoraj	85	84	1	4,0
Chełm	319	76	243	9,1
Dęblin	104	103	1	2,7
Janów Lubelski	23	23	-	1,5
Krasnystaw	95	30	65	2,3
Kraśnik	158	136	22	6,3
Lubartów	111	108	3	7,9
Lublin	953	914	39	6,5
Łuków	130	127	3	3,6
Międzyrzec Podlaski	18	17	1	0,9
Opole Lubelskie	38	38	-	2,5
Parczew	46	45	1	5,8
Poniatowa	38	37	1	2,5
Puławy	1867	1354	513	37,3
Radzyń Podlaski	55	48	7	2,9
Rejowiec Fabryczny	100	4	96	7,1
Ryki	64	63	1	2,4
Świdnik	87	80	7	4,4
Włodawa	48	47	1	2,7
Zamość	74	72	2	2,5
WIEŚ	924	909	15	0,3 ^b

a Emisja zanieczyszczeń: cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, węglowo-grafitowych, sadzy, nawozów sztucznych oraz innych. *b* Średnia dla miast i wsi, w których występuje emisja pyłów.

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Tabl. 13 (79). EMISJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym				Na 1 km ²
		dwutlenek węgla	tlenek węgla	dwutlenek siarki	tlenki azotu	
w t/r						
OGÓŁEM	5078586	5041535	7071	18581	9874	202,2
MIASTA	4726754	4693279	5809	16820	9352	6315,0 ^a
w tym:						
Belżyce	8544	8444	41	39	17	371,5
Biała Podlaska	80643	80022	254	187	155	1645,8
Biłgoraj	26715	26283	179	97	120	1272,1
Chełm	1310124	1304101	2291	779	2911	37432,1
Dęblin	47298	46964	139	138	52	1244,7
Krasnystaw	51113	50883	34	128	68	1217,0
Kraśnik	70464	69894	197	266	81	2818,6
Lubartów	35627	35206	173	182	66	2544,8
Lublin	965741	961455	385	2803	961	6569,7
Łuków	54997	54414	252	210	119	1527,7
Międzyrzec Podlaski	18331	18202	44	64	16	916,6
Opole Lubelskie	11371	11218	84	50	19	758,1
Parczew	13669	13483	76	85	25	1708,6
Poniatowa	18795	18546	93	119	37	1253,0
Puławy	1534108	1519204	184	9923	3751	30682,2
Radzyń Podlaski	38855	38458	182	142	73	2045,0
Rejowiec Fabryczny	184868	182810	859	605	593	13204,9
Ryki	25597	25349	104	88	45	948,0
Świdnik	87544	86777	67	466	101	4377,2
Włodawa	35292	34965	56	218	53	1960,7
Zamość	93775	93503	24	180	68	3125,8
WIEŚ	351832	348256	1262	1761	522	109,6 ^a

a Średnia dla miast i wsi, w których występuje emisja gazów.

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Tabl. 14 (80). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE		Emisja zanieczyszczeń w tys. t				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń			
		pyłowych		gazowych		pyłowe		gazowe	
		ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	w tym dwu- tlenek siarki	w tys. t	w % zanie- czysz- czeń wytwo- rzonych	w tys. t	w % zanie- czysz- czeń wytwo- rzonych
OGÓŁEM	2004	6,7	5,6	5287,9	19,0	424,6	98,5	186,3	83,0
	2005	6,7	5,6	5283,7	19,1	371,3	98,2	212,6	84,7
	2006	5,5	4,4	5078,6	18,6	378,7	98,6	206,5	84,8
w tym:									
Przetwórstwo przemysłowe....	2004	3,7	2,7	3370,5	12,0	326,2	98,9	185,1	87,8
	2005	3,8	2,8	3383,8	12,1	344,4	98,9	211,8	88,8
	2006	3,4	2,4	3417,0	12,4	356,3	99,0	206,0	88,5
w tym:									
produkcja artykułów spo- żywczych; napojów i wy- robów tytoniowych	2004	1,3	1,2	406,8	1,7	6,7	84,1	0,2	4,2
	2005	1,2	1,1	434,6	1,7	6,3	84,4	0,2	5,3
	2006	0,9	0,9	450,9	1,5	5,6	86,0	0,2	4,4
produkcja wyrobów włó- kienniczych i odzieży.....	2004	0,0	0,0	2,8	0,0	0,0	56,1	0,1	75,8
	2005	-	-	0,7	-	-	-	-	-
	2006	-	-	-	-	-	-	-	-
produkcja wyrobów che- micznych.....	2004	1,6	1,2	1568,4	9,6	78,2	98,0	184,8	92,7
	2005	1,9	1,4	1458,0	9,9	95,6	98,1	211,6	93,4
	2006	1,9	1,4	1534,1	9,9	92,7	98,0	205,8	93,2
produkcja wyrobów z po- zostałych surowców nie- metalicznych.....	2004	0,6	0,2	1370,5	0,5	240,1	99,7	0,0	0,6
	2005	0,6	0,1	1471,9	0,4	242,0	99,7	0,0	0,5
	2006	0,5	0,1	1410,9	0,9	257,4	99,8	0,0	0,6
produkcja maszyn i urzą- dzeń ^Δ	2004	0,1	0,0	11,7	0,1	0,2	62,1	0,0	3,1
	2005	0,1	0,1	12,6	0,1	0,2	67,0	0,0	1,9
	2006	0,1	0,0	12,6	0,1	0,2	78,6	0,0	2,5

VI. LASY, OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

UWAGI METODYCZNE

W dziale zawarto statystyczną charakterystykę zagadnień dotyczących obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, stanu zasobów leśnych oraz zagrożeń i ochrony środowiska leśnego, a także zadrzewień, zieleni miejskiej, parków oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Park narodowy stanowi obszar chroniony wyróżniający się szczególnymi wartościami naukowymi, przyrodniczymi, społecznymi, kulturowymi i wychowawczymi o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste cechy krajobrazu. Wszelkie działania na terenie parku narodowego podporządkowane są ochronie przyrody i mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi działaniami. Nadrzędnym celem parku narodowego jest poznanie, zachowanie całości systemów przyrodniczych danego terenu, wraz z warunkami ich funkcjonowania oraz odtwarzanie zniekształconych i zanikłych ogniw rodzimej przyrody. Utworzenie parku narodowego następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania. Grunty rolne, leśne i inne nieruchomości znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu. Utworzenie parku krajobrazowego następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

Rezerwat przyrody obejmuje obszar, na którym zachowane są w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych lub krajobrazowych. Uznanie obszaru za rezerwat przyrody następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów. Zagospodarowanie tych systemów powinno zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Obszar chronionego krajobrazu uwzględnia się w planach zagospodarowania przestrzennego. Wprowadzenie tej formy ochrony przyrody następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub na mocy uchwały rady gminy.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, w szczególności sędziwe i okazałe rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie. O uznaniu obiektu za pomnik przyrody decyduje wojewoda w drodze rozporządzenia lub rada gminy na mocy uchwały.

Użytki ekologiczne obejmują zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nie użytkowanej roślinności, starorzecza, skarpy, kamieńce itp.

Stanowiska dokumentacyjne są to nie wyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk podziemnych i powierzchniowych.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego dla zachowania jego wartości estetycznych.

Użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe ustanawia się w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy.

Parkami spacerowo-wypoczynkowymi są tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową i izolacyjną.

Zieleń uliczna obejmuje tereny zieleni towarzyszące komunikacji miejskiej (ulicom, arteriom itp.).

Do **powierzchni gruntów leśnych** zalicza się grunty:

- 1) o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:
 - pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi),
 - przejściowo jej pozbawione (płazowiny, zręby, halizny, plantacje choinek i krzewów oraz polećka łowieckie).
- 2) związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Lasami ochronnymi są obszary leśne, których głównym zadaniem jest zachowanie na danym terenie i w jego otoczeniu nie zmienionych stosunków glebowych, klimatycznych, wodnych oraz estetyczno-krajobrazowych.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybko rosnących.

Wskaźnik lesistości (lesistość) stanowi stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geograficznej.

Wskaźnik zalesienia (zalesienie) jest to stosunek procentowy powierzchni zalesionej do ogólnej powierzchni geograficznej.

Tabl. 1 (81). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
OGÓLEM w ha	569285	571956	574038
Lasy	560927	563572	565633
publiczne	342025	342893	343422
zalesione	338004	339060	339703
niezalesione.....	4021	3833	3719
własność Skarbu Państwa	341065	341965	342451
zalesione	337048	338137	338736
niezalesione	4017	3828	3715
w tym:			
w zarządzie Lasów Państwowych	321274	322390	322861
zalesione.....	318108	319375	319950
niezalesione.....	3166	3015	2911
parki narodowe.....	12002	12008	12020
zalesione.....	11842	11874	11859
niezalesione.....	160	161	161
własność gmin ^a	960	928	971
zalesione	956	924	967
niezalesione	4	4	4
prywatne	218902	220679	222211
zalesione	216197	218035	219736
niezalesione.....	2705	2644	2475
Grunty związane z gospodarką leśną	8359	8384	8405
Lesistość w %	22,3	22,4	22,5
Zalesienie w %	22,1	22,1	22,5

a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 2 (82). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia gruntów leśnych									Lesistość w %	
	ogółem	w tym lasy	publiczne						gminne		prywatne
			razem	własność Skarbu Państwa							
				razem	w tym		Własności Rolnej Skarbu Państwa				
					Lasów Państwowych	parków narodowych					
w ha											
WOJEWÓDZTWO	574038	565633	351827	350846	330922	12327	2054	981	222211	22,5	
Podregion białkopodlaski	167129	164567	112306	112096	105533	4140	891	210	54823	27,5	
Powiaty:											
białski.....	72419	71580	41841	41759	40540	-	472	82	30578	26,0	
parczewski	24382	23999	16659	16630	15273	907	172	29	7723	25,2	
radzyński.....	20179	19881	11575	11552	11525	-	4	23	8604	20,6	
włodawski.....	49558	48517	42053	41978	38027	3234	235	75	7505	38,6	
Miasto na prawach powiatu:											
Biała Podlaska...	591	591	178	176	168	-	8	2	413	12,0	
Podregion chełmsko-zamojski	204820	201682	135103	134680	123795	8171	691	423	69717	21,7	
Powiaty:											
biłgorajski	65351	64464	34270	34225	33198	142	178	45	31081	38,3	
chełmski.....	33789	33269	28391	28309	27550	99	249	83	5398	17,6	
hrubieszowski ...	16787	16455	14310	14303	14270	-	33	7	2477	13,0	
krasnostawski....	15680	15445	10364	10342	10117	-	67	23	5316	15,0	
tomaszowski.....	32373	31769	24601	24465	24403	-	62	137	7772	21,3	
zamojski.....	40512	39961	22839	22774	13994	7930	102	65	17673	21,4	
Miasta na prawach powiatu:											
Chełm.....	265	259	265	264	264	-	-	1	-	7,4	
Zamość.....	62	59	62	-	-	-	-	62	-	2,0	
Podregion lubelski	202089	199383	104418	104070	101594	15	472	348	97671	20,2	
Powiaty:											
janowski.....	36111	35418	21724	21693	21581	-	10	31	14386	40,5	
kraśnicki.....	21199	20827	13751	13696	13568	-	34	55	7448	20,7	
lubartowski.....	27016	26670	13790	13749	13376	-	60	41	13226	20,7	
lubelski.....	17052	16901	6797	6792	6688	-	19	5	10255	10,1	
łęczyński.....	8456	8345	4881	4874	4681	15	74	7	3575	13,1	
łukowski.....	30523	30128	16006	15957	15793	-	57	48	14517	21,6	
opolski.....	18373	18242	6801	6781	6665	-	36	20	11572	22,5	
puławski.....	23163	22843	12512	12392	11220	-	129	120	10651	24,5	
rycki.....	13352	13251	4301	4288	4233	-	37	13	9051	21,6	
świdnicki.....	5180	5122	2532	2524	2466	-	16	8	2648	10,9	
Miasto na prawach powiatu:											
Lublin.....	1665	1636	1324	1324	1324	-	-	-	341	11,1	

Tabl. 3 (83). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ PRYWATNĄ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia gruntów leśnych					Lasy objęte dokumentacją urzędzeniową			Działalność gospodarcza	
	ogółem	w tym				ogółem	uproszczone plany urzędzenia lasu	inventaryzacja stanu lasu	odnowienia i zalesienia	pozyskanie drewna (grubizny) w m ³
		własność		lasy ochronne						
		osób fizycznych	wspólnot gruntowych	razem	w % powierzchni ogółem					
w ha					w ha					
WOJEWÓDZTWO	222211	212051	9239	938	0,4	172276	170306	1970	688	154079
Podregion bialskopodlaski	54823	50821	3519	-	-	25713	25410	303	342	43032
Powiaty:										
bialski.....	30578	29004	1362	-	-	7139	7063	76	250	22595
parczewski	7723	6853	760	-	-	7382	7379	3	1	4035
radzyński.....	8604	8027	500	-	-	6883	6660	222	17	7818
włodawski	7505	6526	895	-	-	4309	4307	2	74	8299
Miasto na prawach powiatu:										
Biała Podlaska...	413	411	2	-	-	-	-	-	-	285
Podregion chełmsko-zamojski	69717	67139	2315	544	0,8	60110	59671	439	172	52834
Powiaty:										
biłgorajski	31081	30463	604	-	-	28776	28775	1	24	24837
chełmski	5398	4889	483	-	-	2650	2488	162	30	6245
hrubieszowski ...	2477	2422	48	-	-	2468	2468	-	4	3154
krasnostawski	5316	5088	177	-	-	4812	4721	91	45	1247
tomaszowski.....	7772	7310	370	544	7,0	7772	7618	154	17	5295
zamojski	17673	16967	633	-	-	13632	13601	31	52	12056
Miasta na prawach powiatu:										
Chełm.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zamość.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podregion lubelski	97671	94091	3405	394	0,4	86453	85225	1228	176	58213
Powiaty:										
janowski	14386	14044	340	-	-	14107	13968	139	3	12927
kraśnicki.....	7448	7353	40	-	-	6020	5976	44	16	9220
lubartowski.....	13226	12730	469	-	-	13210	13137	73	17	4829
lubelski.....	10255	10179	73	-	-	10169	9811	359	23	4119
łęczyński	3575	3529	43	-	-	3575	3448	127	3	884
łukowski.....	14517	14223	260	340	2,3	9462	9273	189	22	5363
opolski.....	11572	10972	593	-	-	10210	10101	110	57	7209
puławski	10651	9827	817	54	0,5	10268	10186	81	12	5862
rycki	9051	8543	471	-	-	6444	6347	97	23	6611
świdnicki.....	2648	2450	198	-	-	2648	2638	10	-	970
Miasto na prawach powiatu:										
Lublin.....	341	241	101	-	-	341	341	-	-	219

Tabl. 4 (84). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMIN WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia gruntów leśnych			Pielęgnowanie lasu	Pozyskanie drewna (grubizny) ogółem w m ³
	ogółem	w tym lasów	objęta dokumentacją urzędziową razem		
	w ha				
WOJEWÓDZTWO	981	971	249	8	314
Podregion białkopodlaski	211	211	16	-	86
Powiaty:					
białski.....	82	82	16	-	19
parczewski	29	29	-	-	60
radzyński.....	23	23	-	-	-
włodawski.....	75	75	-	-	7
Miasto na prawach powiatu:					
Biała Podlaska.....	2	2	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	423	415	136	3	167
Powiaty:					
biłgorajski	45	45	-	-	-
chełmski	83	83	-	-	-
hrubieszowski	7	7	-	-	-
krasnostawski.....	23	23	-	-	-
tomaszowski.....	137	132	74	-	137
zamojski.....	65	65	-	-	-
Miasta na prawach powiatu:					
Chełm.....	1	1	-	-	-
Zamość.....	62	59	62	3	30
Podregion lubelski.....	348	346	97	5	61
Powiaty:					
janowski	31	31	-	-	-
kraśnicki.....	55	55	12	-	-
lubartowski.....	41	40	16	-	-
lubelski.....	5	5	0	-	-
łęczyński	7	7	4	-	-
łukowski.....	48	48	-	-	1
opolski.....	20	20	3	-	-
puławski.....	120	119	62	5	60
rycki	13	13	1	-	-
świdnicki.....	8	8	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:					
Lublin.....	0	0	0	-	-

Tabl. 5 (85). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ WYKONANYCH ZALESIEŃ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia		Zalesienia gruntów nieleśnych				
			ogółem	publicznych		prywatnych	
	razem	własność Skarbu Państwa					
		razem		w zarządzie Lasów Państwowych			
ogółem	w zarządzie Lasów Państwowych	w ha					
WOJEWÓDZTWO	431	50	640	100	100	100	540
Podregion białskopodlaski	216	-	347	31	31	31	316
Powiaty:							
białski.....	-	-	256	11	11	11	245
parczewski	7	-	1	-	-	-	1
radzyński.....	-	-	21	4	4	4	17
włodawski.....	209	-	70	17	17	17	53
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	-	-	-	-	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	196	31	149	55	55	55	94
Powiaty:							
biłgorajski	-	-	26	12	12	12	13
chełmski.....	187	22	40	31	31	31	9
hrubieszowski	8	8	3	1	1	1	2
krasnostawski.....	-	-	48	8	8	8	40
tomaszowski.....	-	-	7	2	2	2	5
zamojski.....	1	1	25	0	0	0	25
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	-	-	-	-	-	-	-
Zamość.....	-	-	-	-	-	-	-
Podregion lubelski..	20	19	144	14	14	14	131
Powiaty:							
janowski.....	3	3	3	0	0	0	3
kraśnicki.....	-	-	5	-	-	-	5
lubartowski.....	14	14	17	-	-	-	17
lubelski.....	-	-	7	-	-	-	7
łęczyński.....	2	2	2	-	-	-	2
łukowski.....	-	-	25	5	5	5	21
opolski.....	-	-	47	-	-	-	47
puławski.....	-	-	17	8	8	8	9
rycki.....	-	-	22	1	1	1	21
świdnicki.....	0	-	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	-	-	-	-	-	-	-

Tabl. 6 (86). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Powierzchnia zalesiona w % ogółem	99,0	99,0	99,1
drzewostany według klas wieku:			
I (1-20 lat)	7,9	7,7	7,6
II (21-40 lat)	15,9	15,5	15,0
III (41-60 lat)	24,2	24,0	23,8
IV (61-80 lat)	25,0	25,2	25,3
V i wyższe (81 lat i więcej)	20,0	20,4	20,5
klasa odnowienia, klasa do odnowienia i o strukturze przerębowej	6,0	6,2	6,9
Grupy rodzajowe ^a drzew w % ogółem	100,0	100,0	100,0
sosna i modrzew	66,1	66,0	66,3
świerk	0,3	0,4	0,4
jodła i jedlica	1,0	1,0	1,0
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	15,1	15,0	14,8
buk	1,9	1,9	1,8
grab, brzoza i robinia akacjowa	8,1	8,1	8,0
olcha	6,2	6,3	6,4
osika, lipa, wierzba i topola	1,3	1,3	1,3

a Według gatunków przeważających w drzewostanach.

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Tabl. 7 (87). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Grubizna brutto w drzewostanach^a w dam³	71323,6	72075,3	73025,6
w tym na powierzchni zalesionej w %:			
ogółem drzewostany według klas wieku	99,9	99,9	99,8
I (1-20 lat)	0,4	0,4	0,4
II (21-40 lat)	9,2	8,8	8,7
III (41-60 lat)	25,2	24,8	24,5
IV (61-80 lat)	32,2	32,2	31,9
V i wyższe (81 lat i więcej)	28,6	28,7	28,7
klasa odnowienia	4,2	4,9	5,5
przestoje ^b	0,1	0,1	0,1
Zasoby według grup rodzajowych ^c drzew w % grubizny (brutto) ogółem:			
sosna i modrzew	71,7	71,6	71,7
świerk	0,2	0,2	0,2
jodła i jedlica	1,3	1,3	1,3
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	12,1	12,1	12,1
buk	2,2	2,3	2,2
grab	0,9	0,8	0,8
brzoza i robinia akacjowa	5,3	5,4	5,4
olcha	5,3	5,3	5,4
osika, lipa, wierzba i topola	1,0	1,0	0,9

a W korze. *b* Drzewa nie wycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. *c* Według gatunków przeważających w drzewostanie.

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Tabl. 8 (88). **POWIERZCHNIA I KATEGORIE LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w ha		
OGÓŁEM	122369	126533	127210
glebochronne	12995	13029	12842
wodochronne	62780	64835	65590
uzdrowiskowe	585	585	586
w strefie oddziaływania przemysłu.....	6416	6416	6416
w miastach i wokół miast.....	18796	20590	20555
obronne	5666	5829	5901
ostoje zwierząt	4285	4307	4344
na stałych powierzchniach badawczych	1447	1475	1446
cenne pod względem przyrodniczym.....	9078	9098	9151
nasienne	321	369	379

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Tabl. 9 (89). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU**
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w odsetkach		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Bory			
suchy	0,3	0,3	0,3
świeży	15,6	15,6	15,0
wilgotny	3,6	3,6	3,5
bagienny	0,9	0,9	0,9
mieszany świeży	16,2	16,3	16,1
mieszany wilgotny	6,4	6,4	6,4
mieszany bagienny	0,5	0,5	0,5
mieszany wyżynny	0,2	0,2	0,2
Lasy			
mieszany świeży	20,2	20,4	21,1
mieszany wilgotny	4,4	4,5	4,6
mieszany bagienny	0,6	0,6	0,6
świeży	21,8	21,5	21,4
wilgotny	1,6	1,6	1,7
łęgowy	0,1	0,1	0,1
mieszany wyżynny	1,1	1,1	1,1
wyżynny	2,6	2,6	2,6
Ols i ols górski	3,3	3,5	3,3
Ols jesionowy	0,6	0,5	0,6

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Tabl. 10 (90). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH WYŁĄCZONA NA CELE NIELEŚNE^a WEDŁUG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W ha
OGÓLEM	112,59
las świeży, wilgotny, łąkowy i górski oraz ols jesionowy i ols górski.....	0,16
lasy mieszane: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny, górski i ols	2,76
bory mieszane: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski.....	32,35
bór świeży, wilgotny i górski.....	77,23
bór suchy i bagienny	0,09

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Tabl. 11 (91). **POZYSKANIE DREWNA WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Lasy publiczne Skarbu Państwa					własność gmin	Lasy prywatne
		razem	w tym		własność gmin			
			razem	Lasy Państwowe		parki narodowe		
OGÓLEM w dam³								
2004	1526,9	1336,3	1335,5	1314,1	16,4	0,8	190,7	
2005	1481,7	1316,4	1316,1	1292,9	19,4	0,3	165,3	
2006	1402,6	1248,5	1248,2	1224,6	20,7	0,3	154,1	
w tym:								
Grubizna								
2004	1490,7	1300,0	1299,2	1278,8	15,8	0,8	190,7	
2005	1443,6	1443,6	1278,3	1278,0	1255,8	18,6	0,3	
2006	1363,5	1209,4	1209,1	1186,5	19,9	0,3	154,1	
grubizna iglasta								
2004	985,0	853,0	852,8	838,7	12,4	0,2	132,0	
2005	947,0	834,3	834,2	818,3	14,5	0,1	112,7	
2006	893,3	786,0	785,9	768,8	16,1	0,1	107,3	
drewno:								
wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia.....								
2004	531,5	420,0	419,9	414,2	4,7	0,1	111,5	
2005	509,7	417,8	417,7	410,6	6,8	0,1	91,9	
2006	469,0	381,9	381,8	373,0	8,6	0,1	87,1	
wielkowymiarowe specjalne..								
2004	1,5	1,5	1,5	1,5	-	-	-	
2005	0,5	0,5	0,5	0,5	-	-	-	
2006	0,4	0,4	0,4	0,4	-	-	-	
średniowymiarowe dłużykowe.....								
2004	58,8	58,8	58,8	56,9	1,9	-	-	
2005	47,5	47,5	47,5	46,0	1,4	-	-	
2006	52,3	52,3	52,3	50,5	1,8	-	-	
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego.....								
2004	346,4	334,2	334,1	329,9	4,3	0,0	12,2	
2005	340,5	328,1	328,1	323,3	4,8	0,0	12,3	
2006	322,6	310,7	310,6	306,4	4,3	0,0	12,0	
opałowe.....								
2004	46,8	38,5	38,4	36,2	1,5	0,0	8,4	
2005	48,9	40,4	40,4	37,8	1,6	0,0	8,5	
2006	49,0	40,7	40,7	38,6	1,5	0,0	8,2	
grubizna liściasta.....								
2004	505,7	447,0	446,4	440,1	3,4	0,6	58,6	
2005	496,6	444,0	443,8	437,5	4,1	0,2	52,6	
2006	470,2	423,4	423,2	417,6	3,8	0,2	46,8	
drewno:								
wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia.....								
2004	177,5	136,3	136,0	134,8	0,2	0,3	41,2	
2005	182,7	147,1	147,0	146,2	0,2	0,1	35,6	
2006	160,5	129,5	129,4	128,9	0,1	0,1	31,0	

Tabl. 11 (91). **POZYSKANIE DREWNA WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Lasy publiczne				własność gmin	Lasy prywatne	
		razem	Skarbu Państwa		w tym			
			razem	Lasy Państwowe				parki narodowe
				w dam ³				
grubizna liściasta (dok.)								
wielkowymiarowe specjalne..								
2004	11,1	11,1	11,1	11,1	-	-	-	
2005	8,4	8,4	8,4	8,4	-	-	-	
2006	6,0	6,0	6,0	6,0	-	-	-	
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego.....								
2004	244,5	236,9	236,8	235,1	1,5	0,1	7,6	
2005	218,1	210,7	210,7	209,0	1,7	0,0	7,4	
2006	209,1	202,2	202,2	200,5	1,6	0,0	6,9	
opałowe.....								
2004	72,6	62,8	62,6	59,1	1,8	0,2	9,8	
2005	87,4	77,8	77,7	73,9	2,2	0,1	9,6	
2006	94,7	85,7	85,7	82,2	2,0	0,0	8,9	
Drewno małowymiarowe.....								
2004	36,2	36,2	36,2	35,3	0,6	-	-	
2005	38,1	38,1	38,1	37,1	0,8	-	-	
2006	39,1	39,1	39,1	38,2	0,8	-	-	
Grubizna^a na 100 ha po- wierzchni lasów w m³.....								
2004	265,8	380,1	380,9	398,0	131,7	x	87,1	
2005	256,2	372,8	373,7	389,5	154,7	x	74,9	
2006	241,1	352,2	353,1	367,5	165,5	x	69,3	

a Łącznie z lasami stanowiącymi własność gmin.

Tabl. 12 (92). **ZWALCZANIE^a SZKODNIKÓW LASU WEDŁUG REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w ha		
Powierzchnia chroniona w ha			
przed owadami ^b	852	1981	1346
w tym przy użyciu sprzętu lotniczego.....	-	1670	406
przed zwierzyną ^c (bez grodzień).....	2915	3109	3168
przed grzybami ^c	788	772	542

a Środkami chemicznymi, biologicznymi i mechanicznymi. b W lasach publicznych i prywatnych. c W lasach w zarządzie Lasów Państwowych.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Tabl. 13 (93). **POŻARY LASÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Pożary	275	603	696
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha	122,3	1034,1	392,8
Przeciętna powierzchnia lasu objęta pożarem w ha	0,44	1,71	0,56

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Lublinie.

Tabl. 14 (94). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
Stan w dniu 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
		W SZT	
Łosie	540	725	805
Daniele	83	103	106
		W TYS. SZT	
Dziki	6,4	6,9	7,5
Jelenie	3,3	3,6	3,7
Kuropatwy	38,4	38,7	37,9
Lisy	17,7	20,6	18,2
Bazanty	27,5	28,6	30,3
Sarny	34,4	37,9	39,3
Zająca	45,9	46,1	46,5

^a Dane szacunkowe, dotyczą populacji wiosennych.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

Tabl. 15 (95). **ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH W ŁOWIECKIM ROKU HODOWLANYM^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/2005	2005/2006	2006/2007
	w szt		
Bazanty	5185	4451	4378
Dziki	3617	3596	3585
Jelenie	702	714	649
Kuropatwy	1377	1147	762
Lisy	10148	13361	9620
Sarny	5870	5762	5933
Zająca	3790	3800	1917

^a Liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego; dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

Tabl. 16 (96). **RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Ogrody:			
obiekty	187	187	183
powierzchnia w ha	1469,5	1466,2	1466,1
Działki:			
liczba	33365	33365	33365
powierzchnia w ha	1124,0	1124,0	1124,0

Źródło: dane Polskiego Związku Działkowców.

Tabl. 17 (97). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Parki spacerowo-wypoczynkowe:			
obiekty	52	52	54
powierzchnia w ha	833,7	836,3	840,0
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	16,0	16,1	15,6
Zieleńce:			
obiekty	569	592	595
powierzchnia w ha	377,2	405,9	406,7
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	0,7	0,7	0,7
Zieleń uliczna w ha	494,4	505,3	507,9
Tereny zieleni osiedlowej w ha	1175,7	1331,9	1332,5
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej:			
w ha	2386,6	2574,1	2579,2
w % powierzchni ogólnej ^a	2,5	2,7	2,7
na 1 mieszkańca w m ² ^b	23,4	25,3	25,5
Żywopłaty w tys. mb	321,1	355,6	351,5
Nasadzenia w tys. szt:			
drzew	7,2	4,6	3,2
krzewów	13,4	7,1	6,9
Ubytki w tys. szt:			
drzew	1,9	2,9	3,2
krzewów	0,4	0,4	1,9
Lasy gminne (mienie komunalne) w ha	265,5	266,5	272,6

^a W 2004 r. w % powierzchni miast. ^b W 2004 r. na 1 mieszkańca miast.

Tabl. 18 (98). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONA ^a**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
OGÓLEM:			
w ha	572275,8	572112,7	570421,6
w % powierzchni województwa	22,8	22,8	22,7
na 1 mieszkańca w m ²	2619	2625	2625
Parki narodowe ^b:			
w ha	18245,1	18245,1	18245,0
w % powierzchni województwa	0,7	0,7	0,7
na 1 mieszkańca w m ²	83	84	84
Rezerваты przyrody ^b:			
w ha	11549,5	11549,5	11549,5
w % powierzchni województwa	0,5	0,5	0,5
na 1 mieszkańca w m ²	53	53	53
Parki krajobrazowe ^{bc}:			
w ha	233596,4	233594,2	233594,2
w % powierzchni województwa	9,3	9,3	9,3
na 1 mieszkańca w m ²	1069	1072	1075
Obszary chronionego krajobrazu ^c:			
w ha	300857,1	300857,1	299166,1
w % powierzchni województwa	12,0	12,0	11,9
na 1 mieszkańca w m ²	1377	1380	1377
Użytki ekologiczne:			
w ha	7254,4	7093,5	7093,5
w % powierzchni województwa	0,3	0,3	0,3
na 1 mieszkańca w m ²	33	32	33
Stanowiska dokumentacyjne:			
w ha	4,5	4,5	4,5
w % powierzchni województwa	0,0	0,0	0,0
na 1 mieszkańca w m ²	0	0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:			
w ha	768,8	768,8	768,8
w % powierzchni województwa	0,0	0,0	0,0
na 1 mieszkańca w m ²	4	4	4

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin. *b* Bez otuliny. *c* Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

Tabl. 19 (99). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.^a**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obszary prawnie chronione									Pomniki przyrody
	ogółem		parki narodowe ^b	rezerwaty przyrody ^b	parki krajobrazowe ^{bc}	obszary chronionego krajobrazu ^c	użytki ekologiczne	stanowiska dokumentacyjne	zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	
	w ha	w % powierzchni ogólnej								
WOJEWÓDZTWO	570422	22,7	18245	11550	233594	299166	7094	5	769	1554
Podregion bialskopodlaski	92408	15,5	8602	2560	28563	50367	1694	-	622	439
Powiaty:										
bialski.....	24779	9,0	-	476	15339	8705	258	-	-	278
parczewski	15656	16,4	2442	397	1083	10907	206	-	622	48
radzyński.....	849	0,9	-	16	-	650	183	-	-	51
włodawski	51124	40,7	6161	1671	12141	30105	1047	-	-	47
Miasto na prawach powiatu:										
Biała Podlaska...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Podregion chełmsko-zamojski	210972	22,7	9430	2918	117548	79100	1935	1	40	448
Powiaty:										
biłgorajski	18406	10,9	183	99	18106	17	-	-	1	45
chełmski	74959	39,8	947	1314	22551	49090	1057	-	-	94
hrubieszowski ...	24781	19,5	-	98	5198	19278	207	-	-	36
krasnostawski....	25378	24,6	-	475	14129	10715	20	-	39	88
tomaszowski.....	15689	10,5	-	255	14795	-	638	-	-	51
zamojski	51758	27,7	8300	675	42769	-	12	1	-	108
Miasta na prawach powiatu:										
Chełm.....	1	-	-	1	-	-	-	-	-	13
Zamość.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Podregion lubelski	267043	27,1	213	6071	87483	169700	3465	4	108	667
Powiaty:										
janowski	55106	63,0	-	3850	31245	20000	11	-	-	146
kraśnicki.....	23681	23,6	-	363	-	23118	201	-	-	73
lubartowski.....	32475	25,2	-	41	11977	19151	1306	-	-	34
lubelski.....	30621	18,2	-	86	8708	21688	56	-	84	85
łęczyński	19163	30,1	213	134	10302	6970	1519	-	24	47
łukowski.....	22359	16,0	-	1220	-	21136	3	-	-	66
opolski.....	35309	43,6	-	64	6757	28478	10	-	-	22
puławski	31585	33,8	-	264	13087	18164	66	4	-	70
rycki	7247	11,8	-	-	-	7203	43	-	-	65
świdnicki.....	6967	14,9	-	25	5407	1286	250	-	-	27
Miasto na prawach powiatu:										
Lublin.....	2530	17,2	-	24	-	2506	-	-	-	32

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin. *b* Bez otuliny. *c* Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

Tabl. 20 (100). **PARKI NARODOWE W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poleski	Roztoczański
Rok utworzenia	1990	1974
Kategoria według IUCN	II	II
Powierzchnia w ha:		
ogółem	9762,2	8482,8
grunty:		
leśne	4786,8	8101,7
w tym niezalesione	220,2	46,9
rolne	2369,6	203,6
zadrzewione i zakrzewione	395,3	2,2
woda	476,3	52,8
tereny pozostałe	1734,2	122,5
ogółem pod ochroną:		
ściśłą	116,0	805,9
w tym lasów	115,1	805,9
częściową	8120,8	7320,5
krajobrazową	1525,5	356,4
Strefa ochronna	14041,9	38095,9

Tabl. 21 (101). **DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA W PARKACH NARODOWYCH**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poleski			Roztoczański		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Osoby zwiedzające muzea	11216	11826	11918	28908	31307	27300
Imprezy dydaktyczne	14	19	12	99	109	83
Nowe wydawnictwa popularno- naukowe	4	8	5	3	1	9
Ścieżki dydaktyczne	6	6	3	9	9	10
Biblioteki (liczba pozycji księgo- zbioru)	2935	3080	3129	10042	10074	10778

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Tabl. 22 (102). **POWIERZCHNIA LEŚNA PARKÓW NARODOWYCH WEDŁUG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poleski		Roztoczański	
	w ha	w % powierzchni lasów	w ha	w % powierzchni lasów
Siedliska borowe:				
bór świeży.....	183,99	3,9	211,80	2,7
bór wilgotny	84,79	1,8	42,56	0,6
bór bagienny	22,18	0,5	23,73	0,3
bór mieszany świeży	835,77	17,8	1235,72	15,8
bór mieszany wilgotny	388,77	8,2	242,48	3,1
bór mieszany bagienny	162,49	3,4	54,39	0,7
Siedliska lasowe i olsy:				
las mieszany świeży	251,64	5,3	1105,20	14,1
las mieszany wilgotny	836,48	17,8	104,88	1,3
las mieszany bagienny	1420,18	30,2	39,81	0,5
las świeży	17,23	0,4	3,55	0,1
las wilgotny	78,32	1,7	3,14	0,1
las łęgowy			3,26	0,1
ols jesionowy	11,59	0,2	20,00	0,3
ols	412,61	8,8	42,32	0,5
Siedliska wyżynne i górskie:				
bór mieszany wyżynny	-	-	11,98	0,2
las mieszany wyżynny	-	-	368,76	4,7
las wyżynny	-	-	4308,99	55,1

Źródło: dane Poleskiego Parku Narodowego i Roztoczańskiego Parku Narodowego.

Tabl. 23 (103). **GATUNKI DRZEW W PARKACH NARODOWYCH W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poleski		Roztoczański	
	w ha	w % powierzchni lasów	w ha	w % powierzchni lasów
Drzewa panujące:				
sosna	1703,41	36,2	4445,14	56,8
świerk.....	5,71	0,1	31,31	0,4
modrzew.....	-	-	40,43	0,5
jodła	-	-	1510,11	19,3
buk	-	-	1292,94	16,5
dąb.....	225,96	4,8	277,46	3,6
brzoza.....	1726,57	36,7	27,85	0,4
jesion.....	4,28	0,1	17,32	0,2
olcha.....	974,96	20,7	132,10	1,7
Pozostałe – liściaste ^a	65,15	1,4	47,91	0,6

^a Grab, lipa, osika, klon, wiąz, jawor.

Źródło: dane Poleskiego Parku Narodowego i Roztoczańskiego Parku Narodowego.

Tabl. 24 (104). SZKODNICTWO I OCHRONA PRZED SZKODNICTWEM W PARKACH NARODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poleski			Roztoczański		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Liczba funkcjonariuszy Straży Parku	3	3	3	3	3	4
Liczba spraw:						
wszczętych	2	4	9	12	8	10
zakończonych	1	5	8	12	8	10
Kradzieże drewna:						
liczba przypadków	2	3	3	2	6	10
masa w m ³	8	25	11	3	12	48
wartość w zł	1519	2950	1082	224	1862	3923

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Tabl. 25 (105). STAN LICZEBNY GŁÓWNYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH I CHRONIONYCH W PARKACH NARODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poleski			Roztoczański		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Bielik	2	-	2	-	-	2 ^a
Bocian czarny	5	5	10	2	2	2
Borsuk	15	21	49	60	70	70
Bóbr	118	179	169	14	14	9
Dzik	206	339	157	90	90	90
Jeleń	165	96	103	70	70	70
Lis	306	316	243	50	32	32
Łoś	139	174	168	-	-	2 ^a
Orlik krzykliwy/orlik grubodzioby	1	3	6	4	4	10
Ryś	-	-	-	3	2	1
Sarna	603	810	756	400	400	400
Wilk	3 ^a	3 ^a	-	8	9	10
Wydra	30	35	35	6	6	6

a Pojawiające się przechodnio, migrujące.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Tabl. 26 (106). POMNIKI PRZYRODY ^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004		2005		2006	
	ogółem	w tym wprowadzone uchwałą rady gmin	ogółem	w tym wprowadzone uchwałą rady gmin	ogółem	w tym wprowadzone uchwałą rady gmin
Ogółem	1547	74	1550	77	1554	83
Pojedyncze drzewa	1093	61	1095	63	1113	69
Grupy drzew	268	5	268	5	272	5
Aleje	41	2	41	2	41	2
Głazy narzutowe	50	1	50	1	51	1
Skalki, grotty, jaskinie i inne	95	5	96	6	77	6

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin.

Tabl. 27 (107). REZERWATY PRZYRODY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty	Powierzchnia w ha			
		ogółem	w tym z ogółem		w tym pod ochroną ścisłą
			lasy	użytki rolne	
OGÓLEM 2004	85	11549,5	9011,3	245,4	457,7
..... 2005	85	11549,5	9011,3	245,4	457,7
..... 2006	85	11549,5	9011,3	245,4	457,7
Faunistyczne	11	1086,4	648,7	-	-
Krajobrazowe	6	636,7	597,0	-	67,9
Leśne	35	6166,0	5970,9	1,2	337,4
Torfowiskowe	15	3134,3	1448,8	218,9	-
Florystyczne	6	153,8	148,8	-	50,2
Wodne	1	203,0	80,4	-	-
Przyrody nieożywionej	3	13,0	1,3	-	1,2
Stepowe	8	156,3	115,4	25,3	1,0

Tabl. 28 (108). **REZERWATY PRZYRODY W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA	Typ – forma ochrony (ściśła, częściowa)	Cel ochrony	Rok utworzenia
Las Lipowy w Uroczysku Bukowiec gm. Jarczów	leśny częściowa	zachowanie naturalnego lasu lipowego	1967
Święty Roch gm. Krasnobród	leśny częściowa	zachowanie naturalnego pochodzenia lasu bukowo-jodłowego	1983
Debry gm. Adamów	leśny częściowa	zachowanie naturalnego pochodzenia lasu bukowo-jodłowego	1983
Rogów gm. Grabowiec	stepowy ściśła	płat roślinności kserotermicznej z reliktowym stanowiskiem dziewięcisiłu popłocholistnego (<i>Carlina onopordifolia</i> Bess)	1965
Łabunie gm. Łabudnie	stepowy częściowa	stanowisko bardzo rzadkich roślin stepowych	1959
Skarpa Dobużańska gm. Tyszowce	stepowy częściowa	zachowanie zbiorowisk kserotermicznych z rzadkimi gatunkami roślin stepowych	1989
Broczówka gm. Skierbieszów	stepowy częściowa	zbiorowiska kserotermiczne z rzadkimi chronionymi gatunkami i roślinami stepowymi, fragment grądu i świetlistej dąbrowy	1989
Obary gm. Biłgoraj	torfowiskowy częściowa	fragment torfowiska przejściowego i wysokiego	1975
Wieprzec gm. Zamość	torfowiskowy częściowa	torfowiska niskie i przejściowe z udziałem gatunków chronionych	1990
Nowiny gm. Susiec	torfowiskowy częściowa	torfowiska przejściowe z szeregiem niewielkich oczek wodnych	1990
Hubale gm. Zamość	faunistyczny częściowa	stanowisko susła perełkowanego	1982
Gliniska gm. Uchanie	faunistyczny częściowa	stanowisko susła perełkowanego	1982
Popówka gm. Miączyn	faunistyczny częściowa	stanowisko susła perełkowanego	1988
Skrzypny Ostrów gm. Tarnawatka	florystyczny częściowa	stanowisko modrzewia polskiego	1967
Piekielko gm. Tomaszów Lubelski	geologiczny ściśła	skupisko głazów narzutowych	1962

Tabl. 28 (108). REZERWATY PRZYRODY W 2006 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA	Typ – forma ochrony (<i>ściśła, częściowa</i>)	Cel ochrony	Rok utworze- nia
Nad Tanwią gm. Susiec	krajobrazowy <i>ściśła</i>	przełom Tanwi przez strefę krawędziową Roztocza Środkowego	1958
Czartowe Pole gm. Józefów	krajobrazowy <i>ściśła</i> i <i>częściowa</i>	przełom Sopotu przez strefę krawędziową Roztocza Środkowego	1958
Szum gm. Józefów	krajobrazowy <i>częściowa</i>	przełom Szumu przez strefę krawędziową Roztocza Środkowego	1958
Susle Wzgórza gm. Dołhobyczów	faunistyczny <i>częściowa</i>	stanowisko susła perełkowanego	1995
Wygon Grabowiecki gm. Grabowiec	faunistyczny <i>częściowa</i>	stanowisko susła perełkowanego	1995
Zarośle gm. Tomaszów Lubelski	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie lasów jodłowo-bukowych z gatunkami roślin rzadkich i chronionych	1998
Przecinka gm. Rachanie	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie starodrzewia bukowego z licznymi sędziwymi drzewami	1998
Chmiel gm. Jabłonna	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie fragmentów starego naturalnego lasu dębowego	1983
Wierzchowiska gm. Piaski	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie fragmentów starego naturalnego lasu dębowego	1983
Czapliniec gm. Puławy	faunistyczny <i>częściowa</i>	zachowanie stanowiska lęgowego czapli siwej	1987
Skarpa Dobrska gm. Wilków	krajobrazowy <i>częściowa</i>	naturalne odsłonięcia skał czwartorzędowych oraz murawy kserotermiczne z rzadkimi gatunkami roślin	1991
Krowia Wyspa gm. Kazimierz Dolny gm. Wilków	faunistyczny <i>częściowa</i>	stanowiska lęgowe wielu gatunków ptaków	1991
Las Królewski gm. Krzczonów	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie wielu rzadkich gatunków roślin oraz interesujących zbiorowisk leśnych i kserotermicznych, a także ciekawej rzeźby terenu	1997
Stasin m. Lublin	leśny <i>częściowa</i>	naturalne stanowisko brzozy czarnej	1981
Piskory gm. Żyrzyn	biocenotyczny <i>częściowa</i>	zachowanie zespołu ekosystemów wodnych bagiennych i leśnych o dużej różnorodności biologicznej	1998

Tabl. 28 (108). REZERWATY PRZYRODY W 2006 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA	Typ – forma ochrony (ściśła, częściowa)	Cel ochrony	Rok utworze- nia
Olszanka gm. Jabłonna	leśny częściowa	zachowanie fragmentów starego naturalnego lasu dębowego	1983
Jata gm. Łuków	leśny ściśła i częściowa	las wielogatunkowy o charakterze naturalnym z udziałem jodły	1933
Topór gm. Łuków	leśny częściowa	zbiorowiska leśne z udziałem jodły	1933
Kra Jurajska gm. Łuków	przyrody nieożywio- nej częściowa	złoże amonitów w pokładach ilów jurajskich	1980
Kulak gm. Stoczek Łukowski	torfowiskowy częściowa	zbiorowiska roślinne ze stanowiskami wielu ga- tunków roślin chronionych i rzadkich, a w szczególności stanowiska rosiczki długolistnej	1983
Kania gm. Trzebieszów	leśny częściowa	wielogatunkowe lasy liściaste, w tym rzadkie na terenie Polski zbiorowiska dębniaka turzycowe- go	1995
Las Wagramski gm. Łuków	florystyczny częściowa	wawrzynek główkowy na granicy europejskiego zasięgu	1980
Lasy Janowskie gm. Dzwola, gm. Janów Lubelski	historyczny częściowa	kompleks lasów mieszanych w miejscu upamięt- niającym największą na ziemiach polskich bi- twę partyzantów	1984
Imielty Ług gm. Modliborzyce	torfowiskowy częściowa	charakterystyczne dla Puszczy Solskiej rozległe obszary bagien, zarastających zbiorników wod- nych z rzadką i chronioną roślinnością stano- wiącą ostoję ptactwa	1988
Kacze Błota gm. Dzwola	torfowiskowy częściowa	zachowanie charakterystycznych elementów dawnej Puszczy Solskiej	1988
Szklarnia gm. Dzwola, gm. Janów Lubelski	leśny częściowa	fragment dawnej Puszczy Solskiej obejmujący głównie drzewostany naturalnego pochodzenia ze znacznym udziałem jodły	1989
Doły Szczeckie gm. Gościeradów	krajobrazowo-leśny częściowa	gromadne stanowisko buka oraz malowniczo pocięty teren w formie jarów, wąwozów i tzw. suchych dolin	1997
Marynopol gm. Gościeradów	leśny częściowa	zachowanie występującej grupowo jodły	1976
Chmielinne gm. Leśna Podlaska	leśny częściowa	zachowanie lasu łęgowego, a w szczególności jesionowo-olchowego i wiązowego	1967
Łęg Dębowy gm. Janów Podlaski	leśny częściowa	zachowanie ze względów naukowych i dydak- tycznych łęgu dębowego z licznymi drzewami pomnikowymi i rzadkimi roślinami runa na te- renie zalewowym Bugu	1972

Tabl. 28 (108). REZERWATY PRZYRODY W 2006 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA	Typ – forma ochrony (ścista, częściowa)	Cel ochrony	Rok utworzenia
Omelno gm. Drelów	leśny częściowa	zachowanie lasu lipowego pochodzenia naturalnego	1965
Królowa Droga gm. Dębowa Kłoda	leśny częściowa	zachowanie starodrzewu dębowego naturalnego pochodzenia z pomnikowymi okazami dębu szypułkowego	1967
Czapliniec gm. Radzyń Podlaski	faunistyczny częściowa	zachowanie kolonii lęgowych czapli siwej	1973
Jezioro Obradowskie gm. Parczew	torfowiskowy częściowa	zachowanie jeziora dystroficznego oraz naturalnych zbiorowisk torfowiskowych i leśnych z obecnością rzadkich składników flory, w tym wielu gatunków podlegających ochronie prawnej	1975
Czarny Las gm. Milanów	leśny częściowa	zachowanie fragmentu wielogatunkowego lasu mieszanego pochodzenia naturalnego	1981
Liski gm. Drelów	leśny częściowa	zachowanie lasu o charakterze naturalnym z licznymi zespołami roślinnymi oraz gatunkami roślin rzadkich i chronionych	1981
Dobryń gm. Zalesie	leśny częściowa	zachowanie lasu o charakterze naturalnym z licznymi drzewami dębu szypułkowego o charakterze pomnikowym	1983
Lasy Parczewskie gm. Dębowa Kłoda	leśny częściowa	zachowanie starodrzewu sosnowo-dębowego w miejscu intensywnej działalności partyzanckiej w okresie II wojny światowej	1984
Czapli Stóg gm. Zalesie	faunistyczny częściowa	zachowanie miejsc lęgowych kolonii czapli siwej oraz ostoi wielu ptaków śpiewających	1987
Warzewo gm. Podedwórze	faunistyczny częściowa	zachowanie miejsc lęgowych i ostoi wielu gatunków ptaków	1988
Szwajcaria Podlaska gm. Terespol	leśno-krajobrazowy częściowa	zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych urozmaiconych drzewostanów położonych na skarpie rzeki Bug z licznymi drzewami pomnikowymi	1995
Stary Las gm. Konstantynów	leśny częściowa	zachowanie lasu mieszanego – dobrze wykształconego fragmentu grądu z tendencją do przejścia w bór mieszany	1995
Stawska Góra gm. Chełm	florystyczny ścista	zachowanie dla celów naukowych naturalnego zbiorowiska roślinności stepowej z rzadkimi gatunkami roślin m.in. dziewięciszem popłochnym	1956

Tabl. 28 (108). REZERWATY PRZYRODY W 2006 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA	Typ – forma ochrony (ściśła, częściowa)	Cel ochrony	Rok utworze- nia
Bachus gm. Sawin	leśny częściowa	zachowanie lasu liściastego z dębem bezszypułkowym	1958
Jezioro Świerszczów gm. Cyców	florystyczny częściowa	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jeziora entroficznego oraz reliktovej roślinności występującej na torfowisku przyległym do jeziora	1959
Torfowisko przy Jeziorze Czarnym gm. Sosnowica	florystyczny ściśła	zachowanie ze względów naukowych i krajobrazowych torfowiska wysokiego oraz malowniczego krajobrazu z występującymi jeziorami i torfowiskami	1959
Serniawy gm. Sawin	leśny częściowa	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu łągu olchowo-wiązowego i grądu niskiego pochodzenia naturalnego	1965
Wolwinów gm. Chełm	florystyczny częściowa	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska roślinności stepowej	1972
Brzeźno gm. Dorohusk, gm. Chełm	torfowiskowy częściowa	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska węglanowego z rzadkimi gatunkami roślin	1973
Jezioro Brudzieniec gm. Wola Uhruska	torfowiskowy częściowa	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych śródleśnego jeziora z otaczającymi je torfowiskami, na którym występują rzadkie gatunki roślin	1973
Siedliszcze gm. Białopole	faunistyczny częściowa	zachowanie miejsca lęgowego orlika krzykliwego oraz fragmentu lasu grądowego o charakterze naturalnym	1975
Liski gm. Białopole gm. Horodło	leśny częściowa	zachowanie drzewostanu dębowego oraz dębo-sosnowego naturalnego pochodzenia	1978
Żmudź gm. Żmudź	florystyczny częściowa	zachowanie unikalnych form erozyjnych na stokach zbudowanych ze skał kredowych oraz stanowiska roślin kserotermicznych	1980
Żółwiowe Błota gm. Włodawa	faunistyczny częściowa	zachowanie najliczniejszego w kraju stanowiska lęgowego żółwia błotnego oraz wielu chronionych i rzadkich gatunków zwierząt, a także wielu rzadkich i zagrożonych zespołów i gatunków roślin	1988
Małoziemce gm. Wola Uhruska	faunistyczny częściowa	zachowanie miejsc lęgowych czapli siwej i innych gatunków ptaków	1988
Roskosz gm. Dorohusk gm. Kamień	torfowiskowy częściowa	zachowanie unikalnych zbiorowisk torfowisk węglanowych, jak też ostoi chronionych i rzadkich gatunków ptaków	1973
Bagno Serebryskie gm. Chełm gm. Ruda Huta	torfowiskowy częściowa	zachowanie torfowiska węglanowego będącego ostoją bardzo rzadkich gatunków ptaków i roślin	1996

Tabl. 28 (108). REZERWATY PRZYRODY W 2006 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA	Typ – forma ochrony (ściśła, częściowa)	Cel ochrony	Rok utworzenia
Wodny Dół gm. Krasnystaw	leśno-krajobrazowy <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych szczególnego krajobrazu Wyniosłości Giełczewskiej, w tym malowniczych rozcięć erozyjnych pokrytych lasem z rzadkimi, chronionymi roślinami	1996
Głęboka Dolina gm. Kraśniczyn	leśno-krajobrazowy <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych malowniczych rozcięć erozyjnych w postaci dolin z wąwozami oraz lasów jaworowo-dębowych z bukiem występującym na granicy zasięgu	1996
Jezioro Orchowe gm. Włodawa	torfowiskowy <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jeziora oraz otaczających go torfowisk z unikalną florą	1996
Magazyn gm. Włodawa	torfowiskowy <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych w stanie niezmiennym bagien ze stagnującą wodą i unikalną roślinnością	1996
Trzy Jeziora gm. Wola Uhruska gm. Włodawa	torfowiskowy <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych części obszaru Polesia z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt	1996
Kozie Góry gm. Lubartów	leśny <i>częściowa</i>	stanowisko dębu bezszypułkowego poza granicą zasięgu	1958
Jezioro Brzeżiczno gm. Ludwin	torfowiskowy <i>częściowa</i>	zachowanie mało zniszczonych gospodarką człowieka zbiorowisk roślinności wodnej i torfowiskowej	1959
Łęg na Kępie m. Puławy	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie naturalnego łęgu wiązowego	1963
Podzamcze m. Bychawa	stepowy <i>częściowa</i>	zachowanie murawy kserotermicznej z wieloma rzadkimi gatunkami roślin	1974
Natalin gm. Urzędów	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie naturalnego stanowiska jodły	1976
Jalinka gm. Lubycza Królewska	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie naturalnego zbiorowiska grądowego z udziałem jodły i rzadkimi gatunkami roślin oraz skrzemieniałych drzew trzeciorzędowych w glebie	2000
Machnowska Góra gm. Lubycza Królewska	stepowy <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowisk roślinności kserotermicznej	2003
Księżostany gm. Łabunie	leśny <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnej buczyny karpackiej-formy podgórskiej ze starodrzewem bukowym	2003
Torfowisko Sobowice gm. Chełm	torfowiskowy <i>częściowa</i>	zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych unikatowych źródłiskowych torfowisk kopolowych oraz roślinności torfowiskowej i ciepłolubnej	2004

Źródło: dane Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

Tabl. 29 (109). **PARKI KRAJOBRAZOWE W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia						
	parku krajobrazowego						strefy ochron- nej
	ogółem		w tym			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody	
	w ha	w % po- wierzchni geograficznej	lasy	użytki rolne	wody		
OGÓLEM.....	241182	9,6	114380	105648	4193	7588	210341
Chełmski	16457	0,7	8125	5358	161	625	10878
Kazimierski	14961	0,6	3130	10039	441	106	24189
Kozłowiecki	6121	0,2	5315	364	195	47	7432
Krasnobrodzki	9390	0,4	5693	3636	61	208	30794
Krzczonowski	12421	0,5	3075	9169	9	83	13854
Lasy Janowskie	35095	1,4	27812	6898	324	3849	22676
Nadwieprzański	6261	0,3	2509	3481	127	-	11185
Podlaski Przełom Bugu	15511	0,6	3874	5421	463	174	9222
Pojezierze Łęczyń- skie	11816	0,5	3781	6014	1182	94	14095
Poleski	5113	0,2	380	3500	765	-	16954
Południoworozto- czański	4019	0,2	3100	727	52	4	-
Puszczy Solskiej	21305	0,9	18884	2394	27	105	1972
Skierbieszowski	35488	1,4	5173	29216	60	295	12479
Sobiborski	10000	0,4	8500	700	245	1889	9500
Strzelecki	12026	0,5	7488	2053	40	109	11486
Szczebrzeszyński ..	20209	0,8	5625	13811	-	-	-
Wrzelowiecki	4989	0,2	1916	2867	41	-	13625

Tabl. 30 (110). **CHARAKTERYSTKA PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

NAZWA PARKU	Lokalizacja (gminy)	Charakterystyka
Chełmski	Chełm, Dorohusk, Ruda Huta, Sawin	duże kompleksy leśne, łąki oraz torfowiska węglanowe z wieloma cennymi gatunkami roślin i zwierząt
Poleski	Urszulin, Sosnowica, Stary Brus	teren na ogół równinny z charakterystycznymi łagodnymi zagłębieniami zajętyymi przez torfowiska lub trudno dostępne jeziora, obszar obfitujący w ekosystemy wodne, krajobraz parku to mozaika pól, łąk, torfowisk, wód, lasów, osobliwością jest duże nagromadzenie roślin strefy atlantyckiej
Sobiborski	Włodawa, Hańsk, Wola Uhruska	bardzo licznie występujące torfowiska (trzy typy torfowisk), jeziora, osobliwością parku jest żółw błotny – gatunek zagrożony wyginięciem, którego populacja jest największą w Europie Środkowej
Strzelecki	Dubienka, Białopole	park charakteryzuje się ubogą rzeźbą terenu, w dominującym płaskim krajobrazie czytelną formą rzeźby jest rozległa dolina Bugu, park obejmuje kompleksy żyznych, wielogatunkowych lasów liściastych i mieszanych, stare, wielogatunkowe drzewostany z dobrze wykształconym podszytem są siedliskiem wielu rzadkich gatunków ptaków
Skierbieszowski	Krasnystaw, Kraśniczyn	jeden z najciekawszych pod względem krajobrazowym mezoregionów wschodniej Polski Dział Grabowiecki, występuje tu wiele rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt
Kazimierski	Kazimierz Dolny, Wilków, Puławy, Janowiec, Karczmiska, Końskowola, Nałęczów, Wąwolnica	unikalne w skali kraju i Europy elementy krajobrazu przyrodniczego i kulturowego, pokrycie płaskowyżu wyjątkowo gęstą siecią wąwozów lessowych dochodzących do 30 metrów
Wrzelowiecki	Opole Lubelskie, Józefów n/Wisłą	park posiadający bardzo urozmaiconą rzeźbę terenu, występują tu m.in.: wąwozy lessowe, suche doliny, zagłębienia bezodpływowe o charakterze krasowym lub sufozyjnym, pola wydymowe i równiny
Krzczonowski	Krzczonów, Jabłonna, Rybczewice, Piaski	teren falisty, porozcinany dolinami rzecznyymi o stromych zboczach, wąwozy i ostańce denudacyjne
Kozłowiecki	Niemce, Kamionka, Lubartów	park położony jest na Równinie Lubartowskiej, ponad 83 % powierzchni stanowią lasy o dość dużym zróżnicowaniu, w składzie gatunkowym drzewostanów znaczny udział ma rzadki gatunek dębu bezszypułkowego

Tabl. 30 (110). **CHARAKTERYSTYKA PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH W 2006 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

NAZWA PARKU	Lokalizacja (gminy)	Charakterystyka
Pojezierze Łęczyńskie	Ludwin, Ostrów Lubelski, Puchaczów, Uścimów	jeden z najcenniejszych przyrodniczo obszarów województwa lubelskiego, na wysokie walory przyrodnicze składają się jeziora z przyległymi torfowiskami, bogactwo roślinności wodnej, torfowiskowej i leśnej
Nadwieprzański	Łęczna, Milejów, Puchaczów, Spiczyn, Trawniki	przyrodniczą i krajobrazową osią parku jest dolina środkowego Wieprza, do najcenniejszych wartości florystycznych należy roślinność starorzeczy
Krasnobrodzki	Adamów, Józefów, Krasnobród, Susiec, Tomaszów Lubelski	park obejmuje położone w centrum Roztocza pasmo wzgórz wapiennych, pokrytych częściowo utworami piaszczystymi
Puszczy Solskiej	Józefów, Aleksandrów, Łukowa, Obsza, Susiec	park obejmuje rozległą strefę borów sosnowych, głównym walorem przyrodniczym są bardzo liczne, śródleśne torfowiska, bagna i bory bagienne
Południoworoztoczański	Lubycza Królewska	park obejmuje fragment Roztocza Południowego na pograniczu województwa lubelskiego i podkarpackiego, w rzeźbie terenu dominują pagórki, garby i stromościenne wąwozy, jeden z najobfitszych w środkowo-wschodniej Polsce obszarów źródłiskowych
Szczebrzeszyński	Biłgoraj, Frampol, Turobin, Szczebrzeszyn, Zwierzyniec, Radecznicza, Terespol, Sulów	obszar lessowy, silnie rozczłonkowany siecią wąwozów, zupełnie bezwodny, na południowych, niezalesionych stokach rosną murawy kserotermiczne
Podlaski Przełom Bugu	Konstantynów, Janów Podlaski, Rokitno, Zalesie, Terespol oraz Sarnaki, Platerów (woj. mazowieckie)	przewodnim walorem parku jest dolina Bugu, charakterystycznym środowiskiem doliny są liczne starorzecza z typową roślinnością pływającą
Lasy Janowskie	Modliborzyce, Dzwola, Janów Lubelski, Potok Wielki	jeden z największych zwartych kompleksów leśnych w Polsce, o wysokich wartościach przyrodniczych tego terenu decyduje wielkość lasów, duża różnorodność siedlisk leśnych z zachowanymi fragmentami lasu o charakterze puszczy, leśny krajobraz urozmaicony jest dolinami rzek, wałami wydmowymi, dużymi kompleksami stawów, bagien i torfowisk śródleśnych

Źródło: dane Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

Tabl. 31 (111). **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2006 R.**
Stan w dniu 31 XII

OBSZARY CHRONIO- NEGO KRA- JOBRAZU	Lokalizacja (gminy)	Rok utworze- nia	Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu					z ogółem rezerwa- ty i pozos- tałe formy ochrony przyrody	Główne walory środowiska przyrodniczego
			ogółem w ha	w % po- wierzchni woje- wództwa	w tym				
					lasy	użytki rolne	wody		
					w ha				
Nadbużański	Terespol, Kodeń, Sławatycze, Hanna, Biała Podlaska	1990	11300	0,5	626	6442	3491	3	pastwiska i murawy z charakterystyczną dla doliny Bugu roślinnością kserotermiczną
Łukowski	Łuków, Stoczek Łukowski	1977	18650	0,7	9363	8582	83	1186	moreny czołowe i ich partie krawędziowe, ozy, wydmy, doliny rzeczne i głązy narzutowe
Radzyński	Radzyń Podlaski, Łuków, Trzebieszów	1997	3706	0,2	1156	2436	7	34	płaty dwóch zbiorowisk leśnych: grąd typowy, dębniak turzycowy
Chełmski	Cyców, Siedliszcze, Urszulin, Wierzbica, Hańsk, Sawin, Ruda Huta, Chełm, Dorohusk, Kamień, Żmudź, Leśniowice,	1983	30420	1,2	5955	19325	100	557	masywne wyniosłości zbudowane ze skał wapiennych naprzemian z podmokłymi zagłębieniami, w których można spotkać różne typy torfowisk niskich, w tym torfowiska węglanowe
Grabowiecko-Strzelecki	Krasnystaw, Wojsławice, Białopole, Dubienka, Leśniowice, Żmudź	1983	26963	1,1	5479	20791	60	-	suche dolinki i wąwozy wyrzeźbione w podłożu lessowym
Pawłowski	Łopiennik Górny, Rejowiec Rejowiec Fabryczny, Siedliszcze	1983	8000	0,3	2800	4320	120	-	wzniesienia kredowe, zwarty kompleks stawów rybnych

a Obiekty przyjęte na mocy rozporządzenia Wojewody.

Tabl. 31 (111). **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2006 R. (cd.)**
Stan w dniu 31 XII

OBSZARY CHRONIO- NEGO KRA- JOBRAZU	Lokalizacja (gminy)	Rok utwo- rzenia	Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu					z ogółem rezerwa- ty i pozos- tałe formy ochrony przyrody	Główne walory środowiska przyrodniczego
			ogółem w ha	w % po- wierzchni woje- wództwa	w tym				
					lasy	użytki rolne	wody		
			w ha						
Poleski	Sosnowica, Urszulin, Cyców, Stary Brus, Wyrzyki, Hańsk, m. i gm. Włodawa, Wola Uhruska	1983	41000	1,6	13455	22945	1720	631	rozległa równina z licznymi torfowiskami, jeziorami oraz lasami sosnowymi i mieszanymi
Kraśnicki	Józefów, Dzierzkowice, Urzędów, Kraśnik, Zakrzówek	1990	29270	1,2	8275	20075	147	3	bardzo urozmaicona rzeźba terenu, bogata szata roślinna, wąwozy są miejscem występowania wielu rzadkich gatunków, m.in. obuwika
Chodelski	Wilków, Łaziska, Karczmiska, Opole, Poniatowa, Chodel, Bełżyce, Borzechów	1990	23338	0,9	6984	15698	450	-	malowniczy krajobraz lasów, łąk i pól uprawnych
Czerniejowski	Lublin, Głusk, Jabłonna, Bychawa, Piaski, Krzczonów, Mełgiew, Niedrzwica Duża, Strzyżewice	1990	19510	0,8	4506	13810	396	52	kompleksy leśne, liczne źródła i doliny rzeczne
Dolina Ciemięgi	Niemce, Jastków, Wólka Lubelska	1990	2627	0,1	77	2343	8	-	wąwozy lessowe oraz dolina rzeki Ciemięgi
Kozi Bór	Żyrzyn, Kurów, Markuszów, Abramów, Garbów, Kamionka	1990	12681	0,5	5600	6905	25	46	bory mieszane i świeże z występującym w drzewostanie dębem bezszypułkowym, duże powierzchnie łąk i fragmenty torfowisk

a Obiekty przyjęte na mocy rozporządzenia Wojewody.

Tabl. 31 (111). **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2006 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

OBSZARY CHRONIO- NEGO KRA- JOBRAZU	Lokalizacja (gminy)	Rok utwo- rzenia	Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu					z ogółem rezerwa- ty i pozos- tałe formy ochrony przyrody	Główne walory środowiska przyrodniczego
			ogółem w ha	w % po- wierzchni woje- wództwa	w tym				
					lasy	użytki rolne	wody		
Pradolina Wieprza	Puławy, Żyrzyn, Ryki, Ułęż, Jezio- rzany, Baranów, Michów, Kock, Firlej	1990	33159	1,3	11696	19467	1481	276	dolina rzeki Wieprz, stanowią- ca doskonale wa- runki występowania wielu rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt, głównie wielu ginących gatunków ptaków wodno-błotnych
Annówka	Kock, Borki	1990	2069	0,1	1698	333	26	35	zwarty, zróżnico- wany fitosocjolo- gicznie, rozległy kompleks leśny, w którym udział starodrzewu prze- kracza 30%
Dołhoby- czowski	Dołhobyczów, Mircze	1996	7308	0,3	2309	3986	-	-	ekosystemy leśne, wodne i szuwaro- we
Roztoczań- ski	Batorz, Chrzanów, Dzwola, Modlibo- rzyce, Godziszów	1996	20000	0,8	2600	16800	-	-	mało zniekształ- cone środowiska przyrodnicze, obejmujące obsza- ry o dużej różno- rodności ekosys- temów
Nadbużań- ski	Horodło	1997	11970	0,5	396	9192	11	-	ekosystemy wod- ne, szuwarowe i muraw kseroter- micznych

a Obiekty przyjęte na mocy rozporządzenia Wojewody.

Źródło: dane Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

Tabl. 32 (112). **OBSZARY NATURA 2000 W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
Obszary specjalnej ochrony ptaków	
Ogółem	200895
Bagno Bubnów	2319
Chełmskie Torfowiska Węglanowe	6389
Dolina Środkowego Bugu	25862
Dolina Tyśmienicy	6288
Lasy Janowskie	63019
Lasy Parczewskie	13635
Lasy Strzeleckie	8264
Puszcza Solska	75119
Specjalne obszary ochrony siedlisk	
Ogółem	37177
Chmiel	26
Czarny Las	20
Debry	179
Dobryń	88
Dobużek	199
Dolina Sieniochy	2693
Dolina Szyszły	981
Dolina Środkowego Wieprza	1523
Gliniska	17
Gościeradów	819
Hubale	34
Jeziora Uściwierskie	2066
Kąty	24
Krowie Bagno	535
Niedzieliska	18
Olszanka	11
Ostoja Poleska	10159
Pastwiska nad Huczwą	150
Płaskowyż Nałęczowski	1081
Popówka	56
Roztocze Środkowe	8473
Stawska Góra	5
Suśle Wzgórza	27
Ształnie w Senderkach	81
Świdnik	123
Święty Roch	202
Torfowiska Chełmskie	964
Torfowisko Sobowice	103
Uroczyska Lasów Janowskich	4343
Wodny Dół	188
Wygon Grabowiecki	8
Zachodniowołyńska Dolina Bugu	1556
Zarośle	395
Żurawce	30

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

VII. ODPADY

UWAGI METODYCZNE

W dziale przedstawiono dane charakteryzujące skalę zagrożenia i uciążliwości dla środowiska odpadów przemysłowych, komunalnych i innych oraz przedsięwzięcia podejmowane w zakresie przeciwdziałania niekorzystnemu oddziaływaniu odpadów. Uciążliwość odpadów dla środowiska przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem gleby i wody, skażeniem powietrza, wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych oraz niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych.

Informacje o odpadach zostały opracowane w oparciu o Ustawę z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami) oraz zgodnie z **Katalogiem odpadów**, wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 112, poz. 1206 z 2001 r.).

Dane o odpadach dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tys. ton odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych lub posiadających 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych.

Zawarte w dziale informacje o odpadach (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotyczą ilości i rodzajów odpadów:

- wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, unieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

Zamieszczono również informacje o zrehabilitowanej i niezrehabilitowanej powierzchni składowisk w ciągu roku.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do Ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu ich procesom przekształcania biologicznego, fizycznego lub chemicznego w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Odpady składowane to takie, które usunięte są na składowiska własne lub obce (wysypiska, hałdy, stawy osadowe).

Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się następujące typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwieniem.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Zrekultywowane tereny składowania odpadów są to tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych, poprzez m. in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Odpady niebezpieczne są to odpady, które ze względu na swoje pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny, inne właściwości i okoliczności stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Dane o odpadach niebezpiecznych opracowano w oparciu o Katalog odpadów.

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Dane o odpadach komunalnych dotyczą ilości zebranych stałych odpadów komunalnych, które przedstawiono w wagowych jednostkach miary (tony) oraz ilości wywiezionych nieczystości ciekłych, przedstawionych w objętościowych jednostkach miary (dam³). Przedstawiono także dane dotyczące: rodzajów wyselekcjonowanych stałych odpadów komunalnych, zebranych z gospodarstw domowych oraz liczby i powierzchni zorganizowanych składowisk (wysypisk) czynnych (tj. takich, na które w roku sprawozdawczym były wywożone odpady) oraz zamkniętych.

ODPADY

Tabl. 1 (113). **ODPADY^a WYTWORZONE W CIĄGU ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII).....	82	83	79
Odpady wytworzone w ciągu roku w tys. t.....	4072,2	5155,4	4884,3
poddane odzyskowi.....	3757,1	4860,4	4195,9
w % wytworzonych.....	92,3	94,3	85,9
unieszkodliwione.....	234,8	247,1	641,2
w % wytworzonych.....	5,8	4,8	13,1
w tym: termicznie.....	20,0	22,3	19,2
składowane ^b	188,5	207,4	605,9
magazynowane czasowo.....	80,3	47,9	47,2
w % wytworzonych.....	2,0	0,9	1,0
na 1 mieszkańca w t.....	1,9	2,4	2,2
na 1 km ² w t.....	162,1	205,2	194,4
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^c (stan w dniu 31 XII):			
w tys. t.....	14546,6	14234,7	14737,2
na 1 km ² w t.....	579,2	566,6	586,6
Tereny składowania odpadów w ha:			
niezrekultywowane (stan w dniu 31 XII)....	137,2	132,3	113,6
zrekultywowane w ciągu roku.....	-	0,1	2,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach własnych zakładów.

Tabl. 2 (114). **ZAKŁADY WEDŁUG ILOŚCI DOTYCHCZAS SKŁADOWANYCH (NAGROMADZONYCH) ODPADÓW**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba zakładów		
	2004	2005	2006
OGÓLEM	11	7	11
w ilości:			
10,0 tys. t i mniej.....	2	3	5
10,1 – 50,0.....	2	2	2
50,0 – 100,0.....	3	1	1
100,1 tys. t i więcej.....	4	1	3

ODPADY

Tabl. 3 (115). **ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Odpady wytworzone w ciągu roku						Odpady dotyczące składowane (nagromadzone) ^{cd}	
		ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione			magazynowane czasowo		
				razem	w tym				
					termicznie	składowane ^b			
w tys. t									
OGÓŁEM	2004	4072,2	3757,1	234,8	20,0	188,5	80,3	14546,6	
	2005	5155,4	4860,4	247,1	22,3	207,4	47,9	14234,7	
	2006	4884,3	4195,9	641,2	19,2	605,9	47,2	14737,2	
w tym:									
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopaliny.....		2004	2097,9	1954,0	100,0	-	100,0	43,9	7863,4
	2005	2667,8	2529,3	138,5	-	138,5	-	8001,9	
	2006	3080,0	2538,4	541,6	-	541,6	-	8543,5	
Wysłodki.....		2004	788,4	788,4	-	-	-	-	
	2005	857,6	857,6	-	-	-	-	-	
	2006	750,4	750,4	-	-	-	-	-	
Osady z oczyszczania i mycia buraków.....		2004	205,4	122,9	57,3	-	57,3	25,2	125,3
	2005	179,1	109,8	46,3	-	46,3	23,0	91,8	
	2006	163,0	105,8	32,8	-	32,8	24,4	32,8	
Nienormatywny węgiel wapnia oraz kreda cukrownicza (wapno defekacyjne).....		2004	108,5	107,6	-	-	-	0,9	-
	2005	93,8	82,8	-	-	-	11,0	-	
	2006	74,3	59,3	-	-	-	15,0	-	
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.....		2004	179,7	179,3	-	-	-	0,4	4925,7
	2005	209,0	208,6	-	-	-	0,4	4772,8	
	2006	185,7	185,6	-	-	-	0,1	4770,5	
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....		2004	142,6	135,7	2,0	-	2,0	4,9	-
	2005	224,9	213,9	-	-	-	11,0	-	
	2006	112,2	105,8	0,5	-	0,5	5,9	0,3	
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe.....		2004	116,4	106,0	7,5	-	6,3	2,9	998,0
	2005	106,7	100,2	6,0	-	0,7	0,5	998,6	
	2006	84,0	78,2	5,4	-	0,6	0,4	999,0	

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. *c* Na terenach własnych zakładów. *d* Stan w dniu 31 XII.

ODPADY

Tabl. 4 (116). ODPADY ^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ POWSTAWANIA

Kod grupy	WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) w tys. t ^{cd}	
		ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazynowane czasowo		
				razem	w tym składowane ^b			
		w tys. t		w % ogółem				
	OGÓŁEM	2004	4072,2	3757,1	5,8	4,6	2,0	14546,6
		2005	5155,4	4860,4	4,8	4,0	0,9	14234,7
		2006	4884,3	4195,9	13,1	12,4	1,0	14737,2
	w tym:							
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin.....	2004	2099,1	1955,0	4,8	4,8	2,1	7863,4
		2005	2671,3	2531,9	5,2	5,2	0,0	8001,9
		2006	3083,0	2540,9	17,6	17,6	0,0	8543,5
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	2004	1316,0	1221,0	5,2	4,4	2,0	126,3
		2005	1345,3	1252,4	4,4	3,5	2,5	92,2
		2006	1217,1	1138,6	3,2	2,7	3,2	33,0
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	2004	27,4	20,1	26,6	-	-	0,9
		2005	32,1	29,0	9,7	-	-	0,5
		2006	36,1	19,4	46,3	-	-	0,1
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego.....	2004	0,5	-	100,0	100,0	-	84,6
		2005	-	-	-	-	-	-
		2006	-	-	-	-	-	-
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	2004	0,1	0,1	-	-	-	-
		2005	-	-	-	-	-	-
		2006	-	-	-	-	-	-
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	2004	-	-	-	-	-	-
		2005	0,2	0,2	-	-	-	-
		2006	0,6	0,3	50,0	50,0	-	-
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich.....	2004	5,0	4,5	-	-	10,0	-
		2005	6,2	-	100,0	-	-	-
		2006	0,1	-	100,0	100,0	-	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach własnych zakładów. d Stan w dniu 31 XII.

ODPADY

Tabl. 4 (116). ODPADY ^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ POWSTAWANIA (dok.)

Kod grupy	WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) w tys. t ^{cd}
		ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazynowane czasowo	
				razem	w tym składowane ^b		
		w tys. t		w % ogółem			
10	Odpady z procesów termicznych2004	386,4	371,8	2,3	0,5	1,4	5128,5
	2005	509,0	493,5	0,7	-	2,4	4779,0
	2006	380,8	370,4	0,9	0,2	1,8	4771,2
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych.....2004	13,2	-	100,0	-	-	-
	2005	1,0	-	100,0	-	-	-
	2006	0,6	-	100,0	-	-	-
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych2004	12,6	12,4	-	-	1,6	-
	2005	17,4	17,4	-	-	-	-
	2006	14,3	14,2	0,7	-	-	-
13	Oleje odpadowe i opady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)2004	1,1	1,1	-	-	-	-
	2005	1,2	1,2	-	-	-	-
	2006	0,5	0,5	-	-	-	-
15	Odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach2004	5,6	2,8	48,2	-	1,8	-
	2005	4,9	3,4	28,6	-	2,0	-
	2006	2,1	2,0	4,8	-	-	-
16	Odpady nie ujęte w innych grupach.....2004	0,8	0,7	12,5	-	-	-
	2005	1,6	1,1	25,0	-	6,3	-
	2006	2,2	2,2	-	-	-	-
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)2004	59,7	58,9	0,5	0,3	0,8	1,1
	2005	433,2	428,0	1,2	0,2	0,0	1,1
	2006	29,8	27,8	6,7	-	-	1,9
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych.....2004	144,7	108,7	22,9	19,6	2,0	1341,8
	2005	132,0	102,3	22,1	16,3	0,4	1360,0
	2006	117,1	79,6	31,7	25,6	0,3	1387,5

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach własnych zakładów. d Stan w dniu 31 XII.

ODPADY

Tabl. 5 (117). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^{cd})	na 1 km ² w tys. t	Tereny składowania odpadów niezrekultywowane ^d w ha
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazynowane czasowo			
			razem	w tym składowane ^b				
w tys. t								
WOJEWÓDZTWO	4884,3	4195,9	641,2	605,9	47,2	14737,2	0,6	113,6
Podregion białkopodlaski.....	93,3	88,2	4,6	0,5	0,5	0,8	0,0	-
Powiaty:								
białski.....	30,6	26,4	4,1	-	0,1	0,8	0,0	-
parczewski.....	14,4	14,4	-	-	-	-	-	-
radzyński.....	30,3	30,3	-	-	-	-	-	-
włodawski.....	7,0	7,0	-	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	11,0	10,1	0,5	0,5	0,4	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	879,6	810,6	50,5	35,2	18,5	33,8	0,0	6,1
Powiaty:								
biłgorajski.....	18,6	13,9	4,7	0,7	-	0,4	0,0	0,1
chełmski.....	7,3	5,4	1,9	-	-	0,1	0,0	0,2
hrubieszowski.....	450,8	400,0	33,0	33,0	17,8	33,0	0,0	2,1
krasnostawski.....	303,3	302,6	-	-	0,7	-	-	-
tomaszowski.....	18,2	18,2	-	-	-	-	-	-
zamojski.....	20,9	11,0	9,9	0,5	-	-	-	-
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm.....	37,7	37,4	0,3	0,3	-	-	-	3,7
Zamość.....	22,8	22,1	0,7	0,7	-	0,3	0,0	-
Podregion lubelski..	3911,4	3297,1	586,1	570,2	28,2	14702,6	1,5	107,5
Powiaty:								
janowski.....	2,4	2,4	-	-	-	-	-	-
kraśnicki.....	33,1	28,0	5,1	0,5	-	-	-	0,5
lubartowski.....	34,2	30,8	0,6	0,6	2,8	35,6	0,0	3,4
lubelski.....	10,5	8,8	1,7	-	-	-	-	-
łęczyński.....	3102,0	2560,2	541,8	541,8	-	8563,3	13,4	58,6
łukowski.....	15,7	12,4	3,3	-	-	-	-	-
opolski.....	12,0	11,9	-	-	0,1	-	-	-
puławski.....	224,3	192,4	31,9	26,7	-	5216,0	5,6	45,0
rycki.....	19,5	19,4	-	-	0,1	-	-	-
świdnicki.....	14,2	14,2	-	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	443,5	416,6	1,7	0,6	25,2	887,7	6,0	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach własnych zakładów. d Stan w dniu 31 XII.

ODPADY

Tabl. 6 (118). **ODPADY**^a **WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{cd}	Tereny składowania odpadów niezrekwizowane ^d w ha
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione			magazy- nowane czasowo		
			razem	w tym				
				termicznie	składowane ^b			
w tys. t								
OGÓŁEM	4884,3	4195,9	641,2	19,2	605,9	47,2	14737,2	113,6
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe.....	1525,0	1398,2	84,5	17,3	61,4	42,3	5171,0	46,6
w tym:								
produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych	1238,0	1156,0	39,7	5,8	33,5	42,3	33,0	2,1
produkcja drewna i wyrobów z drewna	12,8	6,3	6,5	6,5	-	-	0,1	0,2
produkcja wyrobów chemicznych.....	217,7	191,0	26,7	-	26,7	-	5137,5	40,0
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych.....	13,4	13,0	0,4	-	0,4	-	0,4	3,8
produkcja metali i wyrobów z metali	4,9	4,9	-	-	-	-	-	-
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	14,4	13,7	0,7	0,1	0,5	-	-	0,5
produkcja gdzie indziej nie sklasyfikowana	16,2	5,8	10,4	4,9	0,2	-	-	-
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała...	19,4	18,1	0,9	-	0,9	0,4	-	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. *c* Na terenach własnych zakładów. *d* Stan w dniu 31 XII.

ODPADY

Tabl. 7 (119). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym z gospodarstw domowych
Odpady komunalne zebrane (bez wyselekcjonowanych) w t ^a	350037,5	259505,1
miasta.....	273232,5	197142,3
wieś.....	76805,0	62362,9
na 1 mieszkańca w kg.....	161	119
miasta.....	269	194
wieś.....	66	54
Odpady wyselekcjonowane w t.....	14700,3	10329,0
w tym:		
makulatura.....	5323,2	3025,8
szkło.....	4413,0	3175,8
tworzywa sztuczne.....	1819,9	1347,2
metale.....	365,8	230,8
tekstyli.....	1014,5	1014,4
niebezpieczne.....	6,3	3,8
biodegradowane.....	1373,0	1155,3
Nieczystości ciekłe w dam ³	1006,9	556,1
miasta.....	341,9	212,8
wieś.....	665,0	343,3

a Dane szacunkowe.

Tabl. 8 (120). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Składowiska (wysypiska) – stan w dniu 31 XII:			
czynne:			
liczba.....	125	123	120
powierzchnia w ha.....	222,4	220,4	219,4
o zakończonej eksploatacji:			
liczba.....	7	2	4
powierzchnia w ha.....	13,1	4,0	4,6
w tym powierzchnia zrekultywowana ^a			
w ha.....	2,5	1,9	0,4

a W ciągu roku.

ODPADY

Tabl. 9 (121). **ODPADY I SKŁADOWISKA KOMUNALNE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady stałe zdeponowane na składowiskach ^a w t	Nieczystości ciekłe wywiezione do oczyszczalni				Czynne składowiska kontrolowane ^b	
		ogółem	odebrane z:			liczba	w ha
			gospodarstw domowych	budynków użyteczności publicznej	jednostek prowadzących działalność gospodarczą		
w dam ³							
WOJEWÓDZTWO	336775,6	1006,9	556,1	219,7	231,2	120	219
Podregion białkopodlaski	47631,3	138,3	68,5	27,1	42,7	27	61
Powiaty:							
białski.....	9975,7	58,5	28,7	9,0	20,7	8	18
parczewski	4027,0	28,2	12,9	8,2	7,2	6	8
radzyński.....	9644,4	22,9	12,5	5,4	5,0	4	9
włodawski.....	4511,8	8,7	6,2	2,2	0,3	8	14
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	19472,4	20,0	8,3	2,3	9,5	1	12
Podregion chełmsko-zamojski	84957,4	354,3	201,8	76,7	75,8	45	78
Powiaty:							
biłgorajski	10378,6	63,9	40,4	10,8	12,7	9	16
chełmski.....	6320,9	47,2	19,8	12,2	15,2	12	14
hrubieszowski	6326,5	26,5	14,0	9,5	3,0	6	13
krasnostawski.....	5355,0	30,0	12,7	6,6	10,7	3	4
tomaszowski.....	8907,8	73,2	49,2	10,6	13,4	11	13
zamojski.....	8545,3	89,6	55,1	19,2	15,3	4	19
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	15925,6	10,2	3,1	4,2	2,9	-	-
Zamość.....	23197,7	13,8	7,6	3,6	2,6	-	-
Podregion lubelski.....	204186,9	514,4	285,8	115,9	112,7	48	81
Powiaty:							
janowski.....	1824,2	12,4	6,1	3,7	2,7	5	4
kraśnicki.....	15268,8	27,6	18,1	7,7	1,8	5	9
lubartowski.....	10191,5	42,1	18,1	13,1	10,8	8	19
lubelski.....	9562,6	129,4	75,7	26,1	27,5	6	6
łęczyński.....	8133,4	20,0	9,6	5,1	5,3	2	4
łukowski.....	17109,5	47,7	21,9	18,2	7,6	6	7
opolski.....	6574,3	34,1	13,7	15,6	4,8	4	8
puławski.....	23683,9	47,8	29,2	11,2	7,4	6	15
rycki.....	9188,6	72,2	47,0	8,9	16,3	5	8
świdnicki.....	14889,2	31,5	9,0	4,8	17,6	1	1
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	87761,0	49,7	37,3	1,5	10,9	-	-

a Dane szacunkowe. b Stan w dniu 31 XII.

Tabl. 10 (122). **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE, WYSEGREGOWANE I ZDEPONOWANE NA SKŁADOWISKACH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady komunalne zebrane ogółem w t	Odpady wysegregowane ze zmieszanych		Odpady zdeponowane na składowiskach	
		w t	w % ogółu	w t	w % ogółu
WOJEWÓDZTWO	350037,5	7373,8	2,1	336775,6	96,2
Podregion białkopodlaski	47720,7	89,4	0,2	47631,3	99,8
Powiaty:					
białski	9975,7	-	-	9975,7	100,0
parczewski	4027,0	-	-	4027,0	100,0
radzyński	9644,4	-	-	9644,4	100,0
włodawski	4601,2	89,4	1,9	4511,8	98,1
Miasto na prawach powiatu:					
Biała Podlaska	19472,4	-	-	19472,4	100,0
Podregion chełmsko-zamojski	84958,2	0,8	0,0	84957,4	100,0
Powiaty:					
biłgorajski	10378,6	-	-	10378,6	100,0
chełmski	6321,7	0,8	0,0	6320,9	100,0
hrubieszowski	6326,5	-	-	6326,5	100,0
krasnostawski	5355,0	-	-	5355,0	100,0
tomaszowski	8907,8	-	-	8907,8	100,0
zamojski	8545,3	-	-	8545,3	100,0
Miasta na prawach powiatu:					
Chełm	15925,6	-	-	15925,6	100,0
Zamość	23197,7	-	-	23197,7	100,0
Podregion lubelski	217358,6	7283,6	3,4	204186,9	93,9
Powiaty:					
janowski	1824,2	-	-	1824,2	100,0
kraśnicki	15268,8	-	-	15268,8	100,0
lubartowski	10191,5	-	-	10191,5	100,0
lubelski	9607,3	44,7	0,5	9562,6	99,5
łęczyński	9047,9	914,5	10,1	8133,4	89,9
łukowski	17109,5	-	-	17109,5	100,0
opolski	6579,6	5,3	0,1	6574,3	99,9
puławski	23690,5	6,6	0,0	23683,9	100,0
rycki	9188,6	-	-	9188,6	100,0
świdnicki	15021,4	132,2	0,9	14889,2	99,1
Miasto na prawach powiatu:					
Lublin	99829,4	6180,3	6,2	87761,0	87,9

ODPADY

Tabl. 11 (123). **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym						
		papier i tektura	szkło	tworzywa sztuczne	metale	tekstylna	odpady wielkoga- barytowe	odpady biodegra- dowalne
	w t							
WOJEWÓDZTWO	14340,6	5869,3	4020,7	2011,4	181,6	450,9	433,9	1346,8
Podregion białkopodlaski	1456,2	716,1	435,9	163,2	11,6	2,0	22,2	104,0
Powiaty:								
białski.....	638,1	307,7	205,0	99,9	0,8	2,0	22,2	-
parczewski	42,5	9,7	15,6	9,0	7,5	-	-	-
radzyński.....	80,1	38,0	26,7	15,0	0,4	-	-	-
włodawski.....	262,6	74,8	66,0	14,9	2,9	-	-	104,0
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	432,9	285,9	122,6	24,4	-	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	2910,2	573,6	1503,2	403,2	123,7	3,8	-	294,7
Powiaty:								
biłgorajski	809,3	196,6	435,1	161,0	16,6	-	-	-
chełmski.....	347,1	30,3	128,5	37,0	26,5	-	-	124,0
hrubieszowski	191,6	12,2	167,0	5,4	7,0	-	-	-
krasnostawski.....	433,2	55,8	152,2	53,6	0,9	-	-	170,7
tomaszowski.....	219,6	9,9	147,7	11,6	50,4	-	-	-
zamojski.....	287,1	32,9	207,2	31,4	11,8	3,8	-	-
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm.....	240,7	73,2	128,6	21,2	10,5	-	-	-
Zamość.....	381,6	162,7	136,9	82,0	-	-	-	-
Podregion lubelski.....	9974,2	4579,6	2081,6	1445,0	46,3	445,1	411,7	948,1
Powiaty:								
janowski.....	60,8	24,0	30,5	6,3	-	-	-	-
kraśnicki.....	398,8	41,4	312,3	29,4	-	11,6	4,1	-
lubartowski.....	317,5	105,5	128,6	74,4	2,5	-	1,4	-
lubelski.....	434,7	135,8	189,4	97,0	7,3	1,5	1,6	-
łęczyński.....	390,5	98,7	162,0	123,8	5,9	-	-	-
łukowski.....	146,4	30,9	75,5	34,7	4,7	-	0,5	-
opolski.....	308,6	116,7	144,0	43,4	3,5	-	-	-
puławski.....	720,8	244,1	333,9	120,8	6,5	-	14,1	-
rycki.....	142,3	45,9	64,9	31,5	-	-	-	-
świdnicki.....	658,9	562,1	64,4	27,9	4,5	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	6394,9	3174,5	576,1	855,8	11,4	432,0	390,0	948,1

Tabl. 12 (124). NIELEGALNE WYSYPISKA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Istniejące ^a		Zlikwidowane	Odpady komunalne zebrane podczas likwidacji „dzikich wysypisk” w t
	liczba	w ha		
WOJEWÓDZTWO	91	40424	84	317
Podregion białkopodlaski	26	23314	13	91
Powiaty:				
białski	4	264	8	9
parczewski	5	8050	2	43
radzyński	2	7800	1	35
włodawski	15	7200	2	4
Miasto na prawach powiatu:				
Biała Podlaska	-	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	19	1716	10	79
Powiaty:				
biłgorajski	-	-	-	-
chełmski	3	750	3	19
hrubieszowski	1	150	1	17
krasnostawski	13	666	5	19
tomaszowski	-	-	-	-
zamojski	-	-	-	-
Miasta na prawach powiatu:				
Chełm	2	150	1	24
Zamość	-	-	-	-
Podregion lubelski	46	15394	61	147
Powiaty:				
janowski	-	-	-	-
kraśnicki	7	1940	5	8
lubartowski	11	7800	10	3
lubelski	17	4218	26	40
łęczyński	-	-	1	-
łukowski	1	450	3	53
opolski	-	-	-	-
puławski	4	526	8	12
rycki	3	440	3	4
świdnicki	3	20	5	27
Miasto na prawach powiatu:				
Lublin	-	-	-	-

^a Stan w dniu 31 XII.

VIII. PROMIENIOWANIE JONIZUJĄCE. HAŁAS

UWAGI METODYCZNE

Przez pojęcie **promieniowanie jonizujące** określa się szczególny rodzaj promieniowania, które przechodząc przez materię wywołuje w obojętnych elektrycznie atomach i cząsteczkach – zmiany ich ładunków elektrycznych czyli tzw. jonizację.

Promieniowanie gamma jest to promieniowanie elektromagnetyczne emitowane przez jądra atomów w wyniku przemian zachodzących w tych jądrach.

Radionuklid – atom o jądrze promieniotwórczym; nietrwały nuklid ulegający samorzutnej przemianie promieniotwórczej z emisją cząstki lub kwantu promieniowania gamma.

Hałas definiowany jest jako dowolny niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego dźwięk. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od jego natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, zawartości składowych niesłyszalnych oraz długotrwałości działania. Ze względu na szeroki zakres ciśnień akustycznych wprowadzono logarytmiczną skalę oceny i związane z tym pojęcie **poziomu dźwięku** oznaczonego literą L (level), którego jednostką jest **decybel** (dB). Ciśnieniu akustycznemu wyznaczającemu próg słyszenia przypisano wartość poziomu dźwięku – 0 dB; granicy bólu – 130 dB. Większość hałasów w środowisku charakteryzuje się zmiennym poziomem w czasie. Dla oceny tego typu zjawisk akustycznych wprowadzono równoważny poziom dźwięku, oznaczony symbolem L_{Aeq} , w dB, który uśrednia zmienne ciśnienie akustyczne w danym czasie obserwacji. Poziom równoważny określony jest oddzielnie dla pory dziennej (godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰) i pory nocnej (godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰). Wszystkie poziomy hałasu zestawione w tabelach, przedstawione są w postaci poziomów równoważnych.

Informacje o stanie klimatu akustycznego środowiska gromadzone są w ramach tzw. „Systemu kontroli i ewidencji obiektów emitujących hałas”. W ramach tego systemu dane zbierane są corocznie, a następnie kumulowane w okresach 5-cio letnich. Co 5 lat dokonywana jest podsumowująca ocena stanu klimatu akustycznego i trendów jego zmian. W 2002 r. rozpoczęto kolejny cykl monitoringowy.

Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne (M) wyraża się stopniem przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu (Dz. U. z 2004 r. Nr 178, poz. 1841) na danym terenie, w skojarzeniu z ilością osób zamieszkałych na tym terenie. Miara wskaźnika (M) jest proporcjonalna do wielkości zapotrzebowania na środki ochronne na danym terenie.

Tabl. 1 (125). **MOC DAWKI PROMIENIOWANIA GAMMA^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartości średnie w nGy/h		
	2004	2005	2006
Lublin:			
średnia roczna	106	100	96
zakres dobowy.....	59-124	74-115	67-117
Włodawa:			
średnia roczna	82	83	82
zakres dobowy.....	68-94	65-101	70-112

a Od radionuklidów naturalnych i sztucznych łącznie z promieniowaniem kosmicznym.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie danych ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych.

Tabl. 2 (126). **STĘŻENIE RADIONUKLIDÓW W POWIETRZU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Cez-137	Beryl-7	Potas-40	Ołów-210	Rad-226	Rad-228
	w mikrobekerelach na m ³					
Polska						
2004	1,2	3040	15,0	390	5,6	1,1
2005	1,3	3080	17,8	465	5,6	1,1
2006	1,4	3610	18,4	536	5,7	1,3
Wartość minimalna						
2004	<0,1	<600	<1,9	<87	<1,7	<0,2
2005	<0,1	590	<2,0	41	<1,6	<0,2
2006	<0,1	510	2,3	<42	<1,1	<0,2
Wartość maksymalna						
2004	7,3	7600	60,3	1405	24,8	5,3
2005	11,4	9200	82,2	2260	39,2	5,7
2006	10,7	11270	68,6	3816	40,9	7,1
Lublin						
2004	1,7	3390	14,3	468	4,7	0,9
2005	1,4	3300	21,9	750	6,0	1,3
2006	1,4	3780	19,1	814	6,6	1,4

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie wyników dostarczanych przez Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej uzyskanych ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych.

Tabl. 3 (127). HAŁAS PRZEMYSŁOWY W LATACH 2002-2006^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Lubelskie
Zakłady skontrolowane emitujące hałas ogółem.....	3508	115
przekraczające poziomy dopuszczalne ^b razem.....	1929	58
w tym w nocy w %	45	43
w decybelach (dB):		
0,1-5:		
dzień.....	656	19
noc	299	7
5-10:		
dzień.....	392	11
noc	282	9
10-15:		
dzień.....	203	7
noc	173	6
15-20:		
dzień.....	72	3
noc	81	2
ponad 20:		
dzień.....	35	1
noc	35	1
Liczba punktów pomiarowych.....	6301	304
Zakłady, które dostosowały się do poziomów dopuszczalnych w 2006 r.....	90	6

a Dane skumulowane w latach 2002-2006. *b* Uwzględniono emisję hałasu z zakładów.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 4 (128). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W LATACH 2002-2006 ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Długość ulic w mieście									Średnie ważone natężenie ruchu pojazdów/h	
	ogółem	w tym skontrolowanych		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB							
				razem km	w % skontrolowanych	0,1-5 dB	5-10 dB	10-15 dB	15-20 dB		>20 dB
	km	% ogółem	km								
Biała Podlaska	21,4	19,6	91,6	19,6	100,0	-	4,6	9,0	6,0	-	392
Biłgoraj	18,4	14,6	79,3	13,4	91,8	2,3	5,7	5,4	-	-	451
Chełm	151,4	32,1	21,2	31,8	99,1	3,0	14,5	11,9	2,4	-	913
Hrubieszów	9,8	9,1	92,9	8,8	96,7	1,2	5,6	2,0	-	-	396
Janów Lubelski	1,8	.	1,8	100,0	-	1,3	0,5	-	-	479
Kazimierz Dolny	32,0	5,2	16,3	5,2	100,0	1,8	3,4	-	-	-	205
Kraśnik	1,7	.	1,7	100,0	-	0,5	1,2	-	-	1001
Krasnobród..	13,0	9,4	72,3	9,4	100,0	3,8	5,6	-	-	-	182
Krasnystaw .	34,0	5,6	16,5	5,1	91,1	1,5	2,3	1,3	-	-	379
Lubartów	38,0	5,0	13,2	5,0	100,0	-	4,5	0,5	-	-	.
Lublin	850,1	32,8	3,9	32,8	100,0	-	-	13,0	14,0	5,8	1634
Łuków	50,0	11,9	23,8	11,9	100,0	3,9	5,4	2,6	-	-	500
Międzyrzec Podlaski	63,7	3,6	5,7	3,6	100,0	-	3,0	0,6	-	-	480
Nałęczów	40,0	7,1	17,8	7,1	100,0	0,2	5,8	1,1	-	-	323
Parczew	28,0	7,0	25,0	7,0	100,0	3,5	3,5	-	-	-	287
Piaski	47,0	0,9	1,9	0,9	100,0	-	-	0,9	-	-	719
Puławy	39,6	3,4	8,6	3,4	100,0	0,1	2,1	1,0	0,2	-	850
Radzyń Podlaski	67,1	10,4	15,4	10,4	100,0	-	7,5	2,9	-	-	496
Rejowiec Fabryczny	30,0	3,4	11,3	3,4	100,0	0,5	1,5	-	1,4	-	761
Ryki	60,6	3,6	5,9	3,1	86,1	0,5	1,0	1,3	0,3	-	829
Terespol	49,0	12,0	24,5	8,8	73,3	0,5	6,3	2,0	-	-	184
Tomaszów Lubelski	11,7	.	9,4	80,3	3,8	3,4	2,2	-	-	558
Włodawa	58,9	8,2	13,4	6,4	78,0	2,8	3,7	-	-	-	181
Zamość	42,0	19,0	45,2	13,9	73,2	2,4	6,3	5,2	-	-	845
Zwierzyniec	14,0	2,9	20,7	2,4	82,8	0,6	1,8	-	-	-	324

^a Dane skumulowane w latach 2002-2006.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 5 (129). **MONITORING SZCZEGÓLNYCH UCIAŹLIWOŚCI HAŁASU SAMOCHODOWEGO WEDŁUG NIEKTÓRYCH DRÓG KRAJOWYCH I MIEJSCOWOŚCI W LATACH 2002-2006**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba		Średnia odległość budynków od drogi w m	Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne (M)
	punktów ze szczególną uciążliwością	budynków położonych na odcinkach ze szczególną uciążliwością		
Droga krajowa nr 17	9	86	8,2	1359
Droga krajowa nr 63	1	4	3,0	751
Droga wojewódzka nr 858	1	10	8,0	62
Biłgoraj	2	25	8,0	205
Chełm	1	1	3,0	1792
Dąbrowica	1	9	20,0	41
Kurów	1	40	6,0	822
Lublin	12	19	7,0	.
Łuków	2	19	3,5	1364
Międzyrzec Podlaski	1	6	8,0	75
Piaski	1	5	5,0	41
Puławy	2	12	6,5	317
Zamość	3	25	5,0	291

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 6 (130). **WYNIKI POMIARU HAŁASU WYKONANE PRZY GŁÓWNYCH TRASACH KOMUNIKACYJNYCH WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO W 2006 R.**

LOKALIZACJA PUNKTU POMIAROWEGO	Poziom hałasu drogowego w porze dziennej w linii zabudowy w dB	Natężenie ruchu (liczba pojazdów na godzinę)	% pojazdów ciężkich
droga krajowa nr 2			
Tłuściec (przy szkole)	64,0	384	25,7
Wólka Dobryńska	65,5	377	23,7
Terespół, ul. Łąkowa 1	54,3	160	9,6
Sławacinek 21	67,3	670	15,9
droga krajowa nr 12/nr 17 ^a			
Puławy, ul. Lubelska 27	67,3	1624	12,9
Kurów, ul. Lubelska 27 ^a	76,1	706	47,0
Lublin, al. Warszawskie 101 ^a	70,5	772	22,0
Lublin, al. Witosa 20 ^a	70,1	2222	10,1
Krępiec, ul. Piasecka 60 ^a	75,1	1648	23,4
Marynin (przy szkole)	65,7	492	22,6
Brzeźno	68,2	502	19,5
Okopy Nowe (przy szkole)	65,1	318	1,6
Berdyszcze	59,0	337	38,6
droga krajowa nr 17			
Ryki, ul. Lubelska 9	64,7	1012	13,0
Żyrzyn	72,0	724	19,3
Piaski, ul. Chełmska 2	72,1	728	13,0
Piaski, ul. Zamojska 9	71,9	370	17,8

^a Punkt pomiarowy dotyczy również drogi krajowej nr 17.

Tabl. 6 (130). **WYNIKI POMIARU HAŁASU WYKONANE PRZY GŁÓWNYCH TRASACH KOMUNIKACYJNYCH WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO W 2006 R. (dok.)**

LOKALIZACJA PUNKTU POMIAROWEGO	Poziom hałasu drogowego w porze dziennej w linii zabudowy w dB	Natężenie ruchu (liczba pojazdów na godzinę)	% pojazdów ciężkich
droga krajowa nr 17 (dok.)			
Fajslawice, ul. Lubelska 28	66,1	598	18,1
Fajslawice, (przy kościele)	67,8	584	16,8
Orłów Drewniany	63,9	578	20,8
Izbica, ul. Lubelska 118	67,4	488	25,6
Sitaniec 172	68,4	848	28,2
Tomaszów Lubelski, ul. Zamojska 68	69,7	1440	23,6
Tomaszów Lubelski, ul. Lwowska 120 A	63,6	1111	24,2
Hrebenne, ul. Lwowska 158	62,3	308	28,9
droga krajowa nr 19			
Firlej	70,2	414	16,4
Lublin, al. Spółdzielczości Pracy 55	68,3	740	20,5
Konopnica 145	68,1	317	51,1
Kraśnik, ul. Lubelska 48	62,2	812	14,5
Kraśnik, ul. Lubelska 84	58,8	512	10,5
Kraśnik, ul. Janowska 101	59,8	566	14,8
Janów Lubelski, ul. Lubelska 42	68,2	450	12,9
Łukowisko 74	66,5	154	40,2
Radzyń Podlaski, ul. Kocka 1 C	64,8	500	15,7
Kąkolewnica	64,4	484	13,2
droga krajowa nr 63			
Łuków, ul. Siedlecka 7	64,3	709	9,6
Radzyń Podlaski, ul. Wisznicka 29	61,8	224	6,9
Wisznice, ul. Zawadzkiego 5	57,5	108	5,9
droga krajowa nr 68			
Dobryń Duży 21	56,6	100	71,0
droga krajowa nr 74			
Hrubieszów, ul. Zamojska 68	65,0	724	29,6
Hrubieszów, ul. Piłsudskiego 13	63,8	563	20,4
Szczebrzeszyn, ul. Zamojska 45	66,7	692	34,8
droga krajowa nr 76			
Stoczek Łukowski, ul. Piłsudskiego 26	66,5	385	9,3
Łuków, ul. Warszawska 51	65,3	1063	4,9
droga wojewódzka nr 83			
Krupe I nr 175 A	52,7	326	12,6
Rudka nr 1 B	53,7	387	10,3
Horodyszcze 12	65,1	436	5,0
Sawin 6	63,3	345	8,1
droga wojewódzka nr 812			
Wisznice, ul. Kościelna 3	66,0	400	9,2
droga wojewódzka nr 815			
Punkt na wysokości m. Niedźwiada	63,5	164	11,0
Parczew, ul. Lubartowska 2	60,0	304	14,1
droga wojewódzka nr 819			
Parczew, ul. Kościelna 124	60,5	243	1,6
droga wojewódzka nr 844			
Borek 139 (przed skrzyżowaniem na Wojsławice)	64,0	430	18,4
Kamień 131	65,8	364	14,8

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie.

IX. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA, OCENA SKUTKÓW DEGRADACJI ŚRODOWISKA

UWAGI METODYCZNE

Prezentowane w tym dziale dane dotyczą:

- wyników kontroli terenowo-laboratoryjnej wody dostarczanej ludności do spożycia,
- stanu sanitarnego urządzeń i artykułów spożywczych oraz stanu sanitarno-porządkowego obiektów kontrolowanych przez Inspekcję Sanitarną,
- wyników badań monitoringowych emisji zanieczyszczeń powietrza na obszarach ochrony uzdrowiskowej i pozostałej,
- wyników kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie czystości powietrza, wód, gleby, ochrony środowiska przed odpadami oraz poważnych awarii.

Dane dotyczące **oceny sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 IX 2000 r. w sprawie warunków, jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarcze, woda w kąpieliskach oraz zasad sprawowania kontroli jakości wody przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 82, poz. 937) oraz z dnia 19 XI 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 203, poz. 1718).

Informacje dotyczące **oceny sanitarnej kąpielisk** opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 X 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530).

Dane dotyczące oceny **stanu sanitarnego obiektów i jakości środków spożywczych** opracowano na podstawie wyników badań laboratoryjnych w oparciu o analizy, m. in. mikrobiologiczne, chemiczne i organoleptyczne tych artykułów, prowadzone przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w punktach sprzedaży i Weterynaryjnego Inspektoratu Sanitarnego w punktach uboju (w zakresie mięsa) na mocy ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia z dnia 25 XI 1970 r. (Dz. U. Nr 29, poz. 245 z późniejszymi zmianami) oraz z dnia 11 V 2001 r. (Dz. U. Nr 63, poz. 634 z późniejszymi zmianami).

Imisja (stężenie zanieczyszczeń) jest to ilość danego zanieczyszczenia pyłowego lub gazowego w jednostce objętości powietrza. Stężenia zanieczyszczeń służą do oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza poprzez porównanie ich ze stężeniami dopuszczalnymi. **Normy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza** zostały ustalone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 VI 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796).

Poważna awaria – zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Tabl. 1 (131). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w % ludności zaopatrywanej w wodę		
MIASTA			
Woda odpowiadająca wymaganiom			
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			
poniżej 100	97,6	95,0	94,5
100-1000	96,4	94,1	91,3
1001-10000	100,0	96,4	100,0
powyżej 10000	100,0	100,0	100,0
Woda nieodpowiadająca wymaganiom			
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			
poniżej 100	2,4	5,0	5,5
100-1000	3,6	5,9	8,7
1001-10000	-	3,6	-
powyżej 10000	-	-	-
WIEŚ			
Woda odpowiadająca wymaganiom			
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			
poniżej 100	95,4	93,7	93,0
100-1000	95,7	94,9	94,0
1001-10000	100,0	78,0	79,9
powyżej 10000	-	-	-
Studnie publiczne	100,0	100,0	100,0
Woda nie odpowiadająca wymaganiom			
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			
poniżej 100	4,6	6,3	7,0
100-1000	4,3	5,1	6,0
1001-10000	-	22,0	20,1
powyżej 10000	-	-	-
Studnie publiczne	-	-	-

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

Tabl. 2 (132). **BADANIA IMISJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW ZANIECZYSZCZEŃ DLA AGLOMERACJI LUBELSKIEJ W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki	Dwutlenek azotu (wartość dopuszczalna: 40 µg/m ³)	Tlenek węgla	Benzen (wartość dopuszczalna: 5 µg/m ³)	Ołów (wartość dopuszczalna: 0,5 µg/m ³)	Pył zawieszony PM10 (wartość dopuszczalna: 40 µg/m ³)
Stężenie średnie roczne w µg/m ³						
liczba stanowisk	5	5	1	4	2	5
minimalne	2,4	19,2	471	1,08	0,012	32,5
średnie	5,1	25,8	471	1,96	0,016	35,8
maksymalne	8,0	31,8	471	2,43	0,020	37,6

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 3 (133). **WYBRANE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Zakłady w ewidencji ogółem	2916	3017	2332
w tym skontrolowane	1175	1254	1077
Składowiska odpadów w ewidencji	136	.	.
Przeprowadzone kontrole ogółem	1325	1403	1228
w tym z pomiarem.....	423	289	299
Przypadki wystąpienia poważnych awarii.....	12	7	12

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 4 (134). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Monitoring powietrza:			
stanowiska pomiarowe	11	11	17
pobrane próbki	6237	9473	10481
wykonane oznaczenia.....	16266	12146	19261
w tym wskaźników fizykochemicznych	16242	12146	19253
W ramach kontroli:			
pobrane próbki	325	347	120
wykonane oznaczenia wskaźników fizykochemicznych	664	622	427
W ramach akcji związanych z poważnymi awariami:			
pobrane próbki	3	6	.
wykonane oznaczenia wskaźników fizykochemicznych	51	6	.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 5 (135). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY WÓD**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Monitoring:			
rzek - stanowiska pomiarowe	181	172	181
jezior:			
jeziora zbadane	10	10	10
stanowiska pomiarowe	18	22	14
wód podziemnych:			
stanowiska pomiarowe	44	35	42
Pobrane próbki ogółem	4277	3962	3540
w tym w ramach:			
monitoringu	2033	2555	1857
kontroli	1094	448	673
akcji związanych z poważnymi awariami	108	61	44
Wykonane oznaczenia ogółem	107106	103390	104583
w ramach:			
monitoringu	59033	59396	58620
wskaźników:			
fizykochemicznych	53783	53871	53401
hydrobiologicznych	1375	1447	1260
bakteriologicznych	3875	4078	3959
kontroli	5332	2586	3949
w tym wskaźników:			
fizykochemicznych	5262	2545	3847
bakteriologicznych	67	41	94
akcji związanych z poważnymi awariami	1465	565	659
w tym wskaźników fizykochemicznych	1402	527	649

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 6 (136). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY GLEB**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Stanowiska pomiarowe ogółem	52	53	75
Monitoring gleb:			
pobrane próbki pierwotne	279	273	366
wykonane oznaczenia	2502	2601	3352
w tym wskaźników fizykochemicznych	2502	2601	3352
W ramach kontroli:			
pobrane próbki pierwotne	21	15	34
wykonane oznaczenia wskaźników fizykochemicznych	87	25	59
W ramach akcji związanych z poważnymi awariami:			
pobrane próbki pierwotne	2	11	4
wykonane oznaczenia wskaźników fizykochemicznych	12	11	12

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 7 (137). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
W ramach kontroli:			
pobrane próbki pierwotne	31	151	179
wykonane oznaczenia.....	112	545	598
w tym wskaźników:			
fizykochemicznych	111	538	598
bakteriologicznych.....	1	7	-
W ramach akcji związanych z poważnymi awariami:			
pobrane próbki pierwotne	-	26	-
wykonane oznaczenia.....	-	122	-
w tym wskaźników fizykochemicznych	-	112	-

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 8 (138). **DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE POWAŻNYCH AWARII**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Liczba wykonanych kontroli	209	157	127
w zakładach dużego ryzyka	14	12	12
w zakładach zwiększonego ryzyka	8	10	8
w zakładach z rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii	134	115	88
interwencyjne.....	5	4	-
w sprawie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych..	43	16	19
w transporcie.....	5	-	-
Zarządzenia pokontrolne	98	64	49
w zakładach dużego ryzyka	2	3	1
w zakładach zwiększonego ryzyka	1	3	5
w zakładach z rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii	64	34	31
interwencyjne.....	3	4	-
w sprawie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych..	28	17	12
w trakcie realizacji	14	3	8

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 9 (139). **OCENA SANITARNA KĄPIELISK**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Ogółem według ewidencji w szt.....	66	54	56
w tym skontrolowane	64	53	52
o wymaganej klasie czystości wód w % obiektów skontrolowanych:			
odpowiadające	81,2	81,1	76,9
nieodpowiadające	18,8	18,9	23,1
pod względem:			
fizykochemicznym.....	12,5	15,1	17,3
bakteriologicznym.....	6,3	3,8	9,6

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

Tabl. 10 (140). **OCENA SANITARNA NIEKTÓRYCH KRAJOWYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH PRZEZ PAŃSTWOWĄ INSPEKCJĘ SANITARNA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Próby zdyskwalifikowane w % ogółem zbadanych:			
mleko płynne.....	3,8	1,5	2,5
masło	7,4	14,5	0,8
mięso ^a (bez konserw) według badań Inspekcji:			
Sanitarnej	2,4	1,9	4,1
Weterynaryjnej	2,2	0,7	-
tłuszcze:			
roślinne	-	-	2,6
zwierzęce	7,7	-	50,0
mieszaniny	-	-	-
pieczywo (w tym cukiernicze suche).....	7,7	-	3,2
owoce, warzywa, grzyby i przetwory (bez konserw).....	2,0	1,4	3,0
napoje bezalkoholowe.....	-	-	16,7

a W tym drób i przetwory z mięsa drobiowego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – w zakresie oceny sanitarnej mięsa przeprowadzonej przez Inspekcję Weterynaryjną.

Tabl. 11 (141). **STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO - ŻYWIENIOWYCH, OBIEKTÓW PRODUKCJI I OBROTU PRZEDMIOTAMI UŻYTKU W OCENIE PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Obiekty według ewidencji ogółem.....	18085	17499	17207
w tym skontrolowane	16964	15755	14693
Liczba:			
przeprowadzonych kontroli.....	30404	26677	24114
wydanych decyzji administracyjnych	3765	3541	2623
w tym przerwania produkcji.....	116	90	110

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

Tabl. 12 (142). **DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Liczba zbadanych próbek.....	6608	5620	5385
środków spożywczych:			
krajowych.....	5306	4510	4400
z importu	621	262	401
przedmiotów użytku:			
krajowych.....	133	170	113
z importu	27	43	40
sanitarnych	319	312	160
z zatruc pokarmowych	202	323	271
w tym % próbek zdyskwalifikowanych:			
środków spożywczych:			
krajowych.....	4,3	2,6	3,8
z importu	3,4	0,8	2,2
przedmiotów użytku:			
krajowych.....	6,0	4,1	0,9
z importu	3,7	16,3	10,0
sanitarnych	8,8	10,9	6,9

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

Tabl. 13 (143). **KOŁA I CZŁONKOWIE LIGI OCHRONY PRZYRODY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Koła	213	216	203
Członkowie.....	8561	7990	7485
w tym młodzież	8221	7680	7183

Źródło: dane Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody.

X. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

UWAGI METODYCZNE

W dziale podano informacje dotyczące zakresu i form oraz skuteczności ekonomicznych środków i narzędzi działania na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Dane o **nakładach** (do 2005 r. określanych jako wydatki) i **efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska** zaprezentowano zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Powyższa Klasyfikacja opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrażanego przez Unię Europejską i EUROSTAT. Wyróżniono 9 dziedzin ochrony środowiska:

- ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu,
- gospodarka ściekowa i ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochrona wód podziemnych i powierzchniowych,
- zmniejszenie hałasu i wibracji,
- ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- ochrona przed promieniowaniem jonizującym,
- działalność badawczo-rozwojowa,
- pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Przedsięwzięcia „**końca rury**” nie ingerują w proces produkcyjny (produkcja może być prowadzona bez tej inwestycji), lecz redukują lub unieszkodliwiają zanieczyszczenia powstałe w procesie produkcji. Przedsięwzięcia „**zintegrowane**” **zapobiegające zanieczyszczeniom** prowadzą do zmniejszenia ilości wytwarzanych zanieczyszczeń poprzez modyfikację procesów technologicznych (wymiana lub modernizacja linii produkcyjnej, zakup dodatkowych urządzeń), co powoduje, że produkcja staje się bardziej czysta i przyjazna środowisku.

Do **inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu** zalicza się: instalacje urządzeń oczyszczających i dezodorujących (odpylających, redukujących, unieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniającą zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, a także zadania związane z urządzeniem stref ochronnych i wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto zalicza się: nowe techniki i technologie spalania paliw, modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydanych do powietrza powstających w procesie spalania, niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych), dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrykingu. Nie ujmowane są urządzenia redukujące zanieczyszczenia powietrza, a stanowiące integralną część procesu technologicznego zapewniającego odpowiednią jakość surowców i półproduktów do kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do **inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód** zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych i do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechanicznego, chemicznego, biologicznego i z podwyższonym usuwaniem biogenów), a także oczyszczalnie indywidualne przydomowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczaniem ścieków, urządzenia do rolniczego (leśnego) wykorzystania ścieków, do utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, do gromadzenia ścieków, jak również wyposażenie oczyszczalni w aparaturę i urządzenia kontrolno-pomiarowe w przypadkach, gdy nie są one ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe, urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków, systemy obiegowego zasilania wodą, zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym, tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami, ochroną i przywróceniem wartości użytkowej gleb oraz ochroną wód podziemnych i powierzchniowych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało- i bezodpadowe,
- zbieranie, w tym selektywne odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. metody i sposoby oraz urządzenia, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilościowa odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np.: wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podsadzania wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę opadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpa-

dów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,

- rekultywację składowisk, hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie rekultywowanej powierzchni do zagospodarowania,
- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działania związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji,
- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych, a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,
- wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby i wód podziemnych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- przedsięwzięcia dotyczące tworzenia i funkcjonowania obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych prawnie chronionych (parki narodowe i krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe),
- ochronę i restytucję (oprócz restytucji przemysłowej) rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt i roślin oraz ekosystemów i odnowę zniszczonego krajobrazu, a także restytucję opuszczonych obszarów górniczych i kamieniołomów,
- przebudowę drzewostanów w sferach uszkodzeń lasów.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszeniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszenie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,
- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywoplotów, okien dźwiękoszczelnych i innych działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego a także powodowanego ruchem lotniczym),
- urządzenia i zakup przyrządów pomiarowych do pomiaru natężenia hałasu (nie zalicza się zadań związanych z bhp – zmniejszenie hałasu na stanowiskach pracy).

Do **inwestycji związanych z ochroną przed promieniowaniem jonizującym** zalicza się zakup urządzeń lub wyposażenia zmniejszających skutki promieniowania jonizującego oraz przyrządów pomiarowych do mierzenia promieniowania.

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną** zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje uzdatniania, filtry, stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej – bez przyłączy do bu-

dynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,

- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
- regulację rzek i zabudowę potoków,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
- budowę stacji pomp na zwałach i obszarach depresyjnych.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej do 2005 r. były określane jako wydatki inwestycyjne.

Opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian dotyczą kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód, z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód stanowiących własność Państwa.

Kary za nieprzestrzeganie wymagań ochrony powietrza dotyczą kwot pieniężnych wymierzanych za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wody, wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy o prawie geologicznym i górniczym oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne oraz kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków (art. 128 prawa geologicznego i górniczego) oraz innych wpływów: np. za spław oraz wydobywanie kruszywa i piasku z wód, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskane pożyczki. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** zostały utworzone 1 lipca 1989 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. „O zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy – Prawo wodne” (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Od 1993 r. utworzono **gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**, a równocześnie z wdrożeniem ustawy reformującej administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872) utworzono **powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych został utworzony na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 26 marca 1982 r. (Dz. U. Nr 11, poz. 79) i utrzymany mocą nowej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. Nr 15, poz. 78 z późniejszymi zmianami). Dochodami Funduszu są: należności i opłaty związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji, opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, opłaty podwyższone za nieterminową rekultywację gruntów zdewastowanych oraz inne dochody. Fundusz dzieli się na terenowy i centralny. Środkami funduszu terenowego (80% dochodów) dysponuje samorząd województwa, a środkami funduszu centralnego, tworzonego z 20% dochodów – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 1 (144). **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
OCHRONA ŚRODOWISKA			
OGÓLEM	193498,2	225295,3	256761,9
na 1 mieszkańca w zł.....	89	103	118
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	31693,0	27203,4	62043,0
Zapobieganie zanieczyszczeniom.....	24549,7	15624,4	37472,0
w tym:			
nowe techniki i technologie spalania paliw.....	24409,3	11550,4	26603,1
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni.....	23767,4	11107,5	26503,1
niekonwencjonalne źródła energii.....	140,4	2913,0	9843,5
Redukcja zanieczyszczeń.....	7059,6	11476,8	24571,0
w zakresie ochrony powietrza.....	7059,6	11361,8	23956,0
pyłowych.....	2968,4	3417,3	20064,5
gazów odlotowych.....	4091,2	7944,5	3891,5
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej.....	-	115,0	615,0
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów.....	83,7	102,2	-
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	146828,5	179444,0	181932,7
Zapobieganie zanieczyszczeniom.....	32,0	-	-
w tym nowe techniki i technologie produkcji.....	32,0	-	-
Sieć kanalizacyjna odprowadzająca.....	82166,6	85975,0	94291,6
ścieki.....	72107,9	73262,3	76980,1
wody (ścieki) opadowe.....	10058,7	12712,7	17311,5
Oczyszczanie ścieków.....	64160,3	93200,5	87031,5
w tym:			
przemysłowych.....	6606,8	29317,3	28140,7
komunalnych.....	47305,2	58951,6	52510,0
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów.....	155,6	212,5	380,6
Pozostałe rodzaje działalności.....	314,0	56,0	229,0
Gospodarka odpadami	13155,9	13345,1	10008,4
Zbieranie odpadów i ich transport.....	4857,3	4735,0	6391,7
w tym odpadów komunalnych.....	4649,0	3671,4	6111,2
selektywne zbieranie odpadów.....	961,8	674,5	692,4
w tym odpadów komunalnych.....	753,5	439,7	512,0
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych.....	926,8	15,0	-
w tym:			
spalanie.....	-	-	-
składowanie.....	432,1	15,0	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów.....	494,7	-	-

Tabl. 1 (144). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)			
Gospodarka odpadami (dok.)			
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	4904,0	6101,1	2030,5
spalanie	120,4	-	-
składowanie	4531,6	5900,3	1941,5
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów	252,0	200,8	89,0
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	40,0	15,0
Pozostałe rodzaje działalności	2467,8	2454,0	1571,2
związane z recyklingiem i wykorzystaniem odpadów	2133,5	2190,0	1166,0
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk	334,3	264,0	405,2
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	607,4	3682,1	1911,0
Zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń	587,5	3636,2	1858,0
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	19,9	45,9	53,0
Zmniejszanie hałasu i wibracji	5,7	137,8	787,6
Ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu (wibracji)	-	-	611,6
Budowa urządzeń antyhałasowych i antywibracyjnych	5,1	125,8	176,0
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	0,6	12,0	-
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	898,1	41,4	46,6
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	881,1	41,4	46,6
Ochrona naturalnego i półnaturalnego krajobrazu	17,0	-	-
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	309,6	1441,5	32,6
w tym:			
działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna	220,6	14,0	32,6
oszczędzanie energii	69,0	1427,5	-
GOSPODARKA WODNA			
OGÓLEM	100059,3	58184,1	76797,9
na 1 mieszkańca w zł	46	27	35
z ogółem na:			
ujęcia i doprowadzenia wody	59045,2	35860,9	52186,0
budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	6998,3	5593,5	4527,1
zbiorniki wody	4982,5	7053,7	9025,2
regulację i zabudowę rzek i potoków	3316,6	433,8	3256,3
obwałowania przeciwpowodziowe	19497,3	9005,2	7285,7
stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych	6219,4	237,0	517,6

Tabl. 2 (145). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (ceny bieżące)**

I. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zapobieganie zanieczyszczeniom				Redukcja zanieczyszczeń		
		razem	w tym nowe techniki i technologie spalania paliw		niekonwencjonalne źródła energii	razem	w tym	
			razem	w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni			pyłowych	gazowych
w tys. zł								
WOJEWÓDZTWO .	62043,0	37472,0	26603,1	26503,1	9843,5	24571,0	20064,5	3891,5
Podregion bialskopodlaski.....	14956,2	11374,2	11374,2	11374,2	-	3582,0	2967,0	-
Powiaty:								
bialski.....	795,0	795,0	795,0	795,0	-	-	-	-
parczewski	1713,7	1713,7	1713,7	1713,7	-	-	-	-
radzyński.....	3345,5	1368,5	1368,5	1368,5	-	1977,0	1977,0	-
włodawski	3164,0	2174,0	2174,0	2174,0	-	990,0	990,0	-
Miasto na prawach powiatu:								
Biała Podlaska.....	5938,0	5323,0	5323,0	5323,0	-	615,0	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	10545,7	8245,7	6760,3	6760,3	460,0	2300,0	2300,0	-
Powiaty:								
biłgorajski	-	-	-	-	-	-	-	-
chełmski	159,0	-	-	-	-	159,0	159,0	-
hrubieszowski	2038,3	1288,5	828,5	828,5	460,0	749,8	749,8	-
krasnostawski	864,7	864,7	864,7	864,7	-	-	-	-
tomaszowski.....	1274,4	1274,4	1274,4	1274,4	-	-	-	-
zamojski	2195,9	2195,9	2195,9	2195,9	-	-	-	-
Miasta na prawach powiatu:								
Chełm.....	-	-	-	-	-	-	-	-
Zamość.....	4013,4	2622,2	1596,8	1596,8	-	1391,2	1391,2	-
Podregion lubelski..	36541,1	17852,1	8468,6	8368,6	9383,5	18689,0	14797,5	3891,5
Powiaty:								
janowski.....	8,0	8,0	8,0	8,0	-	-	-	-
kraśnicki.....	479,0	152,8	152,8	152,8	-	326,2	78,7	247,5
lubartowski.....	8306,0	8306,0	137,5	137,5	8168,5	-	-	-
lubelski.....	803,7	803,7	803,7	803,7	-	-	-	-
łęczyński	3862,0	3862,0	2647,0	2647,0	1215,0	-	-	-
łukowski.....	1860,9	1860,9	1860,9	1760,9	-	-	-	-
opolski.....	1369,7	1369,7	1369,7	1369,7	-	-	-	-
puławski	10229,9	-	-	-	-	10229,9	8384,9	1845,0
rycki	-	-	-	-	-	-	-	-
świdnicki.....	7795,7	-	-	-	-	7795,7	5996,7	1799,0
Miasto na prawach powiatu:								
Lublin.....	1826,2	1489,0	1489,0	1489,0	-	337,2	337,2	-

Tabl. 2 (145). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (cd.)**

II. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym					
		sieć kanalizacyjna odprowadzająca		oczyszczanie ścieków			
		ścieki	wody (ścieki) opadowe	przemysłowych	komunalnych	prywatnych	podczyszczalnie ścieków przemysłowych
w tys. zł							
WOJEWÓDZTWO	181932,7	76980,1	17311,5	28140,7	52510,0	4357,4	2023,4
Podregion białkopodlaski	22147,9	13756,1	1636,5	1594,4	2790,3	1461,6	909,0
Powiaty:							
białski	4955,4	2660,5	191,1	-	680,0	1400,6	23,2
parczewski	1239,0	1184,0	-	-	31,0	24,0	-
radzyński	4785,5	1743,3	753,5	8,0	1369,9	37,0	873,8
włodawski	505,0	64,0	-	-	441,0	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska	10663,0	8104,3	691,9	1586,4	268,4	-	12,0
Podregion chełmsko-zamojski	58845,0	26590,8	3509,4	1419,8	24006,0	2444,3	819,1
Powiaty:							
biłgorajski	11427,9	6381,4	1796,0	444,0	2599,5	207,0	-
chełmski	3971,6	2285,9	10,7	-	403,3	1271,7	-
hrubieszowski	12536,1	5000,5	-	967,4	6553,3	14,9	-
krasnostawski	8894,0	4108,0	198,0	8,4	3628,9	950,7	-
tomaszowski	11289,7	3401,1	78,0	-	7810,0	-	-
zamojski	4953,4	2669,5	10,8	-	1454,0	-	819,1
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm	1033,0	983,0	50,0	-	-	-	-
Zamość	4739,3	1761,4	1365,9	-	1557,0	-	-
Podregion lubelski	100939,8	36633,2	12165,6	25126,5	25713,7	451,5	295,3
Powiaty:							
janowski	3090,0	2767,0	320,0	3,0	-	-	-
kraśnicki	620,2	33,0	308,0	-	-	279,2	-
lubartowski	5321,9	5000,8	65,0	-	256,1	-	-
lubelski	9657,0	6160,3	10,7	-	3486,0	-	-
łęczyński	10985,9	913,7	567,0	-	9319,3	-	185,9
łukowski	7048,5	4187,0	695,8	-	1771,8	68,9	-
opolski	1970,7	951,2	94,0	-	907,6	-	17,9
puławski	28861,8	8567,4	2830,3	17225,5	161,9	76,7	-
rycki	3841,2	1348,2	1890,6	-	418,4	-	-
świdnicki	9158,9	312,0	806,5	7898,0	58,0	26,7	12,7
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin	20383,7	6392,6	4577,7	-	9334,6	-	78,8

Tabl. 2 (145). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (cd.)**

III. GOSPODARKA ODPADAMI ORAZ OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gospodarka odpadami					Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	
	ogółem	w tym				ogółem	w tym zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń
		zbieranie odpadów i ich transport		unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne			
		razem	w tym selektywne zbieranie odpadów	razem	w tym składowanie odpadów		
w tys. zł							
WOJEWÓDZTWO	10008,4	6391,7	692,4	2030,5	1941,5	1911,0	1858,0
Podregion bialskopodlaski.....	623,5	462,0	-	132,4	91,4	144,0	99,0
Powiaty:							
bialski.....	399,1	385,0	-	-	-	75,0	45,0
parczewski.....	7,0	7,0	-	-	-	-	-
radzyński.....	44,0	-	-	44,0	44,0	69,0	54,0
włodawski.....	85,0	70,0	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	88,4	-	-	88,4	47,4	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	4728,6	3470,9	251,1	939,0	939,0	94,0	94,0
Powiaty:							
biłgorajski.....	-	-	-	-	-	-	-
chełmski.....	298,0	298,0	-	-	-	-	-
hrubieszowski.....	-	-	-	-	-	47,0	47,0
krasnostawski.....	455,7	187,7	155,0	-	-	-	-
tomaszowski.....	924,8	100,1	-	774,0	774,0	47,0	47,0
zamojski.....	2368,0	2203,0	-	165,0	165,0	-	-
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	-	-	-	-	-	-	-
Zamość.....	682,1	682,1	96,1	-	-	-	-
Podregion lubelski..	4656,3	2458,8	441,3	959,1	911,1	1673,0	1665,0
Powiaty:							
janowski.....	75,0	75,0	-	-	-	-	-
kraśnicki.....	-	-	-	-	-	-	-
lubartowski.....	346,9	343,2	-	-	-	-	-
lubelski.....	108,6	108,6	90,3	-	-	144,0	144,0
łęczyński.....	302,3	302,3	-	-	-	-	-
łukowski.....	232,0	206,0	-	26,0	26,0	-	-
opolski.....	103,5	23,7	-	19,6	19,6	45,0	45,0
puławski.....	637,5	190,0	-	440,1	440,1	288,7	288,7
rycki.....	1,1	-	-	-	-	-	-
świdnicki.....	539,4	114,0	114,0	425,4	425,4	771,1	771,1
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	2310,0	1096,0	237,0	48,0	-	424,2	416,2

Tabl. 2 (145). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (dok.)**
IV. POZOSTAŁE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zmniejszanie hałasu i wibracji	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	Pozostała działalność związana z ochroną środowiska
	w tys. zł		
WOJEWÓDZTWO	787,6	46,6	32,6
Podregion białkopodlaski	-	-	12,6
Powiaty:			
białski	-	-	12,6
parczewski	-	-	-
radzyński	-	-	-
włodawski	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:			
Biała Podlaska	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	42,0	46,6	-
Powiaty:			
biłgorajski	-	-	-
chełmski	-	-	-
hrubieszowski	42,0	-	-
krasnostawski	-	-	-
tomaszowski	-	-	-
zamojski	-	-	-
Miasta na prawach powiatu:			
Chełm	-	-	-
Zamość	-	46,6	-
Podregion lubelski	745,6	-	20,0
Powiaty:			
janowski	-	-	-
kraśnicki	-	-	-
lubartowski	134,0	-	-
lubelski	-	-	20,0
łęczyński	-	-	-
łukowski	-	-	-
opolski	-	-	-
puławski	-	-	-
rycki	606,0	-	-
świdnicki	5,6	-	-
Miasto na prawach powiatu:			
Lublin	-	-	-

Tabl. 3 (146). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA
 WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ORAZ KIERUNKÓW
 INWESTOWANIA W 2006 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki					Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe	Inne środki
		własne	w tym z budżetu			z zagranicy			
			centralnego	wojewódz-twa	gminy				
w tys. zł									
OGÓŁEM	256761,9	124694,7	2050,0	550,2	1586,2	39761,8	68958,1	11510,6	7021,7
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	62043,0	40681,1	-	159,0	84,0	5800,5	11623,4	2747,3	797,7
zapobieganie zanieczyszczeniom.....	37472,0	20068,6	-	159,0	84,0	5800,5	9129,9	2047,3	182,7
w tym nowe techniki i technologie spalania paliw.....	26603,1	17349,8	-	159,0	84,0	275,8	6504,5	2047,3	182,7
redukcja zanieczyszczeń.....	24571,0	20612,5	-	-	-	-	2493,5	700,0	615,0
w tym:									
pyłowych.....	20064,5	18371,0	-	-	-	-	993,5	700,0	-
gazów odlotowych.....	3891,5	2241,5	-	-	-	-	1500,0	-	-
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	181932,7	76798,3	2030,0	259,2	936,8	32445,3	55186,5	7956,3	5841,7
sieć kanalizacyjna odprowadzająca.....	94291,6	38703,8	829,0	96,0	897,8	24100,1	22045,7	3253,1	3917,5
oczyszczanie ścieków w tym komunalnych.....	87031,5	37591,9	1201,0	163,2	39,0	8345,2	33033,8	4703,2	1924,2
w tym komunalnych.....	52510,0	14273,1	1201,0	163,2	39,0	7829,7	23277,7	4083,2	1613,1
pomiary, kontrola, działalność laboratoriów.....	380,6	380,6	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe rodzaje działalności.....	229,0	122,0	-	-	-	-	107,0	-	-
Gospodarka odpadami	10008,4	4568,5	20,0	132,0	565,4	1516,0	2068,2	756,0	382,3
zbieranie odpadów i ich transport.....	6391,7	2611,7	-	132,0	465,4	992,0	1225,3	616,0	349,3
w tym komunalnych.....	6111,2	2439,1	-	132,0	465,4	992,0	1117,4	616,0	349,3
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne.....	2030,5	1054,6	-	-	100,0	-	842,9	-	33,0
w tym składowanie.....	1941,5	965,6	-	-	100,0	-	842,9	-	33,0
pomiary, kontrola, działalność laboratoriów.....	15,0	15,0	-	-	-	-	-	-	-

Tabl. 3 (146). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA
 WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ORAZ KIERUNKÓW
 INWESTOWANIA W 2006 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki				z zagranicy	Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe centralnego	Inne środki własne wojewody
		własne	w tym z budżetu						
			centralnego	wojewódz-twa	gminy				
w tys. zł									
Gospodarka odpadami (dok.)									
pozostałe rodzaje działalności	1571,2	887,2	20,0	-	-	524,0	-	140,0	-
w tym związane z recyklingiem i wykorzystywaniem odpadów	1166,0	622,0	20,0	-	-	524,0	-	-	-
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych..	1911,0	1911,0	-	-	-	-	-	-	-
zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń...	1858,0	1858,0	-	-	-	-	-	-	-
pomiary, kontrola, laboratoriów	53,0	53,0	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszanie hałasu i wibracji	787,6	671,6	-	-	-	-	65,0	51,0	-
ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu (wibracji)	611,6	611,6	-	-	-	-	-	-	-
budowa urządzeń antyhałasowych i antywibracyjnych..	176,0	60,0	-	-	-	-	65,0	51,0	-
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	46,6	46,6	-	-	-	-	-	-	-
ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk .	46,6	46,6	-	-	-	-	-	-	-
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	32,6	17,6	-	-	-	-	15,0	-	-
w tym działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna.....	32,6	17,6	-	-	-	-	15,0	-	-

Tabl. 4 (147). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2004	2005	2006
	w tys. zł			w odsetkach		
OGÓŁEM	193498,2	225295,3	256761,9	100,0	100,0	100,0
Środki:						
własne	81899,7	96291,9	124694,7	42,3	42,7	48,6
z budżetu:						
centralnego.....	1994,3	2209,7	2050,0	1,0	1,0	0,8
województwa	2595,5	1450,3	550,2	1,3	0,6	0,2
powiatu	1236,2	15,3	628,6	0,6	0,0	0,2
gminy	300,7	5405,7	1586,2	0,2	2,4	0,6
z zagranicy	35834,1	40681,8	39761,8	18,5	18,1	15,5
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)....	46377,0	47778,4	68958,1	24,0	21,2	26,9
Kredyty i pożyczki krajowe ...	19818,4	16999,5	11510,6	10,2	7,5	4,5
Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane	3442,3	14462,7	7021,7	1,8	6,4	2,7

Tabl. 5 (148). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2004	2005	2006
	w tys. zł			w odsetkach		
OGÓŁEM	193498,2	225295,3	256761,9	100,0	100,0	100,0
Grupy inwestorów:						
przedsiębiorstwa	66135,9	96120,5	127586,6	34,2	42,7	49,7
gminy	124927,3	115424,2	127550,6	64,5	51,2	49,7
jednostki budżetowe	2435,0	13750,6	1624,7	1,3	6,1	0,6

Tabl. 6 (149). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG RODZAJU INWESTYCJI (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2004	2005	2006
	w tys. zł			w odsetkach		
OGÓŁEM	193498,2	225295,3	256761,9	100,0	100,0	100,0
Rodzaje inwestycji:						
wyłącznie:						
„końca rury”.....	168260,0	204551,2	216775,3	87,0	90,8	84,4
w tym monitoring	259,8	412,6	448,6	0,1	0,2	0,2
zintegrowane.....	24650,7	17107,9	38128,6	12,7	7,6	14,8
łączone (mieszane):						
„końca rury”.....	587,5	2832,9	1858,0	0,3	1,3	0,7
zintegrowane.....	-	803,3	-	-	0,4	-

Tabl. 7 (150). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA
 WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW
 W 2006 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki					Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe	Inne środki
		własne	w tym z budżetu			z zagranicy			
			centralnego	wojewódzwa	gminy				
w tys. zł									
WOJEWÓDZTWO	256761,9	124694,7	2050,0	550,2	1586,2	39761,8	68958,1	11510,6	7021,7
Podregion									
 bialskopodlaski.....	37884,2	14433,1	-	159,0	985,4	6440,0	11526,6	3481,5	858,6
Powiaty:									
bialski.....	6237,1	3012,4	-	-	194,0	39,0	2312,3	620,0	59,4
parczewski.....	2959,7	1639,7	-	-	-	-	600,0	600,0	120,0
radzyński.....	8244,0	2832,1	-	159,0	-	515,5	4003,4	701,5	32,5
włodawski.....	3754,0	2154,0	-	-	-	-	40,0	1560,0	-
Miasto na prawach powiatu:									
Biała Podlaska.....	16689,4	4794,9	-	-	791,4	5885,5	4570,9	-	646,7
Podregion									
 chełmsko-zamojski	74301,9	31532,9	1609,1	229,0	39,0	10284,0	21732,8	5506,9	3338,2
Powiaty:									
biłgorajski.....	11427,9	4154,9	-	18,0	39,0	2203,0	4617,0	-	396,0
chełmski.....	4428,6	1211,7	-	-	-	145,0	2774,0	-	297,9
hrubieszowski.....	14663,4	6216,4	1201,0	-	-	4579,7	2545,0	-	121,3
krasnostawski.....	10214,4	2896,7	-	-	-	419,0	1424,8	3640,9	1833,0
tomaszowski.....	13535,9	4652,6	-	-	-	275,8	8221,5	-	356,0
zamojski.....	9517,3	4691,4	87,4	211,0	-	2661,5	-	1866,0	-
Miasta na prawach powiatu:									
Chełm.....	1033,0	676,0	-	-	-	-	357,0	-	-
Zamość.....	9481,4	7033,2	320,7	-	-	-	1793,5	-	334,0
Podregion lubelski..	144575,8	78728,7	440,9	162,2	561,8	23037,8	35698,7	2522,2	2824,9
Powiaty:									
janowski.....	3173,0	585,0	249,0	-	43,0	1871,0	409,0	-	16,0
kraśnicki.....	1099,2	849,2	-	-	-	-	100,0	-	-
lubartowski.....	14108,8	3266,0	-	78,0	418,8	6109,7	3202,3	818,0	216,0
lubelski.....	10733,3	2819,2	171,9	-	-	3857,9	3700,0	-	184,3
łęczyński.....	15150,2	4948,6	-	-	-	134,0	9649,3	341,0	77,3
łukowski.....	9141,4	4606,5	-	-	-	1831,6	2100,1	590,7	12,5
opolski.....	3488,9	727,3	-	84,2	-	1007,3	1149,6	508,5	12,0
puławski.....	40017,9	30686,0	-	-	100,0	4216,3	4780,6	-	110,0
rycki.....	4448,3	3805,3	-	-	-	-	107,0	-	212,4
świdnicki.....	18270,7	9624,9	-	-	-	-	8564,0	80,0	1,8
Miasto na prawach powiatu:									
Lublin.....	24944,1	16810,7	20,0	-	-	4010,0	1936,8	184,0	1982,6

Tabl. 8 (151). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2006 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł	w odsetkach	w tys. zł	w odsetkach
OGÓŁEM	256761,9	100,0	76797,9	100,0
w tym:				
przemysł.....	89861,8	35,0	1941,7	2,5
przetwórstwo przemysłowe	48157,7	18,8	25,0	0,0
w tym:				
produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych.....	8097,3	3,2	-	-
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	780,0	0,3	-	-
produkcja wyrobów chemicznych ..	25610,4	10,0	-	-
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych.....	231,0	0,1	-	-
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1787,1	0,7	25,0	0,0
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	9697,0	3,8	-	-
budownictwo.....	990,0	0,4	-	-
handel i naprawy ^Δ	1026,9	0,4	633,0	0,8
transport, gospodarka magazynowa i łączność	6262,3	2,4	-	-
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	746,4	0,3	-	-
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	128404,6	50,0	61322,0	79,8
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1234,0	0,5	-	-
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	28235,9	11,0	12901,2	16,8

Tabl. 9 (152). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ujęcia i doprowadzenia wody	Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	Zbiorniki wodne	Regulacja i zabudowa rzek i potoków	Obwałowania przeciwpowodziowe	Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych
WOJEWÓDZTWO	76797,9	52186,0	4527,1	9025,2	3256,3	7285,7	517,6
Podregion białkopodlaski ..	14866,9	12012,8	1311,6	-	309,6	759,3	473,6
Powiaty:							
białski.....	6733,1	5444,2	8,4	-	248,4	759,3	272,8
parczewski	821,9	621,1	-	-	-	-	200,8
radzyński.....	1668,9	1603,9	65,0	-	-	-	-
włodawski.....	1863,6	1863,6	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
Biała Podlaska.....	3779,4	2480,0	1238,2	-	61,2	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	21509,0	15565,0	1254,0	2340,6	2349,4	-	-
Powiaty:							
biłgorajski	2292,0	932,6	1225,0	-	134,4	-	-
chełmski	4918,8	3943,0	29,0	-	946,8	-	-
hrubieszowski	2760,2	2760,2	-	-	-	-	-
krasnostawski.....	2953,7	2953,7	-	-	-	-	-
tomaszowski.....	2236,4	1789,5	-	446,9	-	-	-
zamojski.....	5657,0	2495,1	-	1893,7	1268,2	-	-
Miasta na prawach powiatu:							
Chełm.....	378,0	378,0	-	-	-	-	-
Zamość.....	312,9	312,9	-	-	-	-	-
Podregion lubelski.....	40422,0	24608,2	1961,5	6684,6	597,3	6526,4	44,0
Powiaty:							
janowski.....	884,8	879,0	-	-	5,8	-	-
kraśnicki.....	9419,0	4013,8	-	4465,6	-	924,2	15,4
lubartowski.....	1726,6	1244,3	39,0	-	443,3	-	-
lubelski.....	2467,1	1724,6	586,8	73,0	82,7	-	-
łęczyński.....	3928,4	2811,5	251,1	865,8	-	-	-
łukowski.....	1511,6	1356,1	155,5	-	-	-	-
opolski.....	5651,0	287,0	80,9	-	-	5269,9	13,2
puławski.....	4123,9	2470,9	595,6	740,3	-	317,1	-
rycki.....	1241,4	1128,6	7,0	90,4	-	-	15,4
świdnicki.....	1807,0	1807,0	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
Lublin.....	7661,2	6885,4	245,6	449,5	65,5	15,2	-

Tabl. 10 (153). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2004 b – 2005 c – 2006	Ogółem	Ujęcia i doprowa- dzenia wody	Budowa i moderni- zacja stacji uzdatniania wody	Zbiorniki wodne	Regulacja i zabudo- wa rzek i potoków	Obwałowa- nia przeciw- powodziowe	Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych	
								w tys. zł
OGÓŁEM	a	100059,3	59045,2	6998,3	4982,5	3316,6	19497,3	6219,4
	b	581840,1	35860,9	5593,5	7053,7	433,8	9005,2	237,0
	c	76797,9	52186,0	4527,1	9025,2	3256,3	7285,7	517,6
Środki:								
własne	a	35177,1	32128,2	2375,2	673,7	-	-	-
	b	25232,6	21370,4	2245,2	1490,0	42,0	85,0	-
	c	38002,1	31336,9	2265,0	3693,2	707,0	-	-
z budżetu:								
centralnego.....	a	7027,8	382,0	194,8	1102,5	419,9	4072,7	855,9
	b	5564,9	366,6	121,9	-	268,8	4570,6	237,0
	c	3323,9	294,9	-	1204,1	1021,8	688,3	114,8
województwa	a	3519,6	1026,3	-	1444,3	109,2	939,8	-
	b	2469,7	64,1	183,0	1878,2	3,0	341,4	-
	c	1739,8	-	-	710,6	336,5	648,7	44,0
powiatu	a	32,0	32,0	-	-	-	-	-
	b	37,1	37,1	-	-	-	-	-
	c	-	-	-	-	-	-	-
gminy	a	206,9	206,9	-	-	-	-	-
	b	811,3	644,7	166,6	-	-	-	-
	c	1179,9	1100,9	79,0	-	-	-	-
z zagranicy	a	39019,2	14641,9	1252,3	589,2	2787,5	14384,8	5363,5
	b	11348,5	6264,3	1958,0	-	120,0	3006,2	-
	c	11894,4	4084,7	622,9	637,7	1191,0	4999,3	358,8
Fundusze ekologiczne (po- życzki, kredyty, dotacje).....	a	4994,8	1959,7	1762,3	1172,8	-	100,0	-
	b	6010,4	686,5	699,5	3622,4	-	1002,0	-
	c	6700,1	2922,1	1449,0	1379,6	-	949,4	-
Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe)	a	8148,3	6734,6	1413,7	-	-	-	-
	b	3102,8	2891,3	211,5	-	-	-	-
	c	7548,2	6054,2	94,0	1400,0	-	-	-
Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane).....	a	1933,6	1933,6	-	-	-	-	-
	b	3606,8	3535,9	7,8	63,1	-	-	-
	c	6409,5	6392,3	17,2	-	-	-	-

Tabl. 11 (154). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2006 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Środki					Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe	Inne środki
		własne	w tym z budżetu			z zagranicy			
			centralnego	wojewódz-twa	gminy				
w tys. zł									
WOJEWÓDZTWO	76797,9	38002,1	3323,9	1739,8	1179,9	11894,4	6700,1	7548,2	6409,5
Podregion									
 bialskopodlaski.....	14866,9	6596,6	458,9	61,4	88,3	4756,5	1604,6	873,0	427,6
Powiaty:									
bialski.....	6733,1	3437,1	310,3	0,2	9,0	2389,0	310,0	189,0	88,5
parczewski	821,9	386,9	48,7	-	-	152,1	-	200,0	34,2
radzyński.....	1668,9	1321,9	-	-	-	-	52,0	-	295,0
włodawski.....	1863,6	529,0	99,9	-	-	-	750,7	484,0	-
Miasto na prawach po-wiatu:									
Biała Podlaska.....	3779,4	921,7	-	61,2	79,3	2215,4	491,9	-	9,9
Podregion									
 chełmsko-zamojski	21509,0	9194,1	1908,2	979,6	29,0	1062,4	2601,5	2489,2	3245,0
Powiaty:									
biłgorajski	2292,0	1342,6	-	134,4	29,0	-	771,0	-	15,0
chełmski	4918,8	1647,0	728,3	134,6	-	238,9	-	2140,0	30,0
hrubieszowski	2760,2	1881,1	15,0	-	-	135,2	-	-	728,9
krasnostawski.....	2953,7	1147,6	-	-	-	-	-	-	1806,1
tomaszowski.....	2236,4	531,0	-	1,9	-	-	1645,5	-	58,0
zamojski.....	5657,0	1953,9	1164,9	708,7	-	688,3	185,0	349,2	607,0
Miasta na prawach po-wiatu:									
Chełm.....	378,0	378,0	-	-	-	-	-	-	-
Zamość.....	312,9	312,9	-	-	-	-	-	-	-
Podregion lubelski.....	40422,0	22211,4	956,8	698,8	1062,6	6075,5	2494,0	4186,0	2736,9
Powiaty:									
janowski.....	884,8	129,0	-	5,8	-	-	-	750,0	-
kraśnicki.....	9419,0	6143,9	293,8	75,4	-	1278,7	49,6	1400,0	177,6
lubartowski.....	1726,6	1022,3	107,4	0,4	-	360,5	-	218,0	18,0
lubelski.....	2467,1	1769,9	56,7	-	-	29,2	100,3	314,0	197,0
łęczyński	3928,4	1645,5	204,1	-	38,6	637,7	137,3	545,0	720,2
łukowski.....	1511,6	1435,2	-	-	-	-	40,0	-	36,4
opolski.....	5651,0	318,9	294,8	269,5	-	3769,4	949,4	49,0	-
puławski	4123,9	1485,4	-	317,1	1024,0	-	1217,4	-	80,0
rycki	1241,4	1123,4	-	15,4	-	-	-	-	102,6
świdnicki.....	1807,0	897,0	-	-	-	-	-	910,0	-
Miasto na prawach po-wiatu:									
Lublin.....	7661,2	6240,9	-	15,2	-	-	-	-	1405,1

Tabl. 12 (155). NAKŁADY INWESTYCYJNE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG GRUP INWESTORÓW (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2004	2005	2006
	w tys. zł			w odsetkach		
OGÓŁEM	100059,3	581840,1	76797,9	100,0	100,0	100,0
Grupy inwestorów:						
przedsiębiorstwa	13672,6	14145,6	15389,3	13,7	24,3	20,0
gminy	53047,4	30167,5	47075,8	53,0	51,9	61,3
jednostki budżetowe	33339,3	13871,0	14332,8	33,3	23,8	18,7

Tabl. 13 (156). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I EFEKTY RZECZOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Wydatki ogółem w tys. zł	47305,2	58951,6	52510,0
Oczyszczalnie ścieków:			
liczba obiektów	15	14	11
przepustowość w m ³ /d	4221	14733	2481
wskaźnik LRM ^a	25699	117636	19792
mechaniczne:			
liczba obiektów	1	-	-
przepustowość w m ³ /d	30	-	-
wskaźnik LRM ^a	280	-	-
biologiczne:			
liczba obiektów	13	13	11
przepustowość w m ³ /d	3891	3583	2481
wskaźnik LRM ^a	23619	29991	19792
o podwyższonym stopniu oczyszczania:			
liczba obiektów	1	1	-
przepustowość w m ³ /d	300	11150	-
wskaźnik LRM ^a	1800	87645	-

a Liczba równoważnych mieszkańców według dokumentacji technicznej lub wyliczona (w przypadku braku) dzieląc przyjęty w tej dokumentacji dobowy ładunek BZT₅ w ściekach dopływających do oczyszczalni przez ładunek BZT₅ pochodzący od 1 mieszkańca, tj. 60g O₂/d.

Tabl. 14 (157). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA MAŁĄ RETENCJĘ WODNĄ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
KIERUNKI INWESTOWANIA			
OGÓŁEM	5543	2814	2956
sztuczne zbiorniki.....	4036	2814	2891
samodzielne budowle piętrzące i ujęcia wód na ciekach:			
podstawowych.....	1005	-	65
szczegółowych	50	-	-
stawy rybne	452	-	-
inne.....	-	-	-
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA			
OGÓŁEM	5543	2814	2956
z budżetu województwa	913	1833	1971
funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.....	1043	464	850
samorządów.....	718	517	122
inne ^a	2869	-	13

a Fundusze strukturalne, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 15 (158). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI MAŁEJ RETENCJI WODNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Liczba obiektów	11	2	2
Przyrost pojemności w dam ³	466,3	805,4	34,0
w tym:			
sztuczne zbiorniki wodne:			
obiekty.....	3	2	1
pojemność w dam ³	349,6	805,4	34,0
stawy rybne:			
obiekty.....	1	-	-
pojemność w dam ³	37,7	-	-
budowle piętrzące.....	7	-	1
Powierzchnia nawodnień w ha	718,0	154,0	30,0

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 16 (159). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2004	2005	2006
OCHRONA ŚRODOWISKA				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu				
Zdolność zainstalowanych urządzeń do redukcji zanieczyszczeń:				
pyłowych.....	t/r	787	335	277
gazowych.....	t/r	8	-	10
Gospodarka ściekowa i ochrona wód				
Sieć kanalizacyjna:				
odprowadzająca ścieki.....	km	224,9	147,0	251,5
odprowadzająca wody (ścieki) opadowe.....	km	5,1	16,8	16,1
Oczyszczalnie ścieków:				
obiekty	szt	17	15	12
przepustowość.....	m ³ /d	12921	15133	2512
w tym oczyszczalnie komunalne:				
obiekty	szt	15	14	11
przepustowość.....	m ³ /d	4221	14733	2481
liczba równoważnych mieszkańców ^a	LRM	25699	117636	19792
mechaniczne:				
obiekty.....	szt	2	-	1
przepustowość.....	m ³ /d	7230	-	31
biologiczne:				
obiekty.....	szt	14	14	11
przepustowość.....	m ³ /d	5391	3983	2481
oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów:				
obiekty.....	szt	1	1	-
przepustowość.....	m ³ /d	300	11150	-
Inne efekty rzeczowe inwestycji gospodarki ściekowej i ochrony wód:				
indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków				
obiekty.....	szt	763	562	514
przepustowość.....	m ³ /d	774	555	627
podczyszczalnie ścieków przemysłowych				
obiekty.....	szt	1	-	1
przepustowość.....	m ³ /d	13000	-	100
Gospodarka odpadami				
Składowiska dla odpadów komunalnych:				
obiekty.....	szt	-	-	1
powierzchnia	ha	-	-	0,4
wydajność.....	t/r	-	-	1100
Rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych.....				
	ha	2,4	5,3	5,9
Gospodarcze wykorzystanie odpadów				
w tym komunalnych.....	t/r	264	20	-
	t/r	264	-	-

^a Liczba równoważnych mieszkańców według dokumentacji technicznej lub wyliczona (w przypadku braku) dzieląc przyjęty w tej dokumentacji dobowy ładunek BZT₅ w ściekach dopływających do oczyszczalni przez ładunek BZT₅ pochodzący od 1 mieszkańca, tj. 60g O₂/d.

Tabl. 16 (159). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2004	2005	2006
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)				
Ochrona gleb i wód podziemnych				
Uszczelnienia gruntu łącznie z rowami i wałami, systemy odwadniające obiekty	szt	-	2	10
Zbiorniki dla odpływów, strat, przecieków wód powierzchniowych:				
obiekty	szt	3	7	6
pojemność	m ³	83	139	238
Usuwanie lub udoskonalenie magazynów podziemnych i urządzeń transportowych w celu ochrony wód podziemnych i gleb	szt	7	-	-
GOSPODARKA WODNA				
Ujęcia wody	m ³ /d	11017	8090	14721
Uzdatnianie wody	m ³ /d	5027	505	189
Sieć wodociągowa	km	834,0	217,8	486,2
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	km	2,5	-	4,3
Obwałowania przeciwpowodziowe	km	17,1	17,0	0,3
Zbiorniki wodne:				
obiekty	szt	2	3	-
pojemność	m ³	209600	4402	-

Tabl. 17 (160). **STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Wodociągi zbiorowe:			
przyłącza do budynków:			
w km	8510,6	8605,6	8802,4
w szt	229214	233536	238937
sieć wodociągowa w km	15067,0	15464,8	15913,3
Stacje uzdatniania wody w szt	524	531	532
Kanalizacja zbiorcza:			
przykanaliki do budynków:			
w km	589,7	746,3	722,5
w szt	23373	26654	29953
zbiorcza sieć kanalizacyjna w km	1237,1	1403,1	1602,7
Oczyszczalnie ścieków:			
zbiorcze:			
w szt	181	199	212
przepustowość w m ³ /d	35596	41142,0	42521,5
indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków w szt	2841	3573	4392
Wysypiska odpadów			
obiekty w szt	109	113	113
powierzchnia w ha	190,8	200,0	200,1

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 18 (161). **WSIE SOŁECKIE WYPOSAŻONE W SIEĆ WODOCIĄGOWĄ I KANALIZACYJNĄ**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Wsie sołeckie.....	3738	3738	3725
w tym posiadające zbiorczą sieć:			
wodociągową	2875	2892	2939
w tym zwodociągowane częściowo	196	246	244
kanalizacyjną.....	256	282	299
w tym skanalizowane częściowo	122	134	133
Wskaźnik zwodociągowania w szt przyłączy /100 mieszkańców	19,6	20,0	20,5
Wskaźnik skanalizowania w szt przyłączy /100 mieszkańców	2,0	2,3	2,6

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 19 (162). **REALIZACJA INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
WODOCIĄGI ZBIOROWE			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł.....	48843,5	21911,0	37735,8
w tym ze środków:			
budżetu państwa.....	1156,0	271,1	216,7
samorządów gmin	20841,7	14425,5	29023,0
mieszkańców wsi	4235,2	1979,4	2797,5
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	1055,3	387,5	1360,7
w tym pożyczki.....	993,7	134,0	1140,7
Unii Europejskiej:			
przedakcesyjnych			
SAPARD.....	16942,2	1548,9	-
pozostałych	2256,0	-	-
strukturalnych	-	1032,8	2278,0
innych.....	2357,1	2265,8	2059,9
Efekty rzeczowe inwestycji oddanych do użytku:			
przyłącza do budynków:			
w szt	9278	3233	5368
w km.....	425,7	145,7	197,1
sieć wodociągowa w km	784,8	207,7	448,5
W tym STACJE UZDATNIANIA WODY			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł.....	6670,0	2455,9	6026,1
Efekty rzeczowe inwestycji oddanych do użytku w szt.....	19	7	11
nowe	4	2	2
zmodernizowane	15	5	9

Tabl. 19 (162). **REALIZACJA INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI (cd.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
KANALIZACJA ZBIORCZA			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł	40640,9	25389,4	44117,1
w tym ze środków:			
budżetu państwa	-	115,9	796,2
samorządów gmin	6930,0	7450,9	9153,0
mieszkańców wsi	2231,1	602,5	1369,9
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	11212,1	9249,2	14875,9
w tym pożyczki	10424,0	8672,2	12932,6
Unii Europejskiej:			
przedakcesyjnych			
SAPARD	18400,8	3696,3	-
pozostałych	173,9	-	-
strukturalnych	-	3975,2	14831,9
innych	1693,0	299,4	3090,2
Efekty rzeczowe inwestycji oddanych do użytku:			
zbiorcza sieć kanalizacyjna w km	176,3	107,2	199,7
przykanaliki do budynków:			
w km	75,7	48,3	58,2
w szt	3410	2056	3299
OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ZBIORCZE			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł	22865,3	25816,1	18610,6
w tym na modernizację	5097,6	9442,3	5135,5
ze środków:			
budżetu państwa	349,5	1981,1	2820,6
samorządów gmin	3661,8	4914,8	3153,9
mieszkańców wsi	781,8	231,2	-
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	8020,3	7357,4	8246,2
w tym pożyczki	7895,0	7331,5	8246,2
Unii Europejskiej:			
przedakcesyjnych			
SAPARD	6357,3	2164,0	-
pozostałych	1937,1	-	-
strukturalnych	-	5508,6	1538,9
innych	1757,5	3659,0	2851,0
Oczyszczalnie ścieków oddane do użytku:			
obiekty w szt	14	17	15
przepustowość w m ³ /d	2569	4982	1809,0
INDYWIDUALNE WIEJSKIE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW^a			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł	8319,7	5528,1	4901,8
ze środków:			
budżetu państwa	54,4	-	-
samorządów gmin	2634,5	1179,8	1271,8
mieszkańców wsi	1382,6	943,1	961,5
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	1339,3	3394,1	2668,5
w tym pożyczki	1339,3	3394,1	2668,5
Unii Europejskiej			
przedakcesyjnych– SAPARD	2902,6	-	-
innych	6,3	-	-
strukturalnych	-	11,1	-

a Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5 m³/d lub 25 LRM.

Tabl. 19 (162). **REALIZACJA INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
INDYWIDUALNE WIEJSKIE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW^a (dok.)			
Liczba obiektów oddanych do użytku w szt.	1326	709	822
w tym w indywidualnych gospodarstwach rolnych powyżej 1 ha.....	706	492	613
WYSYPISKA ODPADÓW			
Nakłady inwestycyjne w tys. zł	4240,3	464,6	1631,6
w tym ze środków:			
budżetu państwa.....	-	-	-
samorządów gmin.....	259,4	297,8	693,3
mieszkańców wsi.....	-	-	30,0
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.....	1953,9	166,8	908,3
w tym pożyczki.....	1839,9	166,8	811,0
przedakcesyjnych Unii Europejskiej – pozostałych.....	2027,0	-	-
innych.....	-	-	-
Efekty rzeczowe inwestycji oddanych do użytku:			
wysypiska (obiekty).....	4	-	1
powierzchnia w ha.....	26,2	-	0,4

a Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5 m³/d lub 25 LRM.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 20 (163). **OPLATY ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA I INNE WPŁYWY NA FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ I ICH REDYSTRYBUCJA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
Stan środków na początek roku	1534,7	1268,1	1988,8
Wpływy ogółem	46516,4	36164,7	46523,6
w tym z tytułu opłat:			
gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	17479,8	11999,0	17871,7
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	23703,6	19587,3	22030,0
gospodarka odpadami.....	4327,2	3237,2	5476,5
Inne wpływy^a	1005,8	1341,2	1145,4
Środki funduszu ogółem	48051,1	37432,8	48512,4
Wydatki ogółem	46783,0	35444,0	46539,9
Przekazano na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	46248,7	34841,7	46182,1
gminne.....	10578,3	7937,7	10849,9
powiatowe.....	4641,2	3451,6	4634,1
wojewódzki.....	20169,9	15308,4	19953,8
Narodowy Fundusz.....	10859,3	8144,0	10744,3
inne koszty i wydatki.....	534,3	602,3	357,8
Stan środków na koniec roku	1268,1	1988,8	1972,4

a Z tytułu m. in.: odsetek za przeterminowane wpłaty opłat, oprocentowanie rachunków bankowych, odzyskanych kosztów postępowania egzekucyjnych, błędnych wpłat podlegających zwrotowi.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 21 (164). **WPLYWY NA FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ Z TYTUŁU KAR**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004		2005		2006	
	kary wymierzone	wpływy z tytułu kar	kary wymierzone	wpływy z tytułu kar	kary wymierzone	wpływy z tytułu kar
	w tys. zł					
OGÓŁEM	3394,4	362,2	5920,4	241,7	977,7	-
w tym:						
za przekroczenie:						
warunków wprowadzania ścieków do wód lub ziemi	3319,7	318,8	2789,2	196,2	743,6	-
dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	47,0	13,9	7,4	41,2	112,6	-
dopuszczalnego poziomu dźwięku.....	22,3	24,0	57,4	3,2	40,8	-
za składowanie odpadów niezgodnie z przepisami	-	-	3065,4	-	-	-

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Tabl. 22 (165). **WPLYWY NA WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
Stan środków na początku roku	99302,1	109196,8	113091,3
Ogółem zwiększenie	28044,1	21524,1	24941,8
opłaty.....	20134,6	15308,4	19953,8
kary	176,8	66,4	89,3
nadwyżki przekazane przez fundusze powiatowe i gminne	2048,2	879,6	-
przychody finansowe.....	5583,7	5205,1	4808,6
pozostałe przychody i zwiększenia funduszu	100,7	64,7	90,0

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 23 (166). **WYDATKI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
Ogółem	18149,3	17629,6	16324,1
w tym:			
dotacje	5958,1	5496,0	4645,3
umorzenia pożyczek i kredytów ze środków funduszu....	8284,1	7974,6	8001,4
koszty działalności operacyjnej.....	3865,6	3645,0	3548,1
koszty finansowe i inne	5,6	343,4	11,2
pozostałe zmniejszenia funduszu	4,4	157,0	93,8
Stan środków na koniec roku	109196,8	113091,3	121709,0

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 24 (167). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZÓW OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
OGÓLEM	77923,6	61841,5	70884,7
na:			
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.....	12865,6	8608,0	10202,7
gospodarkę ściekową i ochronę wód.....	51986,2	38025,2	41270,2
gospodarkę odpadami.....	4754,0	3662,1	6871,4
pozostałe dziedziny	8317,8	11546,2	12540,3

Źródło: dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 25 (168). **BILANS I WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
Stan środków na początku roku.....	1252,1	977,3	633,5
Przekazano na centralny Fundusz	1271,0	1413,6	1388,4
Uzyskano z centralnego Funduszu.....	1570,0	2010,0	1850,0
Umorzono.....	345,1	449,4	274,4
Wydatki ogółem	6798,9	8268,2	7458,7
w tym na:			
budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych	6711,7	7999,3	7409,8
zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego wraz z oprogramowaniem do ewidencji i ochrony gruntów rolnych	81,0	219,6	39,3
Stan środków na koniec roku	977,3	633,5	432,7

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 26 (169). **PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W OPARCIU O ŚRODKI FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w km	123	107	86

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 27 (170). **GOSPODAROWANIE POWIATOWYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
Stan środków na początku roku	4433,2	2042,8	1850,4
Przychody ogółem przekazane przez zarząd województwa	4738,4	3565,0	4787,0
wplywy z tytułu:			
opłat.....	4641,2	3451,6	4634,1
kar	42,1	14,8	25,3
inne.....	55,1	98,5	127,6
Środki funduszu ogółem	9171,7	5607,8	6637,4
Wydatki ogółem	7128,8	3757,4	4251,4
na:			
gospodarkę ściekową i ochronę wód.....	1742,1	898,5	1374,2
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.	1347,9	694,4	750,3
gospodarkę odpadami	2433,8	700,2	949,5
pozostałe dziedziny	1525,4	1441,0	1064,5
inne.....	79,7	23,2	113,0
Stan środków na koniec roku	2042,8	1850,4	2386,0

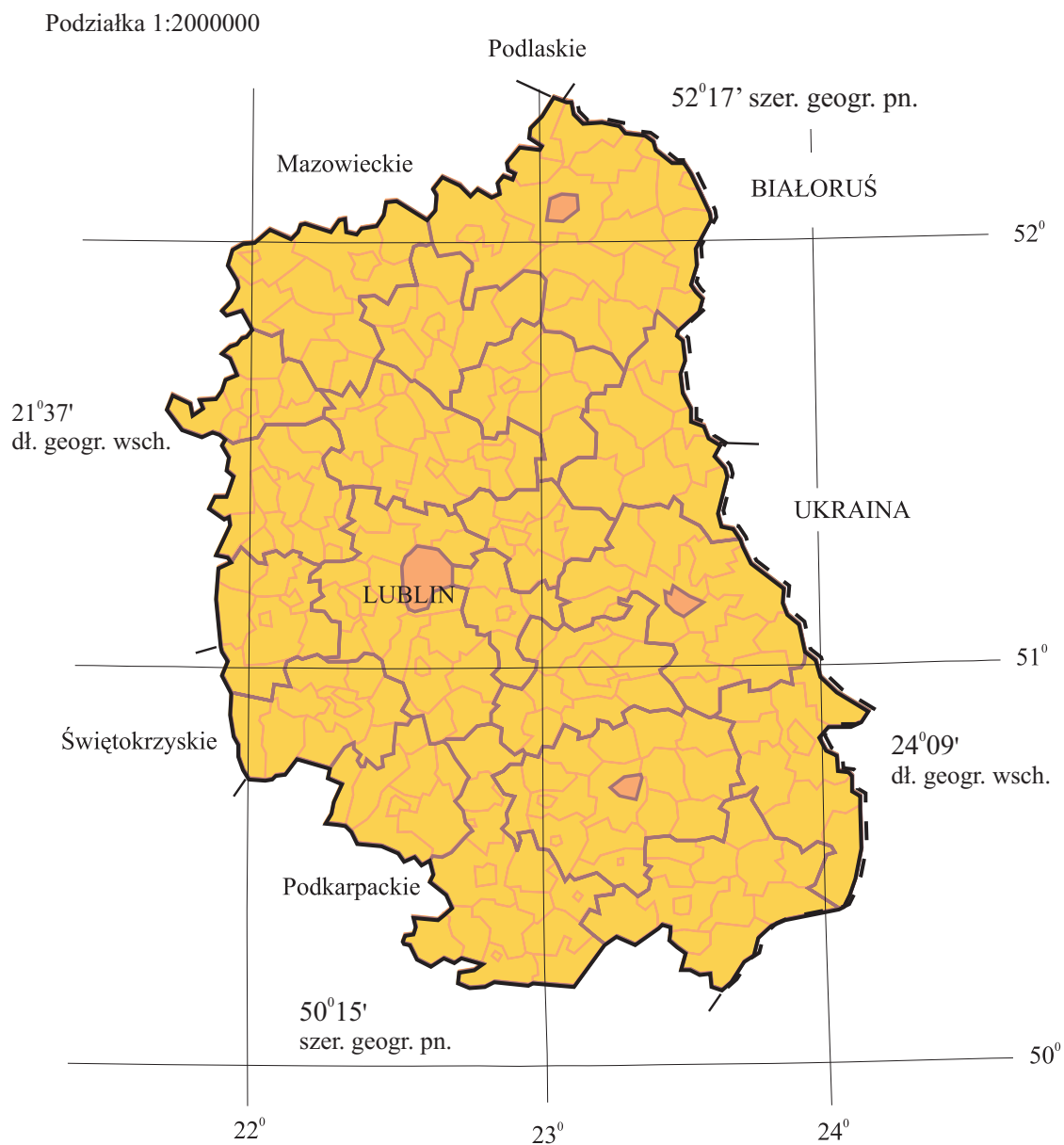
Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 28 (171). **GOSPODAROWANIE GMINNYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

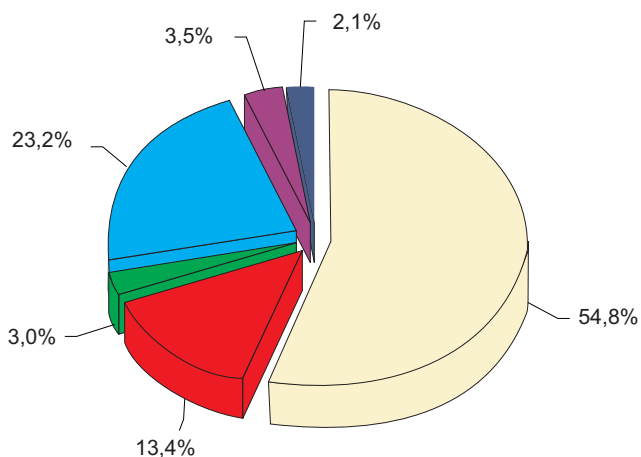
WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
	w tys. zł		
Stan środków na początku roku	10618,1	9257,6	7811,5
Przychody ogółem przekazane przez zarząd województwa	15525,8	9960,4	13260,3
z tytułu opłat i kar:			
za usuwanie drzew i krzewów.....	3948,9	838,5	1695,2
pozostałych.....	10647,8	7979,9	10897,9
inne.....	929,1	1142,1	667,3
Środki funduszu ogółem	26143,9	19218,0	21071,8
Wydatki ogółem	16886,4	11385,5	13171,0
w tym na:			
gospodarkę ściekową i ochronę wód.....	7554,0	4200,5	7100,8
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	909,9	1176,0	881,4
gospodarkę odpadami	2370,9	1984,8	2240,4
pozostałe dziedziny	3101,7	2627,6	2854,2
inne.....	703,2	517,0	94,0
Stan środków na koniec roku	9257,6	7832,5	7900,9

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

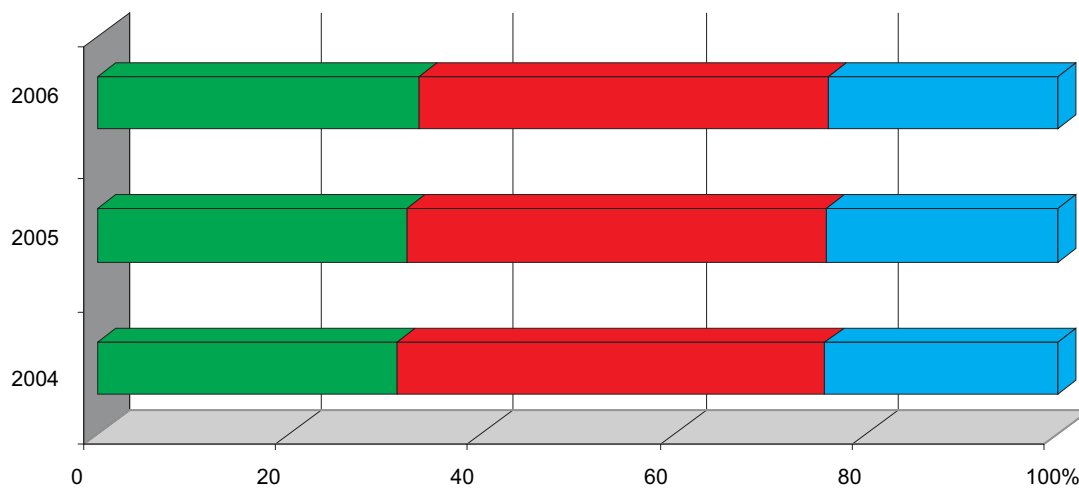
POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

**POWIERZCHNIA GEODEZYJNA
WOJEWÓDZTWA W 2007 R.
Stan w dniu 1 I**

POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ

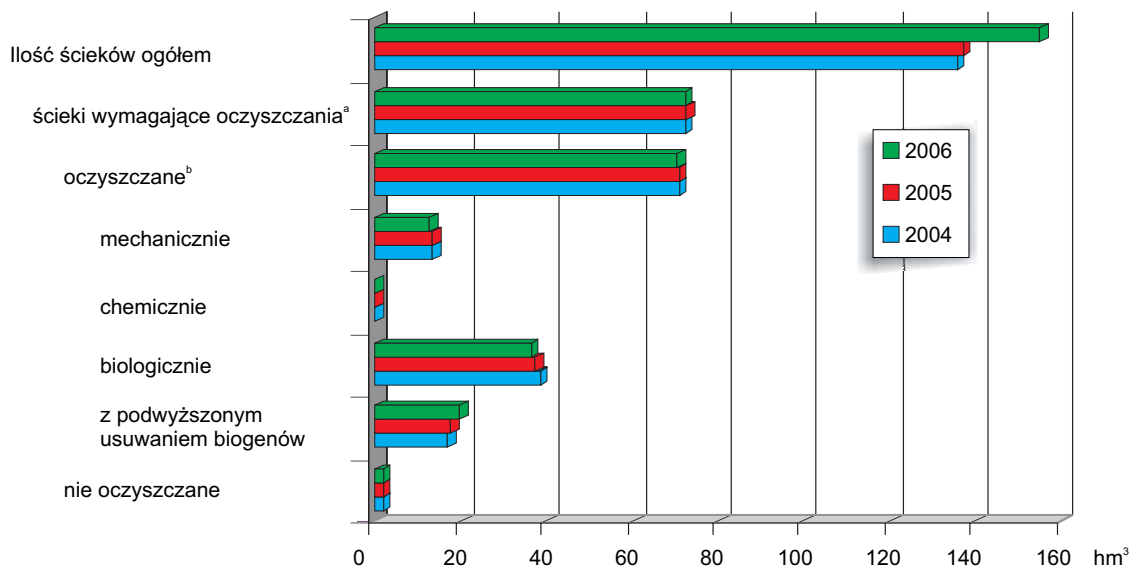
na cele:

- produkcyjne^a
- eksploatacji sieci wodociągowej^b
- nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych

^a Poza rolnictwem i leśnictwem z ujęć własnych.

^b Na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

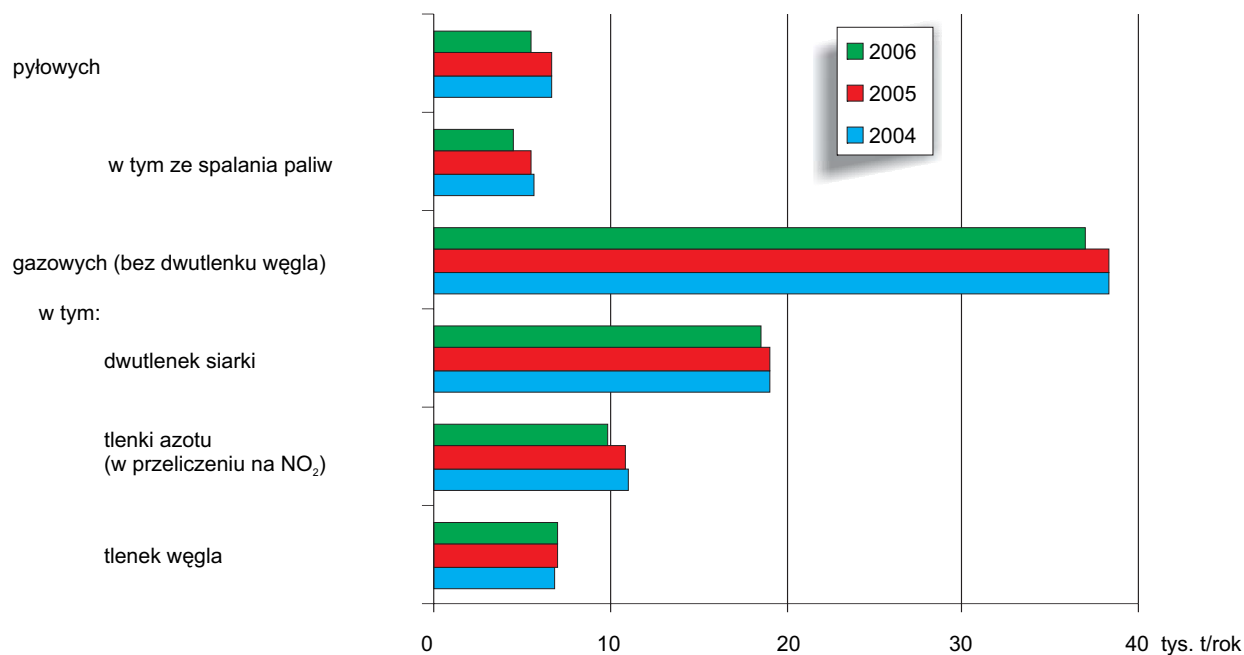
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

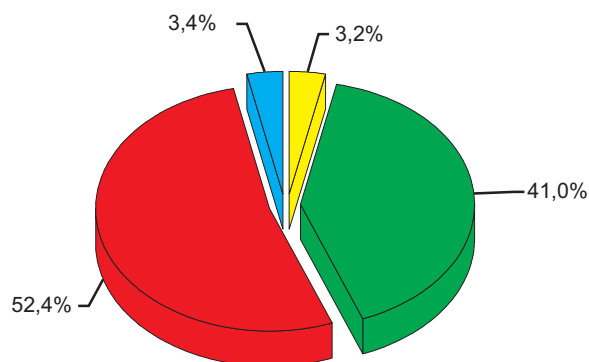
a Odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi.

b W oczyszczalniach zakładów przemysłowych i jednostek gospodarki komunalnej.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH

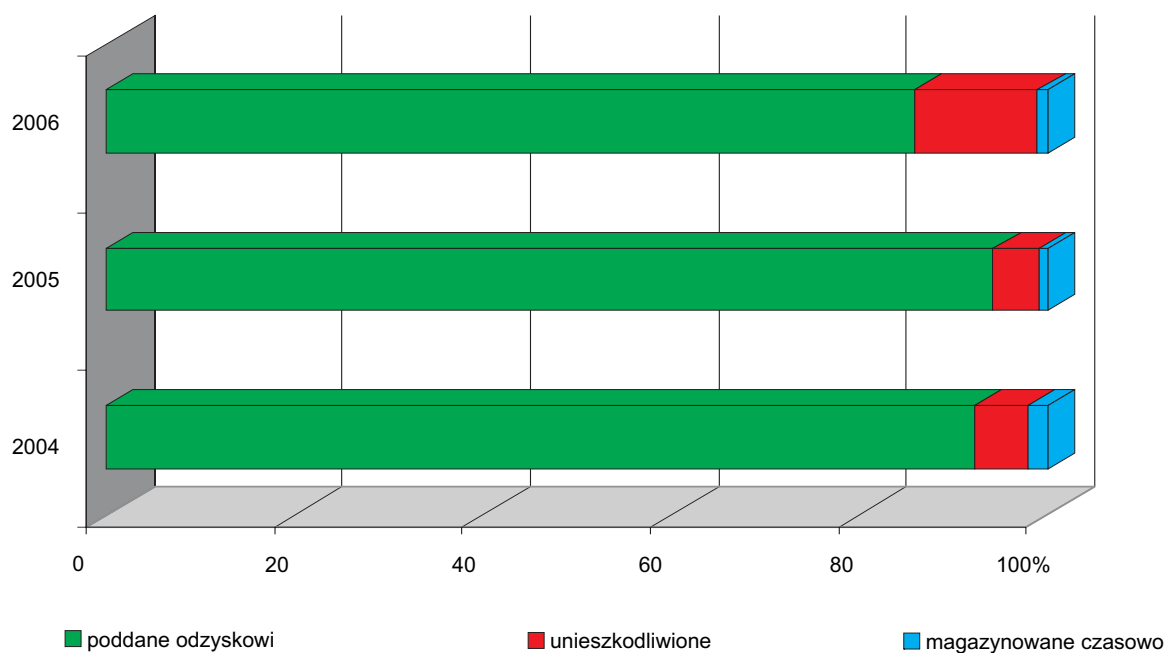
**STRUKTURA POWIERZCHNI O SZCZEGÓLNYCH WALORACH
PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONEJ W 2006 R.**

parki narodowe ^a	parki krajobrazowe ^{ab}
obszary chronionego krajobrazu ^b	pozostałe

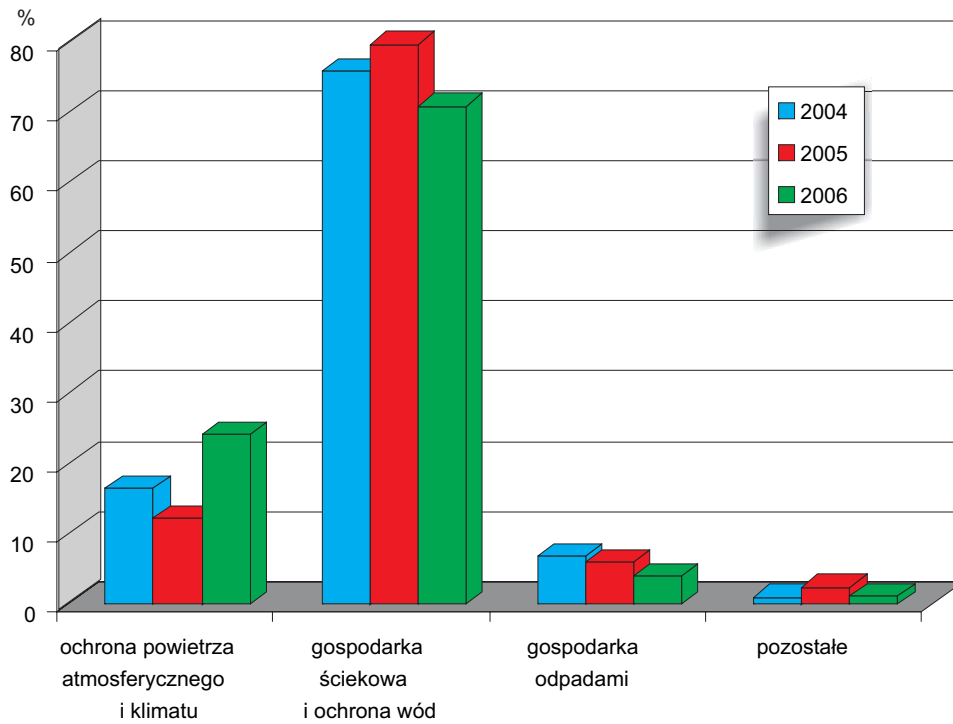
a Bez otuliny. *b* Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

ODPADY^a WYTWORZONE W CIĄGU ROKU

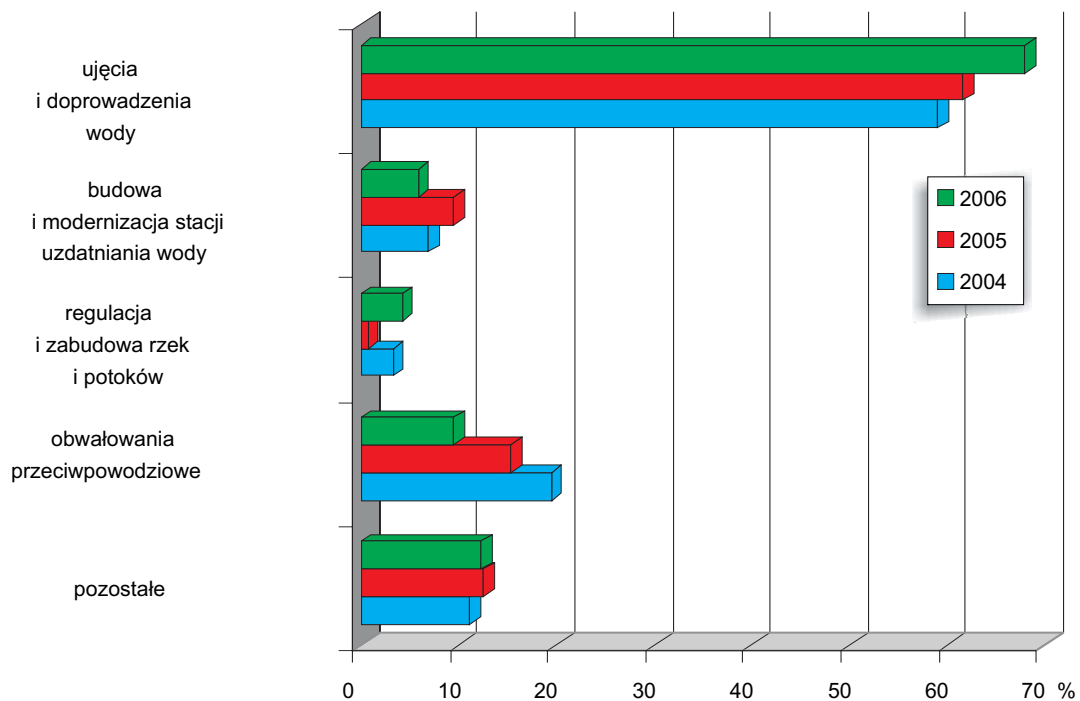

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

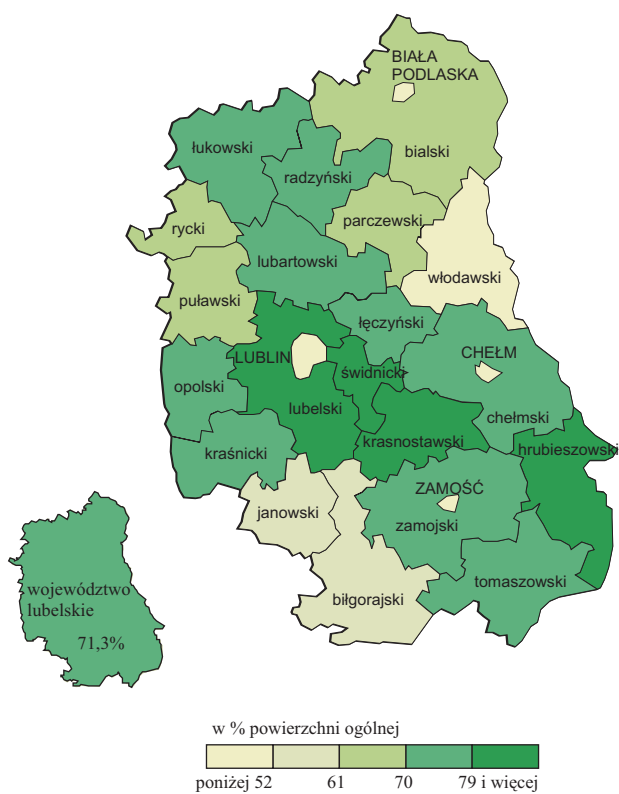
NAKLĄDY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

NAKLĄDY INWESTYCYJNE NA GOSPODARKE WODNĄ

UŻYTKI ROLNE W 2006 R.

LESISTOŚĆ W 2006 R.

ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2006 R.

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2006 R.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2006 R.

PYŁOWYCH

GAZOWYCH

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA W 2006 R.

ODPADY^a WYTWORZONE W 2006 R.

^a W ciągu roku, z wyłączeniem odpadów komunalnych.

NAKLADY INWESTYCYJNE W 2006 R.

NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

NA GOSPODARKE WODNĄ

ZAMÓWIENIE

na publikacje Urzędu Statystycznego w Lublinie

Lp.	Tytuł publikacji	Cena w zł		Liczba zamówionych egzemplarzy	
		książka	CD	książka	CD
z „Planu Wydawniczego 2006”					
1.	Rocznik statystyczny woj. lubelskiego 2006	-	15		
2.	Województwo lubelskie 2006 – podregiony, powiaty, gminy	25	15		
3.	Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim w latach 2003-2005	-	15		
4.	Warunki życia w województwie lubelskim w latach 2003-2005	-	15		
5.	Rynek pracy w województwie lubelskim w 2005 r.	15	15		
6.	Rolnictwo w województwie lubelskim w 2005 r.	-	15		
7.	Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie lubelskim w latach 2004-2005	-	15		
8.	Miasta – stolice regionów w Euroregionie Bug w 2005 r.	15	15		
z „Planu Wydawniczego 2007”					
1.	Rocznik statystyczny woj. lubelskiego 2007	25	15		
2.	Województwo lubelskie 2007 – podregiony, powiaty, gminy	25	15		
3.	Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego 2007 r. (kwartalnik - dane w układzie miesięcznym)	20	15		
4.	Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubelskim w 2006 r.	-	15		
5.	Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim w 2006 r.	15	15		
6.	Rynek pracy w województwie lubelskim w 2006 r.	15	15		
7.	Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w województwie lubelskim w 2006 r.	-	15		
8.	Turystyka w województwie lubelskim w 2006 r.	-	15		
9.	Rolnictwo w województwie lubelskim w 2006 r.	15	15		
10.	Ochrona środowiska w województwie lubelskim w 2006 r.	15	15		
11.	Radni samorządów terytorialnych w województwie lubelskim w 2006 r.	-	15		
12.	Pogranicze polsko-ukraińskie w liczbach w 2006 r.	15	15		

Odbiór nastąpi za pośrednictwem*:

- przesyłki pocztowej,
- upoważnionego pracownika.

Należność uregulujemy w formie*:

- przelewu na konto US w Lublinie,
- zaliczenia pocztowego,
- gotówką w kasie.

Dokładny adres Zamawiającego:

.....
.....
.....
.....

NIP:.....

*niepotrzebne skreślić

Zamówienie prosimy przelać na adres:

**Urząd Statystyczny w Lublinie
ul. St. Leszczyńskiego 48
20-068 Lublin**

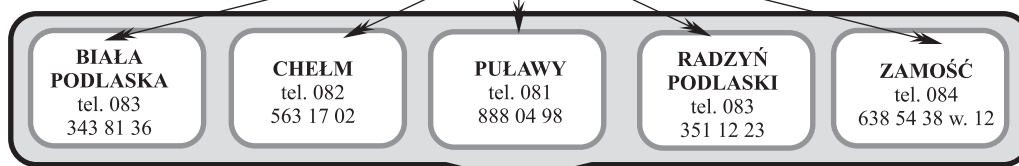
URZĄD STATYSTYCZNY w LUBLINIE

20-068 LUBLIN, ul. St. Leszczyńskiego 48

e-mail: SekretariatUSLUB@stat.gov.pl

tel. 081 533 20 51 w. 128; 081 533 27 14

i ODDZIAŁY

prowadzą

OBSŁUGĘ INFORMACYJNĄ UŻYTKOWNIKÓW INFORMACJI STATYSTYCZNYCH

telefonicznie, na miejscu, korespondencyjnie

⇒ udostępnianie danych statystycznych:

- bieżących
- z Biuletynu Statystycznego GUS i US
- z innych publikacji GUS i US

⇒ przyjmowanie zamówień na:

- publikacje Urzędu Statystycznego
- niepublikowane dane ze zbiorów US
- dane adresowe z rejestru REGON

⇒ W Informatorium Urzędu Statystycznego w Lublinie, pokój nr 2 (na parterze), istnieje możliwość skorzystania ze stanowiska komputerowego z dostępem do danych statystycznych.

**Opinie w zakresie stosowania
klasyfikacji wydaje Ośrodek
Standardów Klasyfikacyjnych
Urzędu Statystycznego w Łodzi,**
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź,
tel. 042 683 92 70,
fax. 042 683 90 10

Rejestr REGON:

*- konsultacje, wyjaśnienia,
- doradztwo.*

LUBLIN - tel. 081 533 29 13
BIAŁA PODLASKA - tel. 083 343 81 36
CHEŁM - tel. 082 563 01 53 w. 21
PUŁAWY - tel. 081 888 04 98
RADZYŃ PODLASKI - tel. 083 351 12 22
ZAMOŚĆ - tel. 084 638 66 43 w. 13 lub w. 16